

ดนตรีลีลัน: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่

นภาพร ปิงคำ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2548

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อเรื่อง

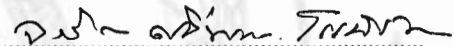
ดนตรีสี่ส้น: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่

โดย

นภาพร ปิงคำ

พิจารณาเห็นชอบโดย

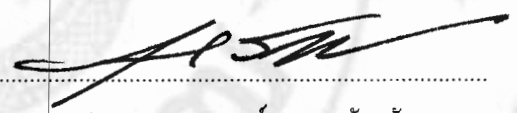
ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต)

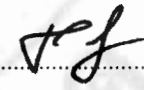
วันที่ 5 เดือน ๗.๕ พ.ศ. 2548

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์นครศ รังวุด)

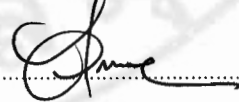
วันที่ 7 เดือน ๗.๕ พ.ศ. 2548

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรภัทร วรรณฤมล)

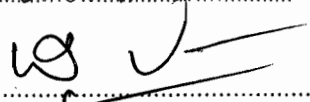
วันที่ 6 เดือน ๗.๕ พ.ศ. ๒๕๔๘

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมการเกษตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา)

วันที่ 8 เดือน ๗.๕ พ.ศ. ๒๕๔๘

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 16 เดือน ๗.๕ พ.ศ. ๔๘

ชื่อเรื่อง คนตรีลีตัน: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่
 ชื่อผู้เขียน นางสาวนภาพร ปิงคำ
 ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
 ปรธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง คนตรีลีตัน: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ 1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ของผู้ฟังรายการคนตรีลีตันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 2. พฤติกรรมการรับฟังของผู้ฟังรายการคนตรีลีตันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 3. ทัศนคติต่อรายการคนตรีลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ 4. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟัง และทัศนคติต่อรายการคนตรีลีตัน ของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) จากประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2547 ถึงเดือนมกราคม 2548 ใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่า Chi-square ค่า t-test และค่า One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 80 มีอายุไม่เกิน 41 ปี มีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา และปริญญาตรี ประกอบอาชีพนักเรียนนักศึกษามากที่สุด โดยมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,001 บาท กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ใน 3 รู้จักรายการคนตรีลีตันโดยการหมุนคลื่นมาพบโดยบังเอิญมากที่สุด และส่วนใหญ่รับฟังรายการอยู่ที่บ้าน โดยในวันจันทร์ถึงวันศุกร์กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการคนตรีลีตันผ่านทางสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) 88.0 MHz. มากที่สุด วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์และวันจันทร์ถึงวันอาทิตย์กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการผ่านทางสถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz. โดยมีความถี่ในการรับฟังรายการโดยฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์) ใช้ระยะเวลาในการฟัง 1-2 ชั่วโมงต่อวัน และมีลักษณะในการรับฟังรายการโดยฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลงมากที่สุด และเมื่อรวมคะแนนพฤติกรรมในการรับฟังรายการแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการในระดับปานกลาง ในส่วนของทัศนคติต่อรายการพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติโดยรวมที่ดีต่อรายการ โดยมีทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ และมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของรายการอยู่ในระดับดี ได้แก่ มีทัศนคติต่อการเปิดเพลงอยู่ในระดับดี มีทัศนคติต่อผู้จัดรายการอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อเพลงประกอบ

รายการ (จึงเกิด) อยู่ในระดับดี มีทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการอยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการอยู่ในระดับดี

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการพบว่า ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับฟังรายการ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ อายุและอาชีพมีความสัมพันธ์กับลักษณะในการรับฟังรายการ

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์และทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນพบว่า เพศที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการแตกต่างกัน เพศหญิงมีทัศนคติดีกว่าเพศชาย อายุที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 41 ปีมีทัศนคติต่อดีใจและโดยรวมในเชิงบวกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป อาชีพที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการและทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับฟังรายการและทัศนคติต่อรายการ พบว่า ความถี่ในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ ทัศนคติต่อการเปิดเพลงและทัศนคติต่อผู้จัดรายการแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการฟัง 3-4 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการฟัง 1-2 วันต่อสัปดาห์และ 5-6 วันต่อสัปดาห์ ระยะเวลาในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการและทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการ 3-4 ชั่วโมงต่อวันมีทัศนคติในเชิงบวกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟัมน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน ลักษณะการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการแตกต่างกัน และพฤติกรรมการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการและทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນน้อย และปานกลาง มีทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และการเล่นเกมในเชิงบวกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังดนตรีสี่สັນมาก หรือฟังบ่อย

Title Dontree Season: A Radio Programme that Responds to the
Attitudes of Chiang Mai Listeners

Author Miss Napaporn Pingkam

Degree of Master of Arts in Communications

Advisory Committee Chairperson Associate Professor Chongchit Sripun Robert

ABSTRACT

The purposes of this research were to study demographics, including genders, ages, incomes and educational levels of Dontree Season's audiences in Chiang Mai municipality, study the program's listening behaviors of audiences in Chiang Mai municipality, study audiences' attitudes towards the program and study the relationship among demographics, listening behaviors and attitudes of audiences in Chiang Mai municipality.

The samples of this research were 400 audiences in municipal area of Chiang Mai chosen by simple random sampling. The data had been collected from December 2004 to January 2005 through questionnaires. The data were statistically analyzed by using mean, percentage, Chi-square, t-test and One-way ANOVA.

The results showed that the samples were more men than women and more than 80 percent of them were less than 41 years old. Their educational levels were ranged from vocational qualifications, higher vocational qualifications, diploma and bachelor's degree. Most of them were students and their incomes were less than 10,001 baht. Two thirds of the samples unintentionally found the program Dontree Season on the radio's frequency. The majority of them listened to the program from home. The program was most listened through Naval Radio Program 88.0 MHz. from Mondays through Fridays while it was listened through Community Radio Program for Chiang Mai Juveniles at 98.75 MHz. during weekends and from Mondays through Sundays. For the samples' listening frequency, they approximately listened to the program 3-4 days a week and it took around 1-2 hours a day. The most preferable time for listening was when there were most songs. It was found that the samples' listening behaviors were moderate. For the samples' attitudes toward the program, it showed that they were quite good, both in general and all specific components of the program. They had good attitudes toward

songs played in the program, its jingle song and extra activity organization. For the attitudes toward the disc jockeys and games in the program, they were in a moderate level.

For the relationship between demographics and listening behaviors, the result stated that the samples' educational levels and incomes were related to the frequency of listening. Ages, occupations and incomes were also related to the length of listening time. Moreover, ages and occupations were also related to their listening behaviors.

For the relationship between demographics and audiences' attitudes, it was found that differences in genders made differences in attitudes, so did differences in ages. In this case, female samples tended to have more positive attitudes toward the program than male had. Also, the under 41-year old samples have more positive attitudes toward the program and disc jockeys than the older ones. Likewise, differences in occupations also affected the statistics.

For the relationship between audiences' behaviors and their attitudes, the result showed that differences in listening frequency affected the general attitudes toward the program, songs and disc jockeys, so did differences in periods of listening. The samples who listened to the program 3-4 days a week had more positive attitudes toward its overall picture, songs and disc jockeys than the ones who listened to the program only 1-2 days and 5-6 days a week. And the samples who listened to the program 3-4 hours a day had more positive attitudes toward it than the ones who spent less than 3 hours a day. Differences in listening behaviors affected differences in attitudes toward games in the program. Differences in listening behaviors also made differences in attitudes toward disc jockeys and games. The samples who spent little and moderate time on listening had more positive attitudes toward disc jockeys and games than the ones who spent more time on it.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์จงจิต ศรีพรรณ โรเบิร์ต ประธานที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์นคเรศ รังควัต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรภัทร วรรณฤมล กรรมการที่ปรึกษาที่ได้
กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย ทำให้ปัญหา
พิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขานิเทศศาสตร์ที่เป็นผู้ประสิทธิ์
ประสาทวิชาความรู้ให้ลูกศิษย์ทุกคนจนมีวันนี้

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้มีพระคุณอันประเสริฐที่ได้อบรม เลี้ยงดูและ
สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนมาโดยตลอด ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะ
น้องชายที่คอยเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาในศึกษา ขอขอบคุณพี่ป๊อบที่คอยช่วยเหลือ ขอขอบคุณ
เพื่อน ๆ นิเทศศาสตร์รุ่น 6 เพื่อน ๆ ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่คอยให้กำลังใจ
และคำปรึกษามาโดยตลอด

นอกจากนี้ขอขอบคุณบริษัท ดนตรีสีตัน จำกัด พี่ไก่ พี่หน่อง และพี่หนุ่ม ที่เอื้อเฟื้อ
ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

นภาพร ปิงคำ
กันยายน 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ความสำคัญของปัญหา	5
ปัญหาของการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
ทฤษฎีการสื่อสาร	11
แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์	13
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสาร	15
ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล	17
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	17
แนวคิดทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม	21
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง	22
ข้อมูลบริษัท คนตรีลีสัน จำกัด	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
ภาคสรุป	32
กรอบแนวคิดในการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	34

	หน้า
สถานที่ในการดำเนินงานวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
วิธีการรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	41
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และ ระดับการศึกษาของผู้ฟังรายการดนตรีลีลันในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่	41
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีลันของผู้ฟังในเขตเทศบาล นครเชียงใหม่	46
ตอนที่ 3 ทักษะการเลือกรายการดนตรีลีลันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	52
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีลีลัน	58
ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิด รับฟังรายการ และทักษะการเลือกรายการดนตรีลีลันของผู้ฟังในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่	60
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการศึกษา	106
ข้อเสนอแนะ	111
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	113
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	118
ภาคผนวก ก ผังรายการดนตรีลีลัน	119
ภาคผนวก ข ข้อมูลผู้จัดรายการ	122
ภาคผนวก ค เว็บไซต์บริษัท ดนตรีลีลัน จำกัด	126
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	130
ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนสถานีวิทย์กระจายเสียงระบบเอเอ็ม และเอฟเอ็มในประเทศไทย	2
2 จำนวนสถานีวิทย์กระจายเสียงระบบเอฟเอ็มในจังหวัดเชียงใหม่	5
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแขวง	36
4 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังรายการดนตรีลีตัน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	44
5 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังรายการดนตรี ลีตันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	49
6 ค่าเฉลี่ยโดยรวมของพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังรายการดนตรี ลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	51
7 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่	55
8 ค่าเฉลี่ยโดยรวมของทัศนคติต่อรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนคร เชียงใหม่	58
9 ข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่	59
10 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับความถี่ในการรับฟังรายการ ดนตรีลีตัน	63
11 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับระยะเวลาในการรับฟัง รายการดนตรีลีตัน	66
12 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับลักษณะในการรับฟังรายการ ดนตรีลีตัน	69
13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีลีตัน และเพศ	71
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีลีตัน และอายุ	73
15 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีลีตันและอายุ	74

ตาราง	หน้า
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และระดับการศึกษา	77
17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และอาชีพ	79
18 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีสี่ต้นและอาชีพ	80
19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และรายได้	83
20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และความถี่ในการฟัง	86
21 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีสี่ต้นและความถี่ในการฟัง	87
22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และระยะเวลาในการฟัง	91
23 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีสี่ต้นและระยะเวลาในการฟัง	92
24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และลักษณะการรับฟังรายการ	95
25 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีสี่ต้นและลักษณะการรับฟังรายการ	96
26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ต้น และพฤติกรรมการรับฟังรายการ	99
27 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ รายการดนตรีสี่ต้นและการฟังรายการ	100

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 องค์ประกอบในการสื่อสาร	12
2 ส่วนประกอบของทัศนคติ	19
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	33
4 ลักษณะการจัดรายการ	112

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับคนในสังคม ทำหน้าที่เป็นกระจกเงา สะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นให้สังคมได้รับรู้ ทั้งในด้านข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงให้กับสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร สื่อมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีอิทธิพลสูงต่อสังคม และได้รับความนิยมนำมาแพร่หลายมาเป็นเวลากว่าร้อยปีมาแล้ว วิทยุกระจายเสียงเกิดขึ้นครั้งแรกสำหรับในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2471 โดยการเริ่มทดลองส่งของพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระยาบำเพ็ญพิชิตโยธิน เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และการคมนาคมในสมัยรัชกาลที่ 7 ตั้งสถานีอยู่ในความดูแลของกรมไปรษณีย์โทรเลข แต่การกระจายเสียงดังกล่าวจำกัดอยู่ในหมู่เจ้านาย ข้าราชการ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2472 จึงตั้งสถานีวิทยุแห่งใหม่ขึ้นที่วังพญาไท นับว่าเป็นครั้งแรกที่พระราชดำริสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกระจายเสียงออกอากาศให้ประชาชนได้รับฟัง และนับว่าเป็นการส่งวิทยุกระจายเสียงครั้งแรกในประเทศไทย (เดชอนันต์ บุญผั่น, 2547)

พ.ศ. 2475 เกิดการปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงการปกครอง คณะราษฎรได้ใช้วิทยุกระจายเสียงเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2482 รัฐบาลตั้งสำนักงานโฆษณาการขึ้นและโอนสถานีวิทยุต่าง ๆ ให้อยู่ในการควบคุมดูแลของสำนักงานโฆษณาการ เรียกสถานีวิทยุใหม่ว่า “สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย” และมีการพัฒนาแพร่หลายมาเป็นลำดับ (อนันต์ธนา อิงกนันท์, 2532: 9-16) ซึ่งปัจจุบันมีสถานีวิทยุกระจายเสียงรวม 500 กว่าสถานีในประเทศไทย โดยจำแนกตามที่ตั้งของสถานีได้ ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนสถานีวิทยุกระจายเสียงระบบเอเอ็ม และเอฟเอ็มในประเทศไทย

สถานีวิทยุ/ สถานีวิทยุกระจายเสียง	เอเอ็ม		เอฟเอ็ม	รวม จำนวน	รวม สัดส่วน
	เอ็มเอฟ	เอชเอฟ			
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	49	1	81	131	25.5
ภาคใต้	39	-	76	115	22.4
ภาคเหนือ	46	-	67	113	22.0
กรุงเทพมหานคร	35	1	40	76	14.8
ภาคกลาง	21	2	23	46	9.0
ภาคตะวันออก	8	-	17	25	4.8
ภาคตะวันตก	8	-	5	8	1.5
รวม	201	4	309	514	100.0

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (2542: 16)

สถานีวิทยุกระจายเสียงเหล่านี้อยู่ภายใต้การดำเนินงานของหน่วยราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ แต่ในการจัดรายการ และการผลิตรายการตามสถานีวิทยุกระจายเสียงต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะมีเอกชนเข้ามาประมูลเวลาของสถานี เพื่อจัดรายการและผลิตรายการ โดยจะมีทั้งการประมูลเวลาแบบเหมาทั้งสถานี และการประมูลเวลาแบบแบ่งเวลาให้เช่า (จุฑาภา ปุณณะหิตานนท์, 2541: 2)

สาเหตุที่วิทยุกระจายเสียงได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและมีอิทธิพลสูงในสังคมก็เนื่องจาก (เดชอนันต์ บุญผั่น, 2547)

1. สามารถส่งคลื่นกระจายเสียงไปได้ทุกหนทุกแห่ง ผู้ฟังจึงมีความสะดวกสามารถรับฟังได้ทุกสถานี นอกจากนั้นยังสามารถถ่ายทอดความรู้ ความบันเทิง ข่าวสารไปสู่ผู้ฟังได้พร้อมกันจำนวนมาก

2. ส่งข่าวสารได้รวดเร็วกว่าสื่ออื่น เนื่องจากการจัดรายการวิทยุสามารถทำได้ง่าย ใช้คนเพียงคนเดียวก็สามารถออกอากาศได้

3. มีกำลังชกใจสูง เนื่องจากความสามารถของผู้จัดรายการที่มีทักษะในการพูด เป็นอย่างดี สามารถพูดให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ชัดเจน พูดเปรียบเทียบให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนได้เห็น ภาพ และคำพูดก็มีอิทธิพลในการชกใจสูง

4. ความสะดวกและง่ายต่อการรับ อาจใช้เครื่องรับวิทยุที่มีขนาดเล็กพกก็ได้ และ อยู่ที่ไหนก็สามารถฟังได้ โดยอาจจะฟังไปพร้อม ๆ กับการทำงานอย่างอื่น

5. เป็นสื่อมวลชนที่ผู้รับเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ไม่ว่าจะใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อการ รับรู้ข่าวสาร หรือเพื่อความบันเทิง ผู้รับลงทุนครั้งแรก สำหรับเครื่องรับวิทยุเพียงเครื่องเดียวก็ สามารถรับฟังสิ่งต่าง ๆ ได้ตลอดไป

6. ปริมาณและคุณภาพของวิทยุกระจายเสียง มีสถานีวิทยุอยู่จำนวนมาก ผู้ฟังจึงมี โอกาสเลือกรับฟังได้อย่างกว้างขวาง และด้วยคุณภาพในการกระจายเสียงในปัจจุบัน มีคุณภาพ เสียงชัดเจนเป็นพิเศษ จึงมีผู้นิยมฟังรายการเพลงจากวิทยุกันมาก

จากความนิยมที่แพร่หลายและความต้องการของผู้ฟังทำให้รายการวิทยุนี้มีรูปแบบ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดย British Broadcasting Cooperation - BBC แบ่งรายการวิทยุไว้ ดังนี้

1. รายการพูดคุยกับผู้ฟัง หมายถึง การพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง แต่การพูดคุยนั้น จำเป็นต้องมีบทเป็นการพูดตามบทที่เตรียมมา ให้เป็นธรรมชาติและดูน่าฟังดึงดูดความสนใจ

2. รายการสนทนา เป็นรายการทำนองพูดคุย แต่การพูดคุยนั้นมิได้พูดคุยโดยตรง กับผู้ฟัง แต่เป็นการสนทนากันระหว่างผู้ร่วมรายการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ ดำเนินรายการสนทนาหรือทำหน้าที่ดำเนินรายการให้การสนทนาอยู่ในขอบเขต

3. รายการสัมภาษณ์ รายการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาซักถามเรื่องราว ปัญหาให้ผู้ฟังฟัง โดยมีผู้สัมภาษณ์ 1 คน และจะมีผู้ถูกสัมภาษณ์กี่คนก็ได้

4. รายการอภิปราย เป็นรายการพูดคุยอีกลักษณะหนึ่ง คือ ไม่ใช่การพูดคุยกับ ผู้ฟังโดยตรง แต่เป็นการพูดคุยออกความคิดเห็นกันในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง แต่ผู้มาร่วมอภิปรายนั้น ต่างความคิดเห็นต่างทัศนะกัน

5. รายการสารคดี เป็นลักษณะรายการที่ให้สาระความรู้ลึกซึ้งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

6. รายการนิยายสารทางอากาศ เป็นรายการที่มีหลายกรส หลายเรื่อง หลายรูปแบบ รวมอยู่ในรายการเดียวกัน

7. รายการข่าว หมายถึง รายการที่จัดทำขึ้นเพื่อรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญ ที่เกิดขึ้นแล้วในวันวันหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และทำไม

8. รายการบรรยายเหตุการณ์ เป็นการรายงานเหตุการณ์อีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งต่างจากการรายงานข่าว คือ เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเหตุการณ์นั้นกำลังดำเนินอยู่ แล้วผู้บรรยายถ่ายทอดเหตุการณ์นั้นเป็นผู้บรรยายหรือถ่ายทอดให้ฟัง โดยอาจมีเสียงประกอบจริงจากสถานที่เกิดเหตุด้วย

9. รายการตอบปัญหา เป็นการเชิญผู้ตอบมาร่วมรายการโดยการตอบปัญหาในห้องส่ง ในลักษณะการแข่งขัน หรือเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีโอกาสร่วมรายการ โดยถามปัญหาแล้วเปิดโอกาสให้ผู้ฟังตอบปัญหาผ่านทางโทรศัพท์

10. รายการเพลง เป็นรายการที่มีความสำคัญ และได้รับความสนใจจากผู้ฟังอย่างมาก เพราะรายการเพลงเป็นรายการที่มุ่งให้ความบันเทิงอย่างแท้จริง

11. รายการละครวิทยุ เป็นการเสนอรายการในรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติขึ้น โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชาความรู้และความบันเทิงด้วยศิลปะต่าง ๆ ทำทางการใช้เสียง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ เกิดอารมณ์ และความรู้สึกที่คล้อยตาม โดยอาศัยบทเจรจาและการบรรยาย

12. รายการปกิณกะ เป็นรายการที่ประสมรายการหลายรูปแบบรวมอยู่ในรายการเดียวกันแต่ไม่ใช้การประสมอย่างนิยตสารทางอากาศ เพราะไม่มีการเชื่อมโยงต่อเนื่อง แต่เป็นเพียงการเสนอเนื้อหา และรูปแบบหลาย ๆ รูปแบบมาผสมปนเปกัน

13. รายการสาระละคร เป็นรูปแบบรายการที่มุ่งให้ความรู้และความบันเทิงพร้อม ๆ กัน เป็นรายการที่ใช้รูปแบบของละครวิทยุผสมกับรูปแบบของรายการสารคดี

ซึ่งรายการเพลงจะเป็นรายการที่มีความสำคัญ ดึงดูดผู้ฟังได้มากที่สุด และได้รับความนิยมนมากที่สุดด้วย

British Broadcasting Cooperation - BBC ได้แบ่งรายการวิทยุกระจายเสียงเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่มุ่งให้ข่าวสาร
2. ประเภทที่มุ่งให้ความรู้หรือการศึกษา
3. ประเภทที่มุ่งให้ความบันเทิง

ถึงแม้ว่ารายการวิทยุกระจายเสียงจะมีหลายประเภท และหลายรูปแบบ แต่รายการวิทยุประเภทเน้นความบันเทิงก็มีสัดส่วนที่มากกว่ารายการประเภทอื่น ๆ เนื่องจากในปัจจุบันคนส่วนใหญ่มีความเครียดสูง และต้องการผ่อนคลายความเครียด ซึ่งวิทยุกระจายเสียงก็เป็นสื่อบันเทิงที่เข้าถึงได้ง่าย และช่วยผ่อนคลายได้ ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีรายการวิทยุกระจายเสียงประเภทรายการเพลงเกิดขึ้นมากมายในเขตจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีสถานีวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็มที่นำเสนอรายการวิทยุกระจายเสียงประเภทรายการเพลงจำนวน 8 สถานี ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนสถานีวิทยุกระจายเสียงในระบบเอฟเอ็มของจังหวัดเชียงใหม่

สถานีวิทยุ	คลื่นความถี่
1. สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11)	88.0 MHz.
2. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ (สวท.)	93.25 MHz.
3. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ (สวท.)	98.0 MHz.
4. สถานีวิทยุเสียงสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	100.0 MHz.
5. สถานีวิทยุองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ (อสมท.เชียงใหม่)	100.75 MHz.
6. สถานีวิทยุกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้า จังหวัดเชียงใหม่ (ทก.3)	101.5 MHz.
7. สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.)	102.5 MHz.
8. สถานีวิทยุเสียงสามยอด จังหวัดเชียงใหม่ (สสย.)	105.75 MHz.

ที่มา: รัตนภรณ์ สุวคนธ์ (2543: 5)

และเมื่อพิจารณาจากต่าง ๆ จากสถานีวิทยุกระจายเสียงเหล่านี้พบว่า มีรายการวิทยุประเภทรายการเพลงอยู่หลายรายการมีทั้งรายการเพลงที่เกิดขึ้นมาใหม่ และรายการเพลงที่มีอยู่เดิม เช่น รายการดนตรีสี่ส้น รายการโมเดิร์นวันนัมเบอร์วันแชลแนล รายการฟรีไทม์มิวสิก รายการโปลิสตาร์ว่าไรดี เป็นต้น

ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากภาวะการแข่งขันทางธุรกิจที่มีอยู่สูงมากในปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ธุรกิจทางการสื่อสารด้านวิทยุก็มีแนวโน้มการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น โดยจะเห็นได้จากการเพิ่มมากขึ้นของรายการวิทยุกระจายเสียงที่ถ่ายทอดผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดเชียงใหม่ และถึงแม้ว่าในจังหวัดเชียงใหม่จะมีจำนวนสถานีวิทยุกระจายเสียงเพิ่มขึ้นมาก ประกอบไปด้วยรายการอยู่หลายประเภทและหลายรูปแบบ แต่ยังมีผู้ฟังจำนวนหนึ่งให้ความนิยมรายการวิทยุกระจายเสียงประเภทรายการเพลงที่ถ่ายทอดผ่าน

ดาวเทียมมาจากกรุงเทพมหานครจำนวนมาก ทำให้บริษัทที่ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงพยายามที่จะปรับปรุงพัฒนารายการของตนเองให้มีคุณภาพเหนือคู่แข่งทั้งในด้านการนำเสนอรายการรูปแบบรายการ และเนื้อหาของรายการ เพื่อจะดึงดูดกลุ่มผู้ฟังที่เป็นทั้งกลุ่มเป้าหมายและไม่ใช่มกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มผู้ฟังเดิมให้ติดตามรายการของตนเองต่อไป และเพื่อจะดึงดูดความสนใจกลุ่มผู้ฟังใหม่ให้หันมาสนใจรายการของตนและฟังรายการของตนตลอดไป

รายการดนตรีลีตัน เป็นรายการบันเทิงที่จัดทำโดยสถานีท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มก่อตั้งเมื่อปีพุทธศักราช 2536 จวบจนปัจจุบันนับเป็นเวลากว่า 10 ปี และเป็นรายการที่มีจำนวนผู้จัดรายการหรือผู้จัดรายการเป็นจำนวนมาก ซึ่งในเดือนกันยายนปีพุทธศักราช 2547 ได้ออกอากาศทางสถานีวิทยุทั้งหมด 4 คลื่น ตามเวลาที่ทางบริษัทประมูลได้ คือ

1. สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารเรือ เชียงใหม่ 88.0 MHz. City Life FM. ลีตัน สำหรับเพื่อคนทันสมัย รูปแบบชีวิตใหม่ในเมือง สารบันเทิง ข่าวสาร พุดคุยเรื่องราวความเคลื่อนไหวของกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมกับเพลงฟังสบายทั้งเพลงเก่าและเพลงใหม่ รวมไปถึงจนถึงเรื่องการใช้ชีวิตในเมือง และการทำงาน

2. สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพภาคที่ 3 เชียงใหม่ 101.5 MHz. Trendy FM. ลีตันเพื่อวัยรุ่น ติดตามความทันสมัย ทั้งเพลงใหม่ และแฟชั่นใหม่ เรื่องราวความบันเทิงต่าง ๆ และบอกข่าวกิจกรรมดี ๆ ของดนตรีลีตัน

3. สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ เชียงใหม่ 102.5 MHz. ลีตันสำหรับคนทำงาน แม่บ้าน และนักศึกษา นำเสนอเพลงเก่าในรอบ 10 ปีและเพลงใหม่ฟังสบาย ๆ ผ่อนคลายตลอดวันพร้อมสาระเบา ๆ เกี่ยวกับครอบครัว การทำงาน ความรัก ท่องเที่ยว สุขภาพ ความสวยความงาม และการใช้ชีวิต

4. สถานีวิทยุกระจายเสียงเสียงสามยอดเชียงใหม่ 105.75 MHz. ลีตันสำหรับคนรุ่นใหม่ มุมมองแปลกใหม่ ทำท่าย ฟังเพลงร่วมสมัย เพลงอินดี้ที่ได้รับความนิยม และมีสาระสำหรับคนทันเหตุการณ์ บอกกล่าวข่าวสารที่น่าสนใจ แฟชั่นที่ทันสมัย มุมมองความรักสำหรับคนรุ่นใหม่

หลังจากเดือนกันยายนปีพุทธศักราช 2547 ทางบริษัท ดนตรีลีตัน จำกัด สิ้นสุดอายุสัญญา กับสถานีวิทยุกระจายเสียงเสียงสามยอดเชียงใหม่ 105.75 MHz. และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 ก็ได้ย้ายสถานีออกอากาศไปอยู่ที่สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz.

บริษัท ดนตรีลีตัน จำกัด นอกจากจะผลิตรายการที่เน้นความบันเทิงแล้ว ก็ยังมีบริการในการผลิต สปอตโฆษณา วางแผนโฆษณาให้กับผลิตภัณฑ์และร้านค้าต่าง ๆ ทั้งในส่วน

ภาคเหนือและท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริการสังคม การสาธารณะกุศลอีกด้วย ก็เกิดการแข่งขันทางธุรกิจวิทยุกระจายเสียงเช่นกันกับบริษัทผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงที่เป็นคู่แข่งเดิม และบริษัทผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นผู้ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงจึงมีความจำเป็นที่จะผลิตสื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟัง เพราะในการผลิตวิทยุกระจายเสียงนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การผลิตรายการที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มผู้ฟังเป็นหลัก (วรพล พรหมิกบุตร, 2538: 123) และผลิตรายการให้ให้สามารถแข่งขันกับรายการวิทยุกระจายเสียงอื่น ๆ ได้

การแข่งขันทางธุรกิจวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับฟังรายการและทัศนคติที่มีต่อรายการดนตรีลีตันจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะผลการวิจัยที่ได้จะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงรายการให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้ ดังนั้น การศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการและทัศนคติที่มีต่อรายการดนตรีลีตันของประชาชนในเขตเทศบาลเชียงใหม่ จึงมีความสำคัญที่จะเป็นแนวทางให้รายการดนตรีลีตันได้ผลิตสื่อให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ฟัง และเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนทางด้านการดำเนินธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียง ให้รายการดนตรีลีตันสามารถแข่งขันในยุคสังคมข่าวสาร และการแข่งขันธุรกิจทางวิทยุกระจายเสียงได้

ปัญหาวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังรายการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีตันหรือไม่ อย่างไร
2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันของผู้ฟังรายการทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีลีตันแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. พฤติกรรมการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีลีตันแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ดนตรีลีตัน : รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อสำรวจ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ของผู้ฟังรายการดนตรีลีตันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. พฤติกรรมการรับฟังของผู้ฟังรายการดนตรีลีตันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
3. ทักษะการคิดต่อรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
4. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟัง และทักษะการคิดต่อรายการดนตรีลีตันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะ
  - 1.1 ด้านทักษะการคิดจะศึกษาเฉพาะด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรายการและองค์ประกอบของรายการดนตรีลีตันเท่านั้น
  - 1.2 ด้านพฤติกรรมการเปิดรับฟังจะศึกษาเฉพาะด้านความถี่ในการรับฟังรายการลักษณะการรับฟังรายการ และระยะเวลาในการฟังรายการเท่านั้น
2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
จะศึกษาเฉพาะประชาชนที่รับฟังรายการดนตรีลีตัน อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และกลุ่มที่ได้จากการคำนวณทางสถิติเท่านั้น
3. ด้านเวลา
จะ ศึกษาในช่วงระหว่างเดือนระหว่างเดือนมิถุนายน 2547 – เมษายน 2548
4. ด้านสถานที่
จะศึกษาเฉพาะพื้นที่ เขตเทศบาลนครเชียงใหม่เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการรับฟังรายการ และทักษะการคิดของประชาชนผู้ฟังรายการดนตรีลีตัน
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงในการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงรายการให้สอดคล้อง และตรงกับความต้องการของผู้ฟังมากขึ้น

3. ผลการวิจัยจะทำให้ผู้ผลิตวิทยุกระจายเสียงที่มีความสนใจได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงต่อไป

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

รายการดนตรีสี่สัปดาห์ หมายถึง รายการวิทยุกระจายเสียงประเภทบันเทิง หรือรายการเพลงซึ่งออกอากาศทางคลื่นความถี่เอฟ.เอ็ม. 88.0 MHz., 95.75 MHz., 101.5 MHz., 102.5 MHz. ผลิตและสร้างสรรค์รายการโดยบริษัท ดนตรีสี่สัปดาห์ จำกัด

ผู้ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ หมายถึง ประชาชนผู้รับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ ทางสถานีวิทยุ 88.0 MHz., 95.75 MHz., 101.5 MHz., 102.5 MHz. ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด ความชอบหรือไม่ชอบของผู้ฟังที่มีต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ในด้านทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ และด้านทัศนคติที่มีต่อองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปของรายการ

พฤติกรรมการรับฟังรายการ หมายถึง ความถี่ในการรับฟังรายการ ลักษณะการรับฟังรายการ เวลาที่ใช้ในการรับฟังรายการ และระยะเวลาที่ติดตามรับฟังรายการ

ความถี่ในการรับฟังรายการ หมายถึง การรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ โดยฟังทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์) ฟังบ่อย ๆ (5-6 วัน/สัปดาห์) ฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์) ไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 วัน/สัปดาห์)

เวลาที่ใช้ในการรับฟังรายการ หมายถึง จำนวนชั่วโมงในการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ ได้แก่ 1-2 ชั่วโมง/วัน 3-4 ชั่วโมง/วัน 5-6 ชั่วโมง/วัน และมากกว่า 6 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาที่ติดตามรับฟังรายการ หมายถึง การรับฟังรายการโดยตลอดไม่เปลี่ยน
ฟังรายการอื่น ฟังทุกช่วงยกเว้นโฆษณา ฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง ไม่นั่นนอน เปิดสลับกันไปมา
กับรายการอื่น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง “ดนตรีอีสาน: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่”
ครั้งนี้มีแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการสื่อสาร
2. แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสาร
4. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล
5. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
6. ทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม
7. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง
8. ข้อมูลบริษัท ดนตรีอีสาน จำกัด
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎีการสื่อสารของลาสเวลล์เป็นทฤษฎีการสื่อสารที่อธิบายถึงกระบวนการสื่อสารเชิงพฤติกรรม เป็นการศึกษาปฏิกิริยาระหว่างผู้ส่งสาร ผู้รับสาร เนื้อหา สื่อ และผลเกิดจากการกระทำของสื่อ โดย Harold D. Lasswell (1964: 37-39) กล่าวว่า วิธีที่จะอธิบายกระบวนการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมที่สุด คือ การตอบคำถามเหล่านี้

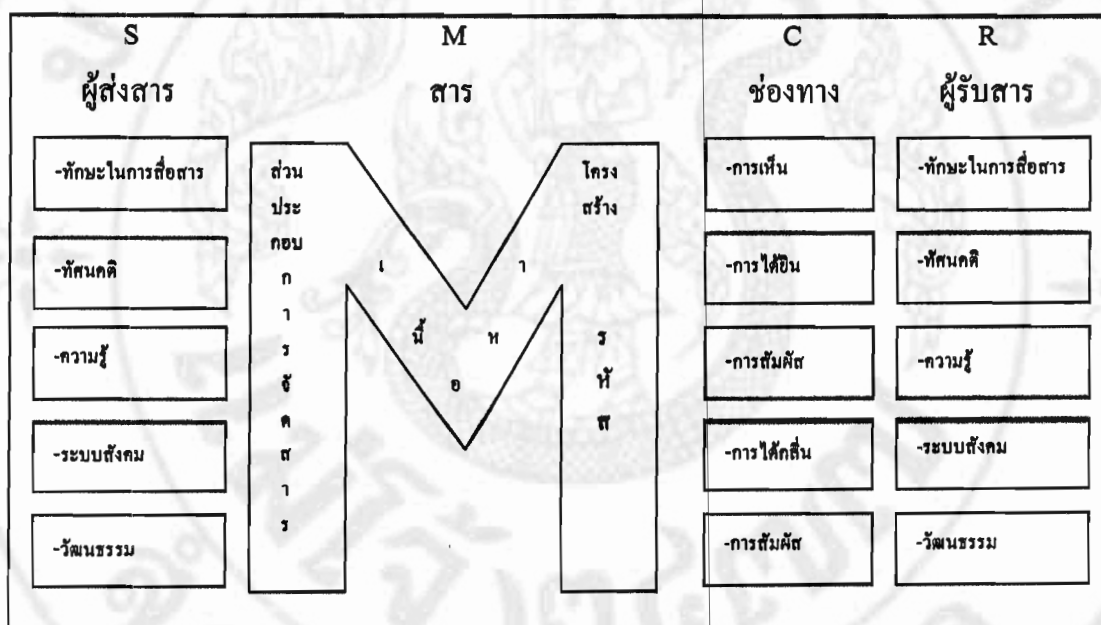
- ใคร (who)
- กล่าวอะไร (says what)
- ในช่องทางใด (which channel)
- ถึงใคร (to whom)
- ด้วยผลอะไร (with what effect)

Wilbur Schramm (1960: 56-58) ได้ให้คำจำกัดความของการสื่อสารไว้ว่า เมื่อเราต้องการจะสื่อสาร เราต้องการที่จะให้ข้อมูล ความคิด หรือทัศนคติ กระบวนการสื่อสารจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ แหล่งสาร (source) สาร (message) จุดหมายปลายทาง (destination)

David K. Berlo (1960: 30) อธิบายกระบวนการการสื่อสารของมนุษย์ว่า เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. แหล่งสาร (communication source)
2. ผู้เข้ารหัสสาร (encoder)
3. สาร (message)
4. ช่องทาง (channel)
5. ผู้ถอดรหัสสาร (decoder)
6. ผู้รับสาร (communication receiver)

จากองค์ประกอบจะเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพ 1 องค์ประกอบในการสื่อสาร

บุคค เบ็ญจรงค์กิจ (2534: 19-21) ได้ศึกษาแบบจำลองของลาสเวลล์ว่า สามารถใช้เป็นโครงสร้างสำหรับแบ่งงานวิจัยได้ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะการศึกษาที่เจาะจงในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งในการสื่อสาร คือ

1. การวิเคราะห์แหล่งสาร (control studies) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผู้ส่งสาร โดยเฉพาะ
2. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสารหรือเนื้อหาของสารโดยเฉพาะ

3. การวิเคราะห์สื่อ (media analysis) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสื่อโดยเฉพาะ

4. การวิเคราะห์ผู้รับสาร (audience analysis) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผู้รับสาร โดยเฉพาะ

5. การวิเคราะห์ผลกระทบของการสื่อสาร (effect analysis) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการสื่อสารที่มีต่อผู้รับสาร

ดังนั้น งานวิจัย “ดนตรีลีลา: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่” จะเป็นการวิจัยที่ศึกษาเฉพาะเจาะจงที่ผู้รับสาร คือ ต้องการทราบถึงพฤติกรรมการรับฟังรายการ และทัศนคติ จึงจัดว่างานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยประเภทการวิเคราะห์ผู้รับสาร (audience analysis)

แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์

แนวคิดด้านประชากรศาสตร์นี้เป็นแนวคิดที่มีความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป โดยถ้ามนุษย์มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มนุษย์ก็จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปด้วย โดยการสื่อสารก็เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมทั่วไปที่แตกต่างกัน ดังนั้นนักวิชาการบางส่วนจึงเชื่อว่า บุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ก็น่าจะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปด้วย

ผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นแบบแผนบางอย่างของการเปิดรับสารจากสื่อมวลชนของผู้รับสารที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน (ยุกล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534: 64-71) ดังนี้

1. เพศและการเปิดรับสาร Greenberg and Kumata (1968 อ้างใน ยุกล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534: 69) กล่าวว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายในพฤติกรรมการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน คือ เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยนิยมดูรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า หากดูโทรทัศน์เพศชายมักนิยมดูรายการข่าวและกีฬา

การวิจัยทางจิตวิทยาหลายชิ้นได้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะสังคมและวัฒนธรรมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้แตกต่างกัน อย่างเช่น เพศหญิงมักมีเวลาอยู่บ้านมากกว่าและในขณะที่อยู่บ้านมักมีกิจกรรมให้ทำอยู่ตลอดเวลา เช่น ทำงานบ้านหรือดูแลเด็ก สื่อที่สามารถจะทำได้

ควบคู่กับกิจกรรมเหล่านี้ได้นั้นก็คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเมื่อเปิดเครื่องรับแล้วก็ไม่จำเป็นต้องใส่ใจหรือทำอะไรอีก การอ่านหนังสือหรือนิตยสารนั้นไม่สามารถทำไปพร้อม ๆ กับการทำงานบ้านได้ ส่วนผู้ชายนั้นเวลาอยู่บ้านจะเป็นเวลาที่พักผ่อนเป็นส่วนใหญ่ สามารถอ่านหนังสือได้เนื่องจากไม่มีกิจกรรมที่ต้องทำอยู่ตลอดเวลา และยังสามารถอ่านหนังสือไปพร้อม ๆ กับการเปิดรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฟังเพลงจากวิทยุ เป็นต้น

2. อายุและการเปิดรับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรมทั้งนี้เพราะแบบแผนความคิด ภูมิหลังและประสบการณ์ของบุคคลนั้นมักจะถูกกำหนดมาจากบริบทสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ โดยใช้อายุเป็นตัวแปรหนึ่งในการจัดกลุ่มของผู้รับสารก็เนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า คนในรุ่นราวคราวเดียวกันจะผ่านประสบการณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 179)

โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่าคนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนอายุมากจะเป็นคนที่มีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่าคนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อยมักมองโลกในแง่ดีและใจร้อน ส่วนคนที่มีอายุมากมักมองโลกในแง่ร้ายแต่ใจเย็นกว่า เป็นเพราะว่าคนที่มีอายุมากจะผ่านประสบการณ์ชีวิตมาก่อน

นอกจากความแตกต่างกันในเรื่องความคิดแล้ว อายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในลักษณะของการใช้สื่อมวลชนด้วย คนที่มีอายุมากมักแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องหนัก ๆ มากกว่าความบันเทิง คนที่มีอายุมากมักจะอ่านหนังสือถึงบรรณาธิการ ข่าว การเมืองในการฟังวิทยุก็เช่นเดียวกันคนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการที่หนัก เช่น ข่าวการอภิปราย ปัญหาสังคม (ปรมะ สตะเวทิน, 2539 : 105-106)

3. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจและการเปิดรับสาร หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติตลอดจนภูมิหลังของครอบครัวเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมแตกต่างกัน มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยผู้มีรายได้สูงมักใช้สื่อมวลชนมากและมักจะใช้สื่อมวลชนในการแสวงหาข่าวสารที่หนัก ๆ เช่น เรื่องการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอคนเหล่านี้จะใช้ทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์ (ปรมะ สตะเวทิน, 2539: 108-283)

4. การศึกษาและการเปิดรับสาร การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มียุทธพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันจึงย่อมมีความรู้สึกลึกซึ้ง

อุดมการณ์ รสนิยม ค่านิยมและความต้องการที่แตกต่างกันออกไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้จะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง มีความเข้าใจศัพท์มากและมีความเข้าใจสารดี แต่คนเหล่านี้มักเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ สารที่ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ มักถูกโต้แย้งจากคนที่มีการศึกษาสูง (Michael Burgoon, 1974: 64)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสาร

ในการรับข่าวสารต่าง ๆ นั้นผู้รับสารจะมีกระบวนการเลือกรับข่าวสาร (selective process) ที่แตกต่างกันออกไปตามทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ ที่แตกต่างกันออกไป แบ่งได้ กระบวนการการเลือกรับสารไว้ ไว้เป็น 3 ขั้นตอน คือ Joseph T. Klapper (1960: 19-25)

1. การเลือกเปิดรับ (selective exposure) หมายถึง แนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจที่มีอยู่เดิมและพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน ทั้งนี้เพราะการที่รับข่าวสารที่ไม่ตรงกับความรู้ ความเข้าใจหรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม ก็จะเกิดภาวะที่เรียกว่า ความไม่สมดุลทางจิตใจ ซึ่งบุคคลอาจลดหรือหลีกเลี่ยงความไม่สมดุลนี้ได้ด้วยการเปลี่ยนทัศนคติ หรือแสวงหาข่าวสารที่สอดคล้องกับความคิดเดิมของตน

2. การเลือกรับรู้ (selective perception) เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสารจะเลือกรับรู้หรือเลือกตีความหมายของสารนั้นตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ และความต้องการ เป็นต้น ดังนั้นผู้รับสารจะตีความให้มีทิศทางที่ตนเองพึงพอใจ ให้สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่เดิม

3. การเลือกจดจำ (selective retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติของตนเอง และมักจะลืมในส่วนที่ตนเองไม่สนใจหรือขัดแย้ง ดังนั้นการเลือกจดจำในเนื้อหาข่าวสารที่ได้รับ จึงเท่ากับเป็นการช่วยเสริมทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของผู้รับสารมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ยาก

Wilbur Schramm (1973: 121-122) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรของมนุษย์ ได้แก่

1. ประสบการณ์ ประสบการณ์ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสารประโยชน์ของสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างทางพฤติกรรม การเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสาร ซึ่งเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารของบุคคลแตกต่างกัน
6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารจะทำให้ผู้รับเข้าใจความหมายของข่าวสารหรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายของข่าวสาร
8. ทัศนคติ เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารที่ได้พบ

การวัดพฤติกรรม的开รับสารจากสื่อมวลชน

Jack K. McLeod (1972 อ้างใน ปัญญา เป้นเพ็ชร, 2541: 11-12) กล่าวว่า ตัวชี้ (index) ที่ใช้วัดพฤติกรรม的开รับสื่อ (media exposure) ส่วนใหญ่เป็นการวัดใน 2 ลักษณะ คือ

1. วัดจากเวลาที่ใช้กับสื่อ (time spent with the media)
2. วัดจากความถี่ (frequency of the media) ของการใช้สื่อ

McLeod ยังกล่าวอีกว่า การวัดในเรื่องเวลาที่ใช้กับสื่อนั้นมีข้อเสียตรงที่ว่าคำตอบขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสนใจของผู้ฟัง เวลาว่างที่คนมีอยู่และการมีสื่อใกล้ตัว (availability of the media) ด้วยเหตุนี้คำตอบที่เกี่ยวกับเวลาในการใช้สื่อ จึงมักจะไม่สามารถแปลความหมายได้ในทางจิตวิทยา และมักไม่ให้ผลที่ชัดเจน เมื่อนำไปเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น เพื่อแก้ปัญหาคำถามไม่ชัดเจนในเรื่องนี้ จึงมีการวัดตัวแปรการเปิดรับจากสื่อมวลชน โดยใช้ความถี่ของการใช้สื่อเฉพาะเจาะจงในเนื้อหา เช่น ความถี่ของการชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ ความถี่ของการรับฟังรายการทางวิทยุ เป็นต้น

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล

Melvin L. DeFleur (1970 อ้างใน ชูดาภา ปุณณะหิตานนท์, 2541: 14-15) เห็นว่า ผู้รับสารจากสื่อมวลชนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ค่านิยมและความเชื่อ ทำให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารหรือตีความหมายข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันจึงได้เสนอหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคลดังนี้

1. มนุษย์เรามีความแตกต่างอย่างมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
2. ความแตกต่างนี้ บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาคหรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
3. มนุษย์ซึ่งถูกเลี้ยงดูภายใต้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง
4. จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทักษะคิด ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วย

ความแตกต่างดังกล่าวนี้ได้กลายเป็นสภาวะเงื่อนไข (conditioning) ที่กำหนดการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะคิด

ทักษะคิดมิได้มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์ การเลียนแบบ ทักษะคิดเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิด การกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ทักษะคิดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปหรือได้รับข้อมูลใหม่

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 3-4) อธิบายว่า ทักษะคิดมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางพุทธิปัญญา (cognitive component) ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด และความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อ (belief) หรือแนวคิด (concept) หรือการรับรู้ (perception)
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (affective component) เป็นส่วนประกอบทางอารมณ์ ความรู้สึกจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกทอดหนึ่งว่าคน ๆ นั้นมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อคิดเช่นนั้น เช่น โกรธ เกลียด รัก ชอบ

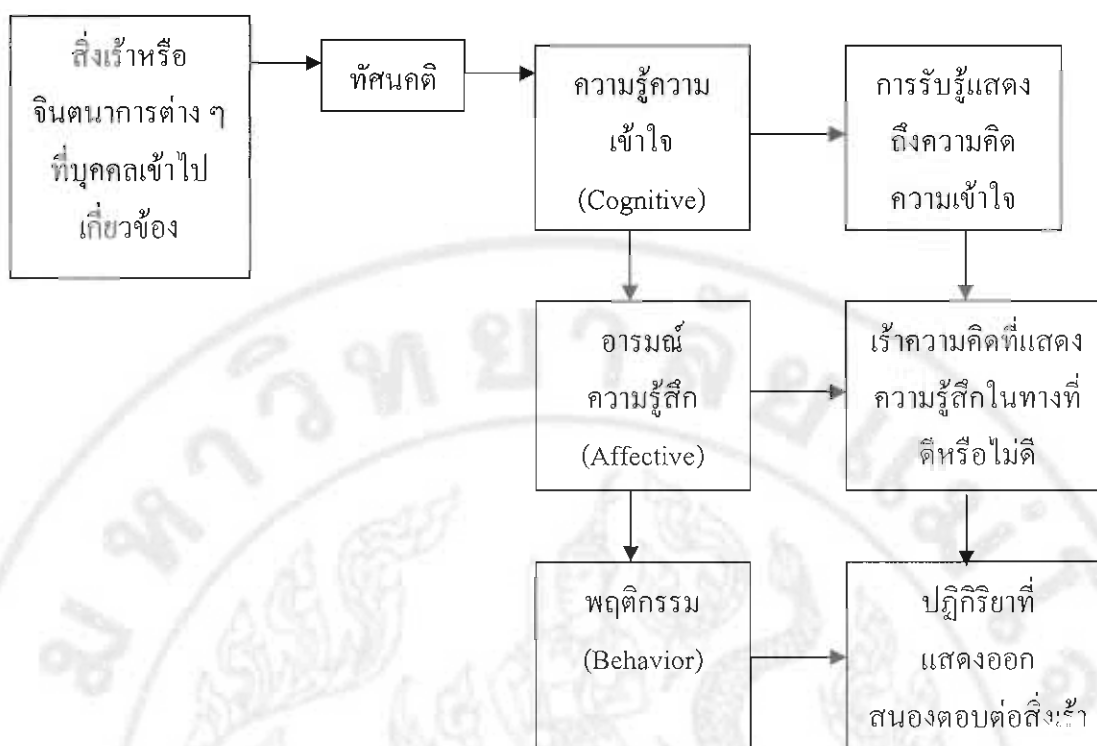
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (behavioral component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมก็จะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกิริยาเกิดขึ้น

Milton J. Rosenberg (1960 อ้างใน สมบูรณ์ อธิชาวรรกุล, 2541: 31) กล่าวว่าทัศนคติมี 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนประกอบทางด้านความคิด หรือความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นส่วนประกอบของมนุษย์ในการคิด ซึ่งความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแตกต่างกันออกไป เช่น เมื่อบุคคลหนึ่งกล่าวถึงบุคคลที่สามก็ต้องมีความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลนั้นว่า มีอะไรเป็นลักษณะเด่น นิสัยเป็นอย่างไร นอกเหนือจากการนึกถึงเพียงหน้าตาของบุคคลเท่านั้น

2. ส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกทอดหนึ่ง ถ้าหากบุคคลมีภาวะความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ก็จะแสดงออกขณะนึกถึงสิ่งนั้นออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ขณะที่คิดถึงบุคคลที่สาม บุคคลที่มีความรู้สึกในด้านบวก ก็จะมีความรู้สึกในด้านบวกเป็นไปในทางที่ดี ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลมีความรู้สึกในด้านลบ ก็จะมีความรู้สึกในด้านลบเป็นไปในทางที่ไม่ดี

3. ส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรม ซึ่งจะมุ่งเน้นไปในการกระทำหรือพฤติกรรมในลักษณะที่ว่า เมื่อเกิดมีสิ่งเร้าก็จะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นมา เช่น เมื่อบุคคลมีความรู้สึกในด้านบวกเป็นไปในทางที่ดีต่อบุคคลใด ก็จะมีคามนิยมชมชอบต่อบุคคลนั้น

ภาพ 2 แผนภาพแสดงส่วนประกอบของทัศนคติตามแนวคิดของ Milton J. Rosenberg

แหล่งสำคัญที่ทำให้คนเกิดทัศนคติ คือ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526: 91-93)

1. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น การเลียนแบบพ่อแม่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคลเป็นอย่างมาก เมื่อพ่อแม่แสดงทีท่าไม่ชอบสิ่งใดลูกก็มักจะไม่นชอบสิ่งนั้นไปด้วย
2. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (specific experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี ก็จะทำให้เขาเกิดทัศนคติในเรื่องนั้น ๆ ไปตามทิศทางของประสบการณ์ที่เขาได้รับ
3. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (institutional factors) ทัศนคติหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด ที่ทำงาน เป็นต้น
4. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (communication from others) การได้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นจะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารนั้นได้ เช่น เด็กที่เคยได้รับการอบรม สั่งสอนจากผู้ใหญ่ว่าทำอย่างนั้นไม่ดี อย่างนี้ไม่ดี ก็จะทำให้เด็กเกิดมีทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่ได้รับทราบมา

ทัศนคติมีลักษณะสำคัญที่อาจมีผลต่อการสื่อสารอยู่ 4 ประการ

1. ทิศทาง (direction) แบ่งเป็น 3 อย่าง คือ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และที่เป็นกลาง ในการสื่อสาร การรู้ทัศนคติของผู้รับสารเป็นแนวทางช่วยให้เราสามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระดับความมาน้อย (intensity) การที่รู้ว่าผู้รับสารมีทัศนคติโน้มไปในทางใดในระดับมากน้อยเพียงไร จะช่วยให้เราคาดทำนายได้ว่า โอกาสที่จะทำให้ผู้รับสารคิด หรือทำในสิ่งที่เราต้องการมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร

3. ความสำคัญ (salience) หมายถึง ความสำคัญของทัศนคติตามที่ถูกผู้รับสารรับรู้

4. ความจำแนกเป็นทัศนคติย่อย (differentiation) ทัศนคติอาจแตกต่างกันในแง่ของความมาน้อยของทัศนคติย่อยที่หนุนอยู่เบื้องหลัง

วิธีวัดทัศนคติ

วิธีวัดทัศนคติอาจทำได้หลายแบบ ดังนี้ (สุชา จันทรเฒ, 2533: 245)

1. Scaling Technique เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้วัดทัศนคติ มีอยู่ 2 แบบ คือ

1.1 วิธีของเทอร์สโตน (The Thurstone method) การวัดทัศนคติแบบนี้ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ ประมาณ 10-20 ประโยค หรือมากกว่านั้น ประโยคต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็น ตัวแทนของระดับความคิดเห็นต่าง ๆ กัน ผู้ถูกทดสอบจะต้องแสดงให้เห็นว่า เขาเห็นด้วยกับประโยคใดบ้าง ประโยคหนึ่ง ๆ จะกำหนดค่าเอาไว้คือกำหนดเป็น Scale Value ขึ้น เริ่มจาก 0.0 ซึ่งเป็นประโยคที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดไปเรื่อย ๆ ไปถึง 5.5 สำหรับประโยคที่มีความรู้สึกเป็นกลาง ๆ (neutral statement) จนกระทั่งถึง 11.0 ซึ่งมีค่าสูงสุดสำหรับประโยคที่พึงพอใจมากที่สุด

1.2 วิธีของลิเกิร์ต (The Likert technique) วิธีนี้ประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ ซึ่งแต่ละประโยคผู้ถูกทดสอบจะแสดงความรู้สึกของตนออกมา 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ละระดับมีคะแนนให้ไว้ตั้งแต่ 1-5 คะแนน คะแนนของคนหนึ่ง ๆ ได้จากคะแนนรวมจากทุก ๆ ประโยค

2. การหยั่งเสียงประชาชน (Polling) ส่วนมากใช้กับการเลือกตั้งพรรคการเมือง หรือที่ทำอะไรเกี่ยวกับประชาชน ก็ต้องมีการตรวจสอบ หยั่งเสียง เพื่อหยั่งดูว่า มหาชนมีความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร เช่น การลดกำลังอาวุธ การเลือกตั้งพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยม เป็นต้น ผลการหยั่งเสียงจะออกมาตรงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับวิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นตัวแทนของประชากรได้หรือไม่

3. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) คือการใช้แบบสอบถามว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี โดยการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 แบบคือ

3.1 คำถามเฉพาะเจาะจง (Fixed- alternative questions) คือ คำถามที่ถามเฉพาะเจาะจงลงไปแล้วให้ตอบตามเรื่องที่ถามเท่านั้น

3.2 คำถามเปิด (Opend-ended questions) คือคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แล้วนำความคิดเห็น หรือความรู้สึกของคนส่วนมากมาจัดกลุ่มดูว่า เขาเหล่านั้นมีความรู้สึกอย่างไร หรือมีทัศนคติเช่นไร

และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีการวัดทัศนคติโดยวิธีของลิเกิร์ตในการวัดทัศนคติของผู้พึงรายการคนตรีสี่ต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรม

ทัศนคติและพฤติกรรมต่างก็มีความสัมพันธ์และมีผลซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ทัศนคติเกี่ยวข้องกับบุคคล ความรู้สึกและความต้องการที่จะปฏิบัติหรือกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งกับสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมและการปฏิบัติของมนุษย์มาจากทัศนคติและบรรทัดฐานของสังคม ถือว่าทัศนคติเป็นตัวแปรที่อยู่ระหว่างการรับและการตอบสนองต่อข่าวหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ (ขนิษฐา เบญจาทิกุล, 2532: 24)

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติพบว่า การทำวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาและคำนึงถึงปัจจัยด้านภูมิหลังของกลุ่มประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ที่อาจมีผลต่อทัศนคติของผู้รับสาร

ทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม

ทฤษฎีนี้ได้อธิบายไว้ว่า บุคคลที่มีคุณลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น การศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ ภูมิฐานะ ฯลฯ จะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่คล้ายคลึงกันด้วยเช่น การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และถึงแม้ว่าในสังคมสมัยใหม่ผู้รับสารจะมีคุณลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกันไปมากมาย แต่ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้รับสารที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกันจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ลักษณะกลุ่มทางสังคมจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการสื่อสารของบุคคล

หลังจากปี 1930 เป็นต้นมา นักสังคมวิทยาจำนวนมากที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสาร ได้ให้ความสนใจต่อทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม

ในปัจจุบันผู้ทำงานด้านสื่อประเภทต่าง ๆ ก็ได้ให้ความสำคัญต่อข้อมูลดังกล่าวนี้ จึงจะเห็นได้ว่า มีการแบ่งย่อยประเภทของสื่อแต่ละชนิดตามความสนใจของผู้รับสาร เช่น การแบ่งประเภทนิยายสารตามลักษณะทางสังคมของบุคคล หรือแม้แต่สื่อวิทยุโทรทัศน์ก็ยังคงแบ่งประเภทรายการตามลักษณะทางสังคมของผู้ฟังผู้ดู ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้รับสารแต่ละกลุ่ม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

องค์ประกอบที่สำคัญในการผลิตวิทยุกระจายเสียง (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2539: 63-65)

1. ผู้ฟัง (audience) หมายถึง กลุ่มผู้ฟังที่เป็นเป้าหมายของการจัดรายการจะเป็นผู้ตัดสินใจรายการว่า รายการที่จัดประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้จัดรายการจะต้องรู้ว่ากลุ่มผู้ฟังรายการเป็นใคร นอกจากจะรู้ว่าเป็นกลุ่มใดแล้วควรจะทำให้ถึงไปถึง พฤติกรรมและทัศนคติของบุคคลเหล่านั้นด้วย

2. เนื้อหา (content) หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้จัดต้องการให้ผู้ฟังได้ฟัง การบรรจุเนื้อหาควรจะต้องสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

3. วิธีเสนอ (technique of Program Presentation) เป็นกระบวนการที่จะนำเสนอเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ สู่อุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาในการนำเสนอประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ประการ คือ

3.1 ภาษาพูด (language) ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับรัดกุม เหมาะสมกับสภาพการฟังวิทยุของผู้ฟังโดยทั่วไป

3.2 สไตล์การพูด (style) ควรพูดเหมือนกับการพูดคุยกับเพื่อน

3.3 เพลงประกอบ (program music) ใช้ในการแนะนำรายการ คั่นรายการ สร้างบรรยากาศ เปลี่ยนฉากหรือเรื่องราวที่จะพูด

3.4 เสียงประกอบ (sound effect) เป็นเสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือประดิษฐ์ขึ้นเพื่อนำมาสอดแทรกในรายการ

3.5 ความหลากหลาย (variety) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (unity) การเสนอรายการให้มีความหลากหลาย จะช่วยให้รายการไม่น่าเบื่อ ซึ่งจะต้องอาศัยลีลาการพูด เพลง ประกอบ หรือเสียงประกอบ

4. เวลาออกอากาศ (air time) เป็นตัวกำหนดให้ผลิตรายการในรูปแบบใดได้บ้าง เพราะเวลาออกอากาศ หมายถึง เวลาที่ผู้ฟังเป้าหมายพร้อมที่จะฟังรายการต่าง ๆ จากผู้จัด

5. การประเมินผล (evaluation) ความสำเร็จของการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง นั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ฟังเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลเป็นประจำหรือเป็นระยะ

British Broadcasting Cooperation - BBC (อ้างใน นภาพรณี อัจฉริยะกุล, 2535: 417)แบ่งประเภทของรายการวิทยุเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่มุ่งให้ข่าวสาร
2. ประเภทที่มุ่งให้ความรู้หรือการศึกษา
3. ประเภทที่มุ่งให้ความบันเทิง

British Broadcasting Cooperation - BBC (อ้างใน นภาพรณี อัจฉริยะกุล, 2535: 422-430) แบ่งรูปแบบรายการวิทยุเป็น 13 ประเภท ดังนี้

1. รายการพูดคุยกับผู้ฟัง หมายถึง การพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง แต่การพูดคุยนั้น จำเป็นต้องมีบท เป็นการพูดตามบทที่เตรียมมา ให้เป็นธรรมชาติและดูน่าฟังดึงดูดความสนใจ
2. รายการสนทนา เป็นรายการทำนองพูดคุย แต่การพูดคุยนั้นมิได้พูดคุยโดยตรงกับผู้ฟัง แต่เป็นการสนทนากันระหว่างผู้ร่วมรายการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินรายการสนทนาหรือทำหน้าที่ดำเนินรายการให้การสนทนาอยู่ในขอบเขต
3. รายการสัมภาษณ์ รายการที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาซักถามเรื่องราวปัญหาให้ผู้ฟังฟัง โดยมีผู้สัมภาษณ์ 1 คน และจะมีผู้ถูกสัมภาษณ์กี่คนก็ได้
4. รายการอภิปราย เป็นรายการพูดคุยอีกลักษณะหนึ่ง คือ ไม่ใช่การพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง แต่เป็นการพูดคุยออกความคิดเห็นกันในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง แต่ผู้มาร่วมอภิปรายนั้นต่างความคิดเห็นต่างทัศนะกัน
5. รายการสารคดี เป็นลักษณะรายการที่ให้สาระความรู้ลึกลงไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
6. รายการนิยายทางอากาศ เป็นรายการที่มีหลากหลาย หลากเรื่อง หลากรูปแบบ รวมอยู่ในรายการเดียวกัน

7. รายการข่าว หมายถึง รายการที่จัดทำขึ้นเพื่อรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญที่เกิดขึ้นแล้วในวันวันหนึ่งเพื่อให้ผู้ฟังรู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และทำไม

8. รายการบรรยายเหตุการณ์ เป็นการรายงานเหตุการณ์อีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งต่างจากการรายงานข่าว คือ เป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเหตุการณ์นั้นกำลังดำเนินอยู่แล้ว ผู้บรรยายถ่ายทอดเหตุการณ์นั้นเป็นผู้บรรยายหรือถ่ายทอดให้ฟัง โดยอาจมีเสียงประกอบจริงจากสถานที่เกิดเหตุด้วย

9. รายการตอบปัญหา เป็นการเชิญผู้ตอบมาร่วมรายการโดยการตอบปัญหาในห้องส่ง ในลักษณะการแข่งขัน หรือเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้มีโอกาสร่วมรายการ โดยถามปัญหาแล้วเปิดโอกาสให้ผู้ฟังตอบปัญหาผ่านทางโทรศัพท์

10. รายการเพลง เป็นรายการที่มีความสำคัญ และได้รับความสนใจจากผู้ฟังอย่างมาก เพราะรายการเพลงเป็นรายการที่มุ่งให้ความบันเทิงอย่างแท้จริง

11. รายการละครวิทยุ เป็นการเสนอรายการในรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติขึ้น โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชาความรู้และความบันเทิงด้วยศิลปะต่าง ๆ ทำทางการใช้เสียง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ เกิดอารมณ์ และความรู้สึกที่คล้อยตาม โดยอาศัยบทเจรจาและการบรรยาย

12. รายการปกิณกะ เป็นรายการที่ประสมรายการหลายรูปแบบรวมอยู่ในรายการเดียวกันแต่ไม่ใช่การประสมอย่างนิยตสารทางอากาศ เพราะไม่มีการเชื่อมโยงต่อเนื่อง แต่เป็นเพียงการเสนอเนื้อหา และรูปแบบหลาย ๆ รูปแบบมาผสมปนเปกัน

13. รายการสาระละคร เป็นรูปแบบรายการที่มุ่งให้ความรู้และความบันเทิงพร้อม ๆ กัน เป็นรายการที่ใช้รูปแบบของละครวิทยุผสมกับรูปแบบของรายการสารคดี

กระบวนการในการผลิตวิทยุกระจายเสียง

การผลิตรายการเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังการวางแผนจัดรายการ ถ้าเปรียบกับการสร้างบ้าน งานจัดรายการเป็นเสมือนการเขียนแปลนบ้าน ส่วนงานผลิตรายการก็คืองานก่อสร้างบ้านให้เป็นไปตามแบบแปลนที่สถาปนิกได้เขียนไว้นั่นเอง การผลิตรายการมีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 8 ขั้นตอน (สมุน อยู่สิน, 2531: 6-8) ดังนี้

1. **ขั้นรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน** กระบวนการผลิตรายการเริ่มจากการที่ผู้ผลิตรายการ (producer) ได้รับมอบหมายจากผู้จัดรายการให้ผลิตรายการใดรายหนึ่ง ผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ข้อมูลที่ต้องการคือข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟัง รูปแบบและประเภทของรายการที่

ควรจะผลิต ประเด็นเนื้อหา รวมทั้งงบประมาณในการผลิตรายการ ตามปกติผู้ผลิตรายการจะได้ข้อมูลเหล่านี้มาจากผู้จัดรายการ (programmer)

2. **ขั้นการวางแผนผลิตรายการ** ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่ผู้ผลิตรายการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ว่าจะดำเนินการผลิตรายการอย่างไร จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ของรายการ จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ซึ่งได้แก่ บุคคล วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และเวลา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

3. **ขั้นการเขียนบท** เป็นขั้นตอนที่ผู้ผลิตรายการมอบหมายให้ผู้เขียนบทนำแนวคิดและประเด็นเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ไปสร้างจินตนาการและเรียบเรียงออกมาเป็นคำพูด เสียงเพลง เสียงดนตรี และเสียงประกอบอื่น ๆ ในขั้นแรกอาจเขียนโครงร่างไว้ก่อน แล้วจึงเขียนสมบูรณ์ภายหลัง

4. **ขั้นจัดเตรียมวัสดุรายการ** จากการศึกษาบทวิทยุอย่างคร่าว ๆ จะทำให้ผู้ผลิตรายการสามารถจัดเตรียมวัสดุในการผลิตรายการไว้ล่วงหน้าได้

5. **ขั้นประสานงานการผลิตรายการ** ในขั้นนี้เป็นการประสานงานกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในบท

6. **ขั้นชักซ้อม** การผลิตรายการวิทยุที่ดีนั้นจะต้องมีการชักซ้อมก่อนการบันทึกเสียงเพื่อจะได้มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้ก่อนมีการบันทึกเสียง

7. **ขั้นบันทึกเสียง** ในขั้นนี้เป็นการบันทึกเสียงในห้องส่ง ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องมาอยู่พร้อมกันตามที่กำหนดไว้ในบทวิทยุ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป็นการบันทึกเสียงตั้งแต่ต้นรายการจนจบรายการ รายการที่ผลิตออกมาต้องมีคุณภาพทั้งเสียงและเนื้อหา

8. **ขั้นตรวจสอบคุณภาพของรายการ** เมื่อบันทึกเสียงเสร็จแล้ว ผู้ผลิตรายการและผู้ร่วมรายการจะต้องตรวจสอบว่าคุณภาพของเสียงที่บันทึกไว้มีคุณภาพหรือไม่ มีตอนใดบ้างควรตัดออก เพื่อจะแก้ไขได้ทันเวลาก่อนที่จะนำรายการไปออกอากาศ

ขั้นตอนการผลิตรายการทั้ง 8 ขั้นตอนที่กล่าวมานี้ สามารถแบ่งเป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ ได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นเตรียมการก่อนผลิต** เป็นขั้นเตรียมความพร้อมก่อนที่จะบันทึกเสียงจริง ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ คือ

1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.2 การวางแผนการผลิตรายการ

1.3 การเขียนบท

1.4 การจัดเตรียมวัสดุรายการ

1.5 การประสานงาน

1.6 การชักซ้อม

2. **ขั้นลงมือผลิตรายการ** เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นในห้องบันทึกเสียง เพื่อบันทึกเสียงลงเทปต้นฉบับเพื่อออกอากาศ ขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

2.1 การบันทึกเสียง

2.2 การควบคุมเสียง

2.3 การพูดหรือการแสดงในห้องบันทึกเสียง

2.4 การกำกับรายการ

3. **ขั้นหลังการผลิต** เป็นขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพของรายการหลังการผลิต ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพของเสียงที่บันทึก แต่ในทางปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพของรายการจะต้องมีทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อให้แน่ใจว่ารายการที่ผลิตขึ้นนั้นมีคุณภาพมาตรฐาน

แนวคิดหลักในการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อความบันเทิง

เป้าหมายของสถานีวิทยุกระจายเสียงโดยทั่วไปนั้นมุ่งสนองความต้องการของผู้ฟังเป็นหลัก ซึ่งความต้องการของผู้ฟังอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการภายในอันเป็นความต้องการทางอารมณ์ หรือจิตใจ เป็นความต้องการภายในของแต่ละคน รายการที่สนองความต้องการของคนภายในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ ได้แก่ รายการบันเทิง รายการเพลง เป็นต้น

2. ความต้องการภายนอกอันเป็นความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการความรู้ในด้านข่าวสารบ้านเมือง เหตุการณ์ต่าง ๆ เมื่อเข้าพบปะสมาคมกับหมู่คนสามารถสนทนาเรื่องราวสาระต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีทัศนคติที่กว้างขวางเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไป

วิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่เหมาะสมในการให้ความบันเทิงแก่ผู้ฟัง ดังจะเห็นได้ว่านับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงกันมารายการหลักที่มีทุกวัน คือ ข่าว และดนตรี ซึ่งเป็นรายการพื้นฐานที่ผู้ฟังยอมรับ และพอใจสามารถสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งความต้องการภายนอกและภายใน (วิจิตร ภักดีรัตน์, 2530: 334-338)

การจัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อความบันเทิงมีวัตถุประสงค์เพื่อ (นภาพรณัฏฐ์ อัจฉริยะกุล, 2531: 34-35)

1. เพื่อให้เกิดอารมณ์สนุกสนานเพลิดเพลิน
2. เพื่อให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตาม รายการบันเทิงไม่ได้มีจุดประสงค์
3. เพื่อสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น แต่มีจุดประสงค์แฝงเพื่อ สอดแทรกสิ่งที่เป็นสาระน่าคิด เป็นความรู้ไว้ในความบันเทิงนั้น เพื่อชักจูงให้ผู้ฟังเกิดความคล้อยตามและเกิดความ
4. น่าเชื่อถือเพื่อให้เกิดทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อศิลปวัฒนธรรม รายการบันเทิงจะแฝงทัศนคติและค่านิยมแก่ผู้ฟังโดยไม่รู้ตัว

ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท คนตรีลีตัน จำกัด

ปี 2533 คุณเขาวนา อาทิตยธรรม เริ่มจัดรายการวิทยุที่สถานีวิทยุกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้า FM. 101.5 MHz. อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรับจัดเป็นช่วงเวลาและจำนวนชั่วโมงไม่มากนัก ทั้งยังไม่ได้ซื้อเวลาด้วยตนเอง และยังไม่มียิมงานและการรวมตัวจัดตั้งเป็นองค์กร

ปี 2535 ยังคงจัดรายการวิทยุที่สถานีแห่งเดิม แต่เริ่มซื้อเวลาจัดรายการเองบ้างและยังไม่มียิมงาน โดยจัดรายการด้วยตัวเองทั้งหมด

ปี 2536 เริ่มมีการซื้อเวลาจัดรายการเพิ่มขึ้น และเริ่มมียิมงานเข้ามาร่วมจัดรายการ มีฝ่ายการตลาดเข้ามาจัดการด้านการติดต่อลูกค้า ทั้งนี้ยังได้มีการจัดตั้งองค์กร ภายใต้ชื่อ บริษัท คนตรีลีตัน จำกัด โดยมีบริการรับผลิตสโปดโฆษณาทางวิทยุ และให้บริการในการติดต่อประสานงาน กับองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ ทั้งในแง่ธุรกิจและการบริการสาธารณะ

ปี 2537 บริษัท คนตรีลีตัน จำกัด ได้มีที่ทำการสำหรับการติดต่อประสานงานในด้านต่าง ๆ ตั้งอยู่เลขที่ 58/2 ถนนเทวัญ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งยังมีจำนวนชั่วโมงในการจัดรายการเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม และยังคงจัดรายการอยู่ที่สถานีวิทยุแห่งเดิม

ปี 2538 บริษัท คนตรีลีตัน จำกัด ได้ย้ายที่ทำการมาที่ 18/24 หมู่บ้านวิลล่าเวียงพิงค์ ถนนมหิดล ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีการให้บริการด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุทั้งหมด 4 คลื่น ได้แก่ สถานีวิทยุทหารเรือ เชียงใหม่ 88.0 MHz. สถานีวิทยุกองทัพอากาศที่ 3 เชียงใหม่ 101.5 MHz. สถานีวิทยุทหารอากาศ เชียงใหม่ 102.5 MHz. และสถานีวิทยุเสียงสามยอด เชียงใหม่ 105.75 MHz. นอกจากนี้ยังให้บริการในการผลิตสโปดโฆษณา วางแผนโฆษณาให้กับผลิตภัณฑ์และร้านค้าต่างๆ ทั้งในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริการสังคม การสาธารณะกุศล ปัจจุบันมีทีมงานด้านต่าง ๆ คือ ฝ่ายรายการ ฝ่ายการตลาด และฝ่ายธุรการ การเงิน การบัญชี โดยมีชื่อหน่วยงานว่า บริษัท คนตรีลีตัน จำกัด และใช้ชื่อทางรายการวิทยุว่า คนตรีลีตัน ทำการจัดรายการวิทยุตามสถานีและช่วงเวลาต่าง ๆ

ปี 2545 เนื่องจากทางบริษัท คนตรีลีตัน จำกัด ได้เปิดให้บริการทางสถานีโฆษณาประชาสัมพันธ์แบบครบวงจร และได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าให้จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อส่งเสริมการขายและเปิดตัวสินค้าอย่างต่อเนื่อง ทางบริษัท คนตรีลีตัน จำกัด ได้เปิดตัวบริษัทในเครือที่ให้บริการด้านการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะ ภายใต้ชื่อ บริษัท ไฟร์ตี้-ไฟฟ์ ออร์แกนเซอร์ แอนด์มีเดีย จำกัด

ปี 2547 เนื่องจากทางบริษัท คนตรีลีตัน จำกัด สิ้นสุดอายุสัญญาอยู่กับสถานีวิทยุกระจายเสียงเสียงสามยอดเชียงใหม่ 105.75 MHz. และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 ก็ได้ย้ายสถานีออกอากาศไปอยู่ที่สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz. ในปัจจุบันบริษัท คนตรีลีตัน จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 18/24 ถนนมหิดล ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนินฐา เบญจาทิกุล (2532) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมต่อรายการสารคดี หนึ่งในร้อย โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์ กับทัศนคติและการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อรายการ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสิ่งที่ได้รับชม

จาระไน แก้วโกศล (2536) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับฟังวิทยุของชาวกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ฟังวิทยุมากเป็นประจำทุกวันถึง 45% ผู้ฟังเกือบทุกวันมีประมาณ 27% ผู้ฟังเพียงบางครั้งบางคราวมีประมาณ 21% และผู้ฟังเฉพาะวันหยุดมีประมาณ 4% และรายการที่ผู้ฟังวิทยุชอบมากที่สุด คือ รายการเพลงไทยสากล รองลงมาคือ รายการข่าว และรายการเพลงลูกทุ่งตามลำดับ และสิ่งที่ผู้ฟังต้องการให้มีในรายการวิทยุ ได้แก่ ความต้องการให้มีเพลงมาก ๆ ความต้องการด้านข่าว เป็นต้น

ชุตานา ปุณณะหิตานนท์ (2541) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการเรดิโอโนฟร็อบเบิ้ลส์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยคลื่นความถี่ เอฟ.

เอ็ม. 88.0 เมกะเฮิรตซ์ ของผู้ฟังในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 18-24 ปี และเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา กำลังศึกษาหรือจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่ำกว่า 6,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟังรายการ 3-4 วันต่อสัปดาห์ และรับฟังรายการในลักษณะไม่แน่นอน เปิดสลับกันไปสลับกันมากับคลื่นอื่น และรับฟังจากที่บ้าน ผู้จกรายการโดยหมุนคลื่นเจอโดยบังเอิญ และส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อรายการ

เนาวรัตน์ โรจน์วิทยา (2534) ได้วิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อรายการเพื่อแผ่นดินไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการเพื่อแผ่นดินไทยมากที่สุดรับฟังมานาน 4-6 ปี และเกือบครึ่งหนึ่งมีความถี่ในการรับฟังบ่อย และเปิดรับฟังจากที่บ้านมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งมีทัศนคติที่โน้มเอียงไปในทางบวกต่อรายการ

บุษราคัม เขียมอำไพ (2540) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสถานีวิทยุ จส.100 และการเป็นสมาชิกชมรม จส. 100 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการในระดับสูง และมีความพึงพอใจในรายการในระดับสูงด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากรายการ ส่วนการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ได้รับกับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กันในภาพรวม

ประพาพรรณ ถัมสุขศิริ (2543) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับและการเลือกใช้ประโยชน์จากข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ของนักธุรกิจภาคอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ และรายได้ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการอ่านข่าว โดยเพศและรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันจะใช้ระยะเวลาในการอ่านข่าวแตกต่างกัน

ปัญญา เป้นเพชร (2541) ได้วิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อรายการวิทยุที่ผลิตโดยศูนย์ผลิตรายการและข่าวกรมตำรวจ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการรับฟังรายการด้านความถี่ของการรับฟังในระดับที่สูง กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาข่าวยุทธและการนำเสนอ โดยลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการจากศูนย์ผลิตรายการและข่าวกรมตำรวจ

พิเชศ รุ่งสว่าง (2542) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับข่าวสารความรู้จากสื่อมวลชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัดในจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนโทรทัศน์มากที่สุด เพศมีความสัมพันธ์กับการอ่าน

หนังสือพิมพ์ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับเวลาในการฟังวิทยุ นอกจากนั้นเวลา ยังมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ที่ได้รับจากการฟังวิทยุ

รัตนา ภัทรธนาภานต์ (2539) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครสนใจรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่น เอฟเอ็ม 104.5 เมกะเฮิร์ต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีเพศและรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการแตกต่างกัน ลักษณะทางประชากรศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจ และพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากรายการ

ศราณี มณีโชติ (2545) ได้วิจัย เรื่อง การเปิดรับ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการความรู้ทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนเกษตรผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการและความถี่ในการรับฟังรายการ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ ลักษณะในการรับฟังรายการ และโอกาสในการรับฟังรายการ เพศและอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ ความถี่ในการรับฟังรายการ และระยะเวลาในการรับฟังรายการมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการ

สายฤดี วานิกานุกูล (2545) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานีในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับปานกลางเกี่ยวกับโครงการ มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโครงการ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับโครงการไม่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อโครงการแตกต่างกัน

สุทธิพันธ์ ฮามคำไพ (2539) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟ.เอ็ม. ของนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาความต้องการและเพื่อเปรียบเทียบความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟ.เอ็ม. ของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคามที่สถาบันแตกต่างกัน และมีเพศที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นิสิต นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม รับฟังรายการวิทยุ กระจายเสียงระบบเอฟ.เอ็ม.มากที่สุด นิสิต นักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม มีเหตุผล ในการรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด คือ การรับฟังได้ชัดเจน โดยเฉพาะรายการบันเทิงนิสิต นักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม มี เหตุผลในการรับฟังรายการวิทยุในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาพักผ่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการรับฟังเพื่อความสนุกสนาน

ผลิตเพลินและฟ่อนคลายความตึงเครียด และต้องการรายการที่มีโฆษณาน้อย นิสิต นักศึกษาของสถาบันราชภัฏมหาสารคาม มีความต้องการรายการวิทยุประเภทราย การความรู้ต่าง ๆ และรายการเพื่อการศึกษาในรูปแบบความรู้ทั่วไป นิสิต นักศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ในการรับฟังเพื่อความ สนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด

สุภาพงษ์ ระรวยทรง (2535) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสารความรู้ทัศนคติต่อการนำเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเปิดรับสื่อมวลชน กล่าวคือ ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีการอ่านข่าวต่างประเทศจากหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน โดยที่เพศชายจะมีแนวโน้มการอ่านข่าวต่างประเทศจากหนังสือพิมพ์มากกว่าเพศหญิง

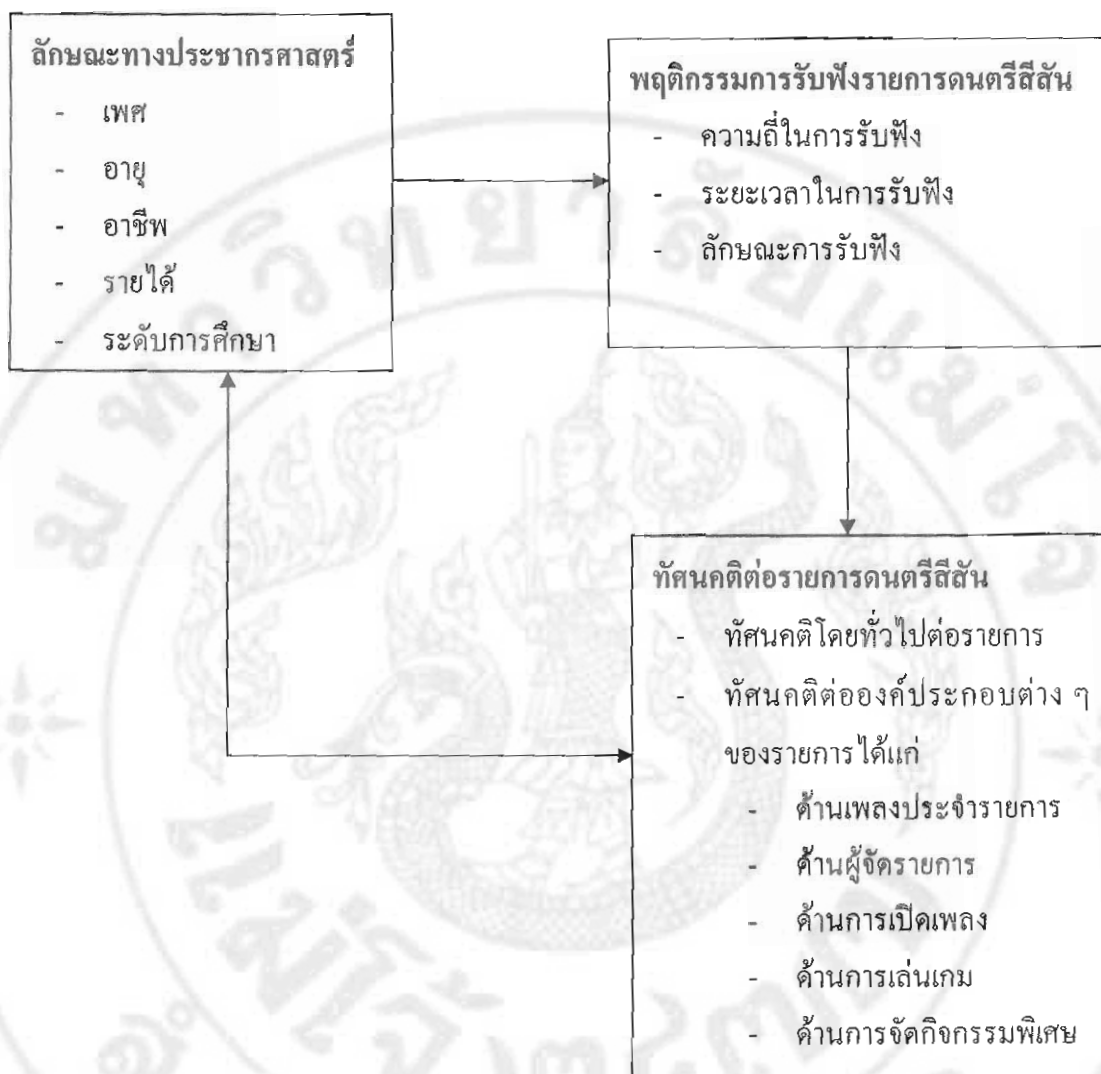
อุษณีย์ จินาพงษ์ (2535) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อรายการโรงเรียนการเกษตรทางอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟังรายการมาก มีทัศนคติในทางบวกต่อภาพรวมของรายการและนำความรู้จากรายการไปใช้ประโยชน์ปานกลาง ภูมิลำเนา อายุ อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการและทัศนคติที่มีต่อรายการและการนำความรู้จากรายการไปใช้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ

ภาคสรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีการสื่อสาร แนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม การเปิดรับสาร ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างปัจเจกบุคคล แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับทัศนคติ และ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง สามารถสรุปได้ว่า ผู้รับสารนั้นมีความต้องการที่จะแสวงหาข่าวสารและความบันเทิง โดยผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ เพื่อสนองตอบความต้องการของตนเอง หรืออาจกล่าวได้ว่าคนเราจะเปิดรับสารจากสื่อมวลชนก็เพราะได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ด้านความรู้ ความบันเทิงที่ได้รับจากสื่อมวลชนซึ่งตรงกับความต้องการของตนเอง แต่การสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับว่าผู้ส่งสารนั้นจำเป็นจะต้องมีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับสารทั้งในด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับสาร และทัศนคติ เพื่อผู้ส่งสารจะได้ผลิตสื่อให้น่าสนใจ และตรงกับความต้องการของผู้รับสาร การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงก็เช่นเดียวกัน ผู้ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงนั้นจำเป็นจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียงในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงให้น่าสนใจและตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้

ดังนั้น การศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟังรายการ และทัศนคติของผู้ฟังรายการที่มีต่อรายการดนตรีสีสั่น จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ นั้นมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงในการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงรายการให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ฟังมากยิ่งขึ้น และผู้ฟังรายการเองก็จะได้รับฟังรายการที่ตรงกับความต้องการของตนเองด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “คนศรีสัชนาลัย: ภัยการวิฤกษ์ภัยเสี่ยงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. สถานที่ดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ครอบคลุมพื้นที่ 4 แขวง 14 ตำบล ได้แก่ ตำบลฟ้าฮ่าม ตำบลหนองหอยบางส่วน ตำบลท่าศาลาบางส่วน ตำบลวัดเกต ตำบลหนองป่าครั่งบางส่วน ตำบลป่าแดดบางส่วน ตำบลหายยา ตำบลช้างคลาน ตำบลพระสิงห์ ตำบลช้างเผือกบางส่วน ตำบลสุเทพบางส่วน ตำบลศรีภูมิ ตำบลช้างม่อย และตำบลป่าตัน ซึ่งคำว่า บางส่วน หมายถึง พื้นที่บางส่วนของตำบลนั้นอยู่ในเขตเทศบาลและบางส่วนอยู่ในความดูแลของอำเภอเมือง หรือนอกเขตเทศบาล (สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่, 2547)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 67,984 ครัวเรือน (136,603 คน) แต่เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งหมด จึงมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 ตามสูตรของ Yamane (Yamane, 1973: 725) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{67,984}{1 + 67,984 (0.05)^2} \\ &= 397.66 \end{aligned}$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ศึกษาจำนวน 400 คน

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) โดยแบ่งเทศบาลนครเชียงใหม่ออกเป็น 4 แขวง คือ แขวงกาวิละ แขวงเมืองราย แขวงนครพิงค์ และแขวงศรีวิชัย แล้วจับฉลากเลือกตำบลเป็นตัวแทนแขวงขึ้นมาครั้งหนึ่งของจำนวนตำบลในแต่ละแขวง

แขวงกาวิละ มี 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลวัดเกต ตำบลฟ้าฮ่าม (บางส่วน) ตำบลหนองหอย (บางส่วน) ตำบลท่าศาลา (บางส่วน) ตำบลหนองป่าครั่ง (บางส่วน) สุ่มได้ 3 ตำบล คือ ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย (บางส่วน) และตำบลหนองป่าครั่ง (บางส่วน) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 137 คน

แขวงเมืองราย มี 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าแดด ตำบลหายยา ตำบลช้างคลาน และตำบลพระสิงห์ (บางส่วน) สุ่มได้ 2 ตำบล คือ ตำบลช้างคลาน และตำบลป่าแดด ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 79 คน

แขวงศรีวิชัย มี 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลช้างเผือก (บางส่วน) ตำบลสุเทพ (บางส่วน) ตำบลพระสิงห์ (บางส่วน) และตำบลศรีภูมิ (บางส่วน) สุ่มได้ 2 ตำบล คือ ตำบลสุเทพ (บางส่วน) และตำบลพระสิงห์ (บางส่วน) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 106 คน

แขวงนครพิงค์ มี 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลช้างม่วย ตำบลป่าตัน ตำบลศรีภูมิ (บางส่วน) และตำบลช้างเผือก (บางส่วน) สุ่มได้ 2 ตำบล คือ ตำบลช้างม่วย และตำบลป่าตัน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 78 คน

เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลโดยแยกตามแขวง สุ่มตัวอย่างครัวเรือนละ 1 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ให้มีจำนวนครัวเรือนในแต่ละตำบลเป็นสัดส่วนกับประชากร (proportional to size: pps.) และทุกครัวเรือนมีโอกาสที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างเท่าเทียมกัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแขวง

แขวง	ตำบล	จำนวนครัวเรือน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กาวิละ	วัดเกต	10,855	101
	หนองหอย	2,712	25
	หนองป่าครั่ง	1,200	11
เมืองราย	ช้างกลาง	7,676	71
	ป่าแดด	879	8
ศรีวิชัย	สุเทพ	7,734	72
	พระสิงห์	3,641	34
นครพิงค์	ช้างม่วย	3,973	37
	ป่าตัน	4,406	41
รวม		43,076	400

ที่มา: สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่ (2547)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire)

จำนวน : ชุด แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการรับฟังรายการดนตรีที่ชื่นชอบของผู้ให้ข้อมูล โดยกำหนดค่าคะแนนไว้ ดังนี้

ความถี่ในการรับฟังรายการ

ฟังทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์)	4	คะแนน
ฟังบ่อย ๆ (5-6 วัน/สัปดาห์)	3	คะแนน
ฟังบ้าง (3-4 วันสัปดาห์)	2	คะแนน
ไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 วัน/สัปดาห์)	1	คะแนน

เวลาที่ใช้ในการรับฟังรายการ

มากกว่า 6 ชั่วโมง/วัน	4	คะแนน
5-6 ชั่วโมง/วัน	3	คะแนน
3-4 ชั่วโมง/วัน	2	คะแนน
1-2 ชั่วโมง/วัน	1	คะแนน

ลักษณะการรับฟังรายการ

ฟังตลอดไม่เปลี่ยนไปรายการอื่น	4	คะแนน
ฟังทุกช่วงยกเว้นโฆษณา	3	คะแนน
ฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง	2	คะแนน
ไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่น	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນของผู้ให้ข้อมูล โดยมีการกำหนดค่าคะแนนไว้ ดังนี้

ข้อความด้านบวก มีค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

ข้อความด้านลบ มีค่าคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน
เห็นด้วย	2	คะแนน

ไม่แน่ใจ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีลีลันของผู้ให้ข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การทดสอบความตรง (validity) โดยการนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจพิจารณาโครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วไปทำการทดสอบ (pretest) กับกลุ่มคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

α = ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n = จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

โดยแบ่งการหาค่าความเชื่อมั่นออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ในส่วนของพฤติกรรม的开รับฟังรายการ เมื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.75

2. ในส่วนของทัศนคติที่มีต่อรายการ เมื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าความเชื่อมั่นที่ 0.89

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. คัดเลือกผู้ร่วมเก็บข้อมูลจำนวน 2 คน
2. ชี้แจงรายละเอียดในการแจกแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยหรือผู้ร่วมเก็บข้อมูลเข้าใจในแบบสอบถามแต่ละข้อ
3. แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ โดยเริ่มดำเนินการในเดือนธันวาคม 2547
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมารวบรวม วิเคราะห์แปรผล และสรุปผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC* (statistical package for the social science) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการดนตรีลิซ่า และทัศนคติต่อรายการดนตรีลิซ่า

พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3 ขึ้นไป	หมายความว่า ฟังมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.99	หมายความว่า ฟังปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.99	หมายความว่า ฟังน้อย

ทัศนคติต่อรายการมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายความว่า มีทัศนคติที่ไม่ดีมาก
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายความว่า มีทัศนคติที่ไม่ดี
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายความว่า มีทัศนคติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายความว่า มีทัศนคติที่ดี
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายความว่า มีทัศนคติที่ดีมาก

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (inferential statistics) ได้แก่ ค่า chi-square เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ ค่า t-test และ One-way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟัง ทักษะการคิดต่อรายการดนตรีสี่สัณ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟัง และทักษะการคิดต่อรายการดนตรีสี่สัณของผู้ฟังในเขตเทศบาลเชียงใหม่

การนำเสนอผลการวิจัยและข้อวิจารณ์แยกออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของผู้ฟังรายการดนตรีสี่สัณในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สัณของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ทักษะการคิดต่อรายการดนตรีสี่สัณของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ฟังรายการดนตรีสี่สัณ

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ และทักษะการคิดต่อรายการดนตรีสี่สัณ

**ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้พึง
รายการดนตรีสันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่**

เพศ

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือ เป็นเพศชาย
จำนวน 228 คน (ร้อยละ 57.0) และเพศหญิงจำนวน 172 คน (ร้อยละ 43.0)

อายุ

กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่าครึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 21-40 ปี (ร้อยละ 52.0) รองลงมา
คือ อายุต่ำกว่า 21 ปี ร้อยละ 37.5 อายุระหว่าง 41-60 ปี ร้อยละ 10.0 และอายุ 61 ปีขึ้นไป
เพียง ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

การศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา มากที่สุดร้อยละ 40.0
รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 33.3 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 15.5 ระดับ
ประถมศึกษา ร้อยละ 6.0 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี เพียงร้อยละ 5.3 ตามลำดับ

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างจำนวนครึ่งหนึ่งมีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 50.0 รองลงมา
ได้แก่ อาชีพรับจ้างร้อยละ 19.0 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/พนักงานธนาคาร ร้อยละ 13.5
อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/อาชีพส่วนตัว ร้อยละ 10.8 อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ
5.0 และอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน เพียงร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

รายได้

กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วงน้อยกว่า 10,001 บาท มากที่สุดร้อยละ
93.3 รองลงมา ได้แก่ มีรายได้ 10,001-20,000 บาทร้อยละ 4.3 มีรายได้ 20,001-30,000 บาท
ร้อยละ 2.0 และมีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป เพียงร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย (ตาราง 4) พบว่า มีจำนวนผู้ฟังรายการดนตรีสี่สັນที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย 228 คน และเป็นเพศหญิง 172 คน และมีอายุอยู่ในช่วง 21-40 ปีมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการสุ่มตัวอย่างนั้น ไม่ได้เจาะจงเพศและอายุของผู้ตอบแบบสอบถามว่าจะต้องเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ต้องการผู้ตอบในวัยใด คือ เมื่อไปเก็บข้อมูลตามตำบล หรือตามแขวงที่สุ่มได้ โดยมีการเดินเก็บข้อมูลตามบ้านที่อยู่ในตำบลนั้น ๆ เมื่อเข้าไปถามหากบ้านใดมีผู้ที่เคยฟังหรือฟังรายการดนตรีสี่สັນอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง อยู่ในวัยใดก็ขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถาม ถ้าในบ้านนั้นมีจำนวนของผู้ฟัง 2 คนขึ้นไปก็จะสุ่มตัวอย่าง 1 คนต่อ 1 บ้านโดยการจับฉลาก แต่ถ้าไม่มีก็ผ่านไป ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยหนุ่มสาวที่มีอายุไม่เกิน 41 ปี มากถึงร้อยละ 87 สำหรับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนั้น เนื่องจากการเก็บข้อมูลเป็นเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่มีสถานับการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับปริญญาเป็นจำนวนมากจึงพบว่ามากกว่าร้อยละ 70.0 กลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักเรียนนักศึกษาในระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา และระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่จำนวนครึ่งหนึ่งเป็นนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากการเก็บข้อมูลเก็บในช่วงเดือนธันวาคม 2547 ถึงเดือนมกราคม 2548 ซึ่งเป็นเดือนที่มีวันหยุดจำนวนมาก และผู้เก็บข้อมูลใช้เวลาในการเดินเก็บข้อมูลในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ วันเสาร์ วันอาทิตย์ จึงเป็นผลทำให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน นักศึกษา และยังสอดคล้องกับรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยหนุ่มสาวและมีอายุไม่เกิน 41 ปีมากที่สุด มีอาชีพนักเรียน นักศึกษามากที่สุด และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,001 บาทมากที่สุด

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังรายการดนตรีฮีโร่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	228	57.0
หญิง	172	43.0
อายุ		
น้อยกว่า 21 ปี	150	37.5
21 – 40 ปี	208	52.0
41 – 60 ปี	40	10.0
60 ปีขึ้นไป	2	0.5
หมายเหตุ		
อายุเฉลี่ย = 25.99 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10.133 ปี	
อายุต่ำสุด = 10 ปี	อายุสูงสุด = 65 ปี	
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	24	6.0
มัธยมศึกษา	62	15.5
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	160	40.0
ปริญญาตรี	133	33.0
สูงกว่าปริญญาตรี	21	5.3
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	200	50.0
รับจ้าง	76	19.0
พนักงานเอกชน/ธนาคาร	54	13.5

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ (ต่อ)		
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อิสระ	43	10.8
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20	5.0
แม่บ้าน	7	1.8
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,001 บาท	373	93.3
10,001-20,000 บาท	17	4.3
20,001-30,000 บาท	8	2.0
30,001 บาทขึ้นไป	2	0.5
หมายเหตุ		
รายได้เฉลี่ย = 5280.85 บาท	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5064.361 บาท	
รายได้ต่ำสุด = 600 บาท	รายได้สูงสุด = 36,000 บาท	

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

เหตุผลที่ทำให้รู้จักรายการดนตรีสี่สັນ

กลุ่มตัวอย่างรู้จักรายการดนตรีสี่สັນโดยการหมุนคลื่นมาเจอโดยบังเอิญมากที่สุด ร้อยละ 67.2 รองลงมา ได้แก่ เพื่อนแนะนำให้ฟัง ร้อยละ 29.0 และอื่น ๆ ได้แก่ รู้จักทางการโฆษณา รู้จักจากผู้จัดรายการ ร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

สถานที่ในการรับฟังรายการ

กลุ่มตัวอย่างฟังรายการดนตรีสี่สັນขณะอยู่ที่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 54.56 รองลงมา ได้แก่ ขณะอยู่ที่ทำงาน ร้อยละ 24.80 ขณะอยู่ในรถยนต์ ร้อยละ 18.65 และที่อื่น ๆ ได้แก่ ในโรงเรียน หอพัก ร้อยละ 1.98 ตามลำดับ

ช่องทางในการรับฟังรายการ (วันจันทร์-วันศุกร์)

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสี่สັນผ่านทางสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร. 11) 88.0 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 32.56 รองลงมา ได้แก่ สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้า จังหวัดเชียงใหม่ (ทก.3) 101.5 MHz. ร้อยละ 25.21 สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz. ร้อยละ 24.58 และสถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.) 102.5 MHz. ร้อยละ 17.65 ตามลำดับ

ช่องทางในการรับฟังรายการ (วันเสาร์-วันอาทิตย์)

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสี่สັນผ่านทางสถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 34.53 รองลงมา ได้แก่ สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.) 102.5 MHz. ร้อยละ 26.70 สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้าจังหวัดเชียงใหม่ (ทก.3) 101.5 MHz. ร้อยละ 22.48 และสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) 88.0 MHz. ร้อยละ 16.29 ตามลำดับ

ช่องทางในการรับฟังรายการ (วันจันทร์-วันอาทิตย์)

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสี่สັນผ่านทางสถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ 98.75 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 33.82 รองลงมา ได้แก่ สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้าจังหวัดเชียงใหม่ (ทก.3) 101.5 MHz. ร้อยละ 30.88 สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่

(ทอ.) 102.5 MHz. ร้อยละ 19.02 และสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) 88.0 MHz. ร้อยละ 16.18 ตามลำดับ

ความถี่ในการรับฟังรายการ

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสีสันโดยฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์) มากที่สุด ร้อยละ 40.3 รองลงมา ได้แก่ ไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 25.3 ฟังบ่อย ๆ (5-6 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 22.0 และฟังทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

ระยะเวลาในการรับฟังรายการ

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสีสันโดยใช้เวลาในการฟัง 1-2 ชั่วโมง/วัน มากที่สุด ร้อยละ 43.3 รองลงมา ได้แก่ 3-4 ชั่วโมง/วัน ร้อยละ 39.0 5-6 ชั่วโมง/วัน ร้อยละ 12.0 และมากกว่า 6 ชั่วโมง/วัน ร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ลักษณะในการรับฟังรายการ

กลุ่มตัวอย่างรับฟังรายการดนตรีสีสันโดยฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลงมากที่สุด ร้อยละ 29.3 รองลงมา ได้แก่ ฟังไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่น ร้อยละ 27.0 ฟังทุกช่วงยกเว้นโฆษณา ร้อยละ 23.0 และฟังตลอดไม่เปลี่ยนไปรายการอื่น ร้อยละ 20.7 ตามลำดับ

สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย (ตาราง 5) พบว่า ผู้ฟังรู้จักรายการดนตรีสีสันโดยการเปิดคลื่นรับมาพบโดยบังเอิญมากที่สุดร้อยละ 67.2 ทั้งนี้เนื่องมาจาก รายการดนตรีสีสันกระจายเสียงผ่าน สถานีวิทยุทั้งหมด 4 สถานี คือ

1. สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) คลื่น 88.0 MHz. เป็น City Life FM. ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์เวลา 6.00 - 7.00 น. และ 8.00 - 24.00 น. วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์เวลา 6.00 - 7.00 น. และ 8.00 - 24.00 น.

2. สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่คลื่น 98.75 MHz. เป็น Modern Life FM. ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 8.30 - 9.00 น., 10.30 - 11.00 น., 11.30 - 12.30 น. และ 14.00 - 14.30 น.

3. สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้าจังหวัดเชียงใหม่ (ทก.3) คลื่น 101.5 MHz. จะเป็น Trendy FM. ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์เวลา 8.00 – 10.30 น., 13.30 – 16.00 น. และ 20.00 – 22.00 น. ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 20.00 – 22.00 น.

4. สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.) คลื่น 102.5 MHz. เป็น Easy FM. ในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 8.00 – 10.00 น., 11.30 – 12.00 น., 13.30 – 18.00 น. และ 20.00 – 22.00 น. วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ เวลา 8.30 – 10.00 น., 11.30 – 12.00 น., 13.30 – 18.00 น. และ 20.00 – 22.00 น.

โดยจะเห็นได้ว่ามีบางเวลาที่มีเวลาในการกระจายเสียงที่ทับซ้อนกัน ทำให้ผู้ฟังง่ายต่อการหมุนคลื่นและบังเอิญไปเจอคลื่นความถี่ใดก็ได้จาก 4 คลื่นความถี่นี้ และผู้ฟังยังสามารถฟังรายการขณะอยู่ที่บ้าน ในรถยนต์ ที่ทำงาน หรือที่อื่น ๆ ได้ตามความสะดวกและความต้องการของผู้ฟัง

และส่วนความถี่ในการรับฟังรายการนั้นผู้ฟังรายการดนตรีสี่สັນจะรับฟังรายการโดยฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์) มากที่สุดร้อยละ 40.3 มีระยะเวลาในการฟังโดยไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 ชั่วโมง/วัน) มากที่สุด ร้อยละ 43.3 และมีลักษณะในการรับฟังรายการโดยฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลงมากที่สุด ร้อยละ 29.3 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ฟังรายการส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 อยู่ในช่วงอายุ 21-40 ปี ซึ่งเป็นวัยศึกษาและวัยทำงาน ไม่ค่อยมีเวลาว่างในการฟังมากนักทำให้มีผู้ฟังที่มีระยะเวลาในการฟังในระยะเวลาสั้นเพียง 1-4 ชั่วโมง/วันมากถึงร้อยละ 82.3 และผู้ฟังที่เป็นวัยศึกษา วัยทำงานต้องการความผ่อนคลาย จึงเลือกฟังเฉพาะเพลงเพื่อความบันเทิงผ่อนคลาย ความเครียดจากการเรียนและการทำงานมากกว่าฟังผู้จัดรายการพูดและโฆษณาที่จะก่อให้เกิดความเครียดและรำคาญมากขึ้นไปอีก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟ.เอ็ม. ของนิสิต นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ของสุทธิพันธ์ ฮามคำไพ (2539) นิสิต นักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม มีเหตุผลในการรับฟังรายการวิทยุในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาพักผ่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการรับฟังเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด และต้องการรายการที่มีโฆษณาน้อย และ นิสิต นักศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษามหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ในการรับฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.1317

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสีสันของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

พฤติกรรมการรับฟัง	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่รู้จักรายการ		
หมูนกลิ่นมาเจอโดยบังเอิญ	269	67.2
เพื่อนแนะนำให้ฟัง	116	29.0
อื่นๆ	15	3.8
สถานที่ในการฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บ้าน	275	54.56
ที่ทำงาน	125	24.80
ในรถยนต์	94	18.65
อื่นๆ	10	1.98
ช่องทางในการฟัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
วันจันทร์ – วันศุกร์		
88.0 MHz.	155	32.65
98.75 MHz.	117	24.58
101.5 MHz.	120	25.21
102.5 MHz.	84	17.65
วันเสาร์ – วันอาทิตย์		
88.0 MHz.	50	16.29
98.75 MHz.	106	34.53
101.5 MHz.	69	22.48
102.5 MHz.	82	26.70
วันจันทร์ – วันอาทิตย์		
88.0 MHz.	11	16.18

ตาราง 5 (ต่อ)

พฤติกรรมมารับฟัง	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-วันอาทิตย์ (ต่อ)		
98.75 MHz.	23	33.82
101.5 MHz.	21	30.88
102.5 MHz.	13	19.12
ความถี่ในการฟัง		
ไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 วัน/สัปดาห์)	101	25.3
ฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์)	161	40.3
ฟังบ่อยๆ (5-6 วัน/สัปดาห์)	88	22.0
ฟังทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์)	50	12.5
ระยะเวลาในการฟัง		
1-2 ชั่วโมง/วัน	173	43.3
3-4 ชั่วโมง/วัน	156	39.0
5-6 ชั่วโมง / วัน	48	12.0
มากกว่า 6 ชั่วโมง/วัน	23	5.7
ลักษณะในการฟัง		
ไม่แน่นอนเปิดสลับไปมากับรายการอื่น	108	27.0
ฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง	117	29.3
ฟังทุกช่วงยกเว้นโฆษณา	92	23.0
ฟังตลอดไม่เปลี่ยนไปรายการอื่น	83	20.7

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยโดยรวมของพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນของผู้ฟังในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่

พฤติกรรมการรับฟังรายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความถี่ในการฟัง	2.2175	.9621
ระยะเวลาในการฟัง	1.8025	.8633
ลักษณะในการฟัง	2.3750	1.0919
ค่าเฉลี่ยรวม	2.1317	.9728

ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อรายการดนตรีสี่สัณของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ทักษะคิดโดยทั่วไปต่อรายการ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า เป็นรายการที่ท่านชื่นชอบ และเป็นรายการที่ท่านจะติดตามฟังต่อไป มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมา คือ เป็นรายการที่เหมาะสมกับผู้ฟังทุกเพศทุกวัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.85 เป็นรายการที่ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของรายการเพลงได้ดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 เป็นรายการที่ให้ทั้งสาระ ความรู้และความบันเทิง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.77 เป็นรายการที่น่าสนใจและน่าติดตามฟัง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.68 เป็นรายการที่ทำให้ความรู้ และข้อคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 เป็นรายการที่มีความรับผิดชอบต่องสังคม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.64 และเป็นรายการที่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.62 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านลบที่ว่า เป็นรายการที่ซ้ำซากจำเจไม่ต่างจากรายการอื่น มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.30 รองลงมา คือ เป็นรายการที่ไม่ค่อยมีการพัฒนาปรับปรุง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.04 เป็นรายการที่ไม่ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.99 เป็นรายการที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.97 เป็นรายการที่น่าเบื่อ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.96 และเป็นรายการที่ไม่ได้รับความนิยม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.83 ตามลำดับ

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติทั่วไปที่ดีต่อรายการดนตรีสี่สัณ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.46

ทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆของรายการ ด้านการเปิดเพลง

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า เปิดเพลงที่มาจากหลายค่าย มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือ เปิดเพลงที่ไพเราะถูกใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.76 และเปิดเพลงได้อารมณ์ต่อเนื่อง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านลบที่ว่า เปิดเพลงน้อยเกินไป คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.59

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการเปิดเพลงของรายการดนตรีสี่สัณ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45

ด้านผู้จัดรายการ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า ผู้จัดรายการมีความสามารถสูงในการจัดรายการ มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมา คือ ผู้จัดรายการจัดรายการได้อย่างเป็นธรรมชาติ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.78 ผู้จัดรายการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 ผู้จัดรายการกระชับกระเฉงมีชีวิตชีวา คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.74 และผู้จัดรายการมีข้อมูลน่าสนใจมาบอกกล่าวแก่ผู้ฟังเสมอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.67 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านลบที่ว่า ผู้จัดรายการพูดมากน่ารำคาญ มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.35 รองลงมา คือ ผู้จัดรายการพูดเล่นมากเกินไปทำให้ไม่น่าเชื่อถือ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ผู้จัดรายการไม่ค่อยสุภาพกับผู้ฟัง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.88 และผู้จัดรายการไม่เป็นกันเองกับผู้ฟัง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.83 ตามลำดับ

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติปานกลางต่อด้านผู้จัดรายการของรายการดนตรีสีสัน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.38

ด้านเพลงประจำรายการ (จิ้งกิ้ง)

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า เพลงประจำรายการแสดงภาพลักษณ์ของรายการได้ดี มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมา คือ เพลงประจำรายการช่วยเพิ่มสีสันให้รายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.74

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อด้านเพลงประจำรายการดนตรีสีสัน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75

ด้านการเล่นเกมในรายการ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า มีเกมใหม่ๆมาให้ผู้ฟังร่วมเล่นอยู่เสมอ มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.57 รองลงมา คือ เกมที่เล่นในรายการสนุกไม่น่าเบื่อ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.50

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านลบที่ว่า การเล่นเกมในรายการมีบ่อยครั้งมากเกินไป คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.54

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติปานกลางต่อการเล่นเกมในรายการดนตรีสีสัน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17

ด้านการจัดกิจกรรมพิเศษ

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านบวกที่ว่า ท่านอยากให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมา คือ กิจกรรมพิเศษที่ทางรายการจัดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมที่สร้างประโยชน์เพื่อสังคม คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับข้อความด้านลบที่ว่า กิจกรรมที่ทางรายการจัดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมที่ไม่น่าสนใจ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.37

สรุปโดยรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติปานกลางต่อการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการดนตรีสี่ส้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.39

สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย (ตาราง 7) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.46 และกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ในรายการ ได้แก่ ด้านการเปิดเพลง และด้านเพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) อยู่ในระดับดี ด้านผู้จัดรายการ ด้านการเล่นเกมในรายการ และด้านการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 ดังนั้นจึงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อรายการดนตรีสี่ส้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.45 ทั้งนี้เนื่องมาจากรายการดนตรีสี่ส้นเป็นรายการที่มีกลุ่มเป้าหมายที่ไม่จำกัดเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ทำให้มีผู้ฟังที่หลากหลายกลุ่ม และรายการดนตรีสี่ส้นเป็นรายการที่เน้นนำเสนอความบันเทิงแก่ผู้ฟังเป็นหลัก ผู้จัดรายการก็มีลักษณะการจัดรายการที่แตกต่างกันออกไป และแต่ละสถานีที่รายการดนตรีสี่ส้นกระจายเสียงนั้นก็จะมีลักษณะการนำเสนอแนวเพลงที่แตกต่างกันออกไป คือ สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) คลื่น 88.0 MHz. เป็น City Life FM. เหมาะสำหรับชีวิตคนในเมือง สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่คลื่น 98.75 MHz. เป็น Modern Life FM. นำเสนอเรื่องราวที่ทันสมัย สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้าจังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.3) คลื่น 101.5 MHz. เป็น Trendy FM. มุ่งเน้นกลุ่มวัยรุ่น และสถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.) คลื่น 102.5 MHz. เป็น Easy FM. ซึ่งเน้นเพลงทั้งกลางเก่าและใหม่ที่มีทำนองสบาย ๆ ชั่ว ๆ ทำให้ผู้ฟังมีทางเลือกในการฟังและสามารถเลือกฟังรายการให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้ฟังได้

ตาราง 7 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อรายการดนตรีสดที่ชื่นชอบของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ทัศนคติต่อรายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย
ทัศนคติโดยทั่วไป						
1. เป็นรายการที่ท่านชื่นชอบ	72(18.0)	244(61.0)	68(17.0)	4(1.0)	12(3.0)	3.90
2. เป็นรายการที่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดรายการ	29(7.2)	232(58.0)	115(28.8)	10(2.5)	14(3.5)	3.63
3. เป็นรายการที่น่าสนใจและน่าติดตามฟัง	38(9.5)	243(60.8)	95(23.8)	9(2.2)	15(3.7)	3.70
4. เป็นรายการที่ให้ทั้งสาระความรู้และความบันเทิง	41(10.3)	248(62.0)	97(24.3)	9(2.2)	5(1.2)	3.78
5. เป็นรายการที่ให้ความรู้และข้อคิดสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	34(8.5)	225(56.3)	121(30.2)	16(4.0)	4(1.0)	3.67
6. เป็นรายการที่เหมาะสมกับผู้ฟังทุกเพศทุกวัย	74(18.5)	219(54.8)	86(21.5)	15(3.7)	6(1.5)	3.85
7. เป็นรายการที่มีความรับผิดชอบต่องสังคม	45(11.3)	213(53.2)	107(26.7)	23(5.8)	12(3.0)	3.64
8. เป็นรายการที่ท่านจะติดตามฟังต่อไป	61(15.3)	251(62.8)	74(18.5)	8(2.0)	6(1.5)	2.96
9. เป็นรายการที่ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของวงการเพลงได้ดี	53(13.3)	244(61.0)	90(22.5)	7(1.8)	6(1.5)	3.88
10. เป็นรายการที่ไม่ค่อยมีการพัฒนาปรับปรุง	28(7.0)	105(26.3)	163(40.7)	65(16.2)	39(9.8)	3.83
11. เป็นรายการที่ซ้ำซากจำเจไม่ต่างจากรายการอื่น	28(7.0)	144(36.0)	159(39.8)	59(14.7)	10(2.5)	2.70
12. เป็นรายการที่น่าเบื่อ	20(5.0)	96(24.0)	156(39.0)	104(26.0)	24(6.0)	3.04
13. เป็นรายการที่ไม่ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง	24(6.0)	115(28.8)	127(31.8)	104(26.0)	29(7.3)	3.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนคติต่อรายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง	ค่าเฉลี่ย
ทัศนคติโดยทั่วไป (ต่อ)						
14. เป็นรายการที่ไม่เปิดโอกาสให้ ผู้ฟังมีส่วนร่วม	19(4.8)	120(30.0)	125(31.2)	102(25.5)	34(8.5)	3.03
15. เป็นรายการที่ไม่ได้รับความนิยม	22(5.5)	87(21.8)	147(36.7)	82(20.5)	62(15.5)	3.22
ทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ						
ด้านการเปิดเพลง						
1. เปิดเพลงที่มาจากหลายค่าย	89(22.3)	240(60.0)	56(14.0)	12(3.0)	3(0.8)	4.00
2. เปิดเพลงน้อยเกินไป	55(13.7)	179(44.8)	121(30.2)	39(9.8)	6(1.5)	2.41
3. เปิดเพลงที่ไพเราะถูกใจ	50(12.5)	231(57.8)	96(24.0)	18(4.5)	5(1.3)	3.76
4. เปิดเพลงได้อารมณ์ต่อเนื่อง	32(8.0)	241(60.2)	94(23.5)	23(5.8)	10(2.5)	3.66
ด้านผู้จัดรายการ						
1. ผู้จัดรายการมีความสามารถสูงใน การจัดรายการ	60(15.0)	244(61.1)	83(20.8)	12(3.0)	1(0.3)	3.88
2. ผู้จัดรายการจัดรายการได้อย่างเป็น ธรรมชาติ	40(10.0)	248(62.0)	97(24.3)	12(3.0)	3(0.8)	3.78
3. ผู้จัดรายการใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	40(10.0)	237(59.3)	107(26.8)	13(3.3)	3(0.8)	3.75
4. ผู้จัดรายการพูดกระฉับกระเฉงมี ชีวิตชีวา	41(10.3)	245(61.2)	91(22.7)	18(4.5)	5(1.3)	3.75
5. ผู้จัดรายการมีข้อมูลที่น่าสนใจมา บอกกล่าวแก่ผู้ฟังเสมอ	40(10.0)	218(54.5)	113(28.3)	26(6.5)	3(0.8)	3.67
6. ผู้จัดรายการไม่ค่อยสุภาพกับผู้ฟัง	15(3.8)	96(24.0)	151(31.8)	100(25.0)	38(9.5)	3.13
7. ผู้จัดรายการไม่เป็นกันเองกับผู้ฟัง	17(4.3)	79(19.8)	165(41.3)	98(24.5)	41(10.3)	3.18
8. ผู้จัดรายการพูดเล่นมากเกินไปทำ ให้ไม่น่าเชื่อถือ	52(13.0)	124(31.0)	143(35.8)	68(17.0)	13(3.3)	2.67
9. ผู้จัดรายการพูดมากน่ารำคาญ	48(12.0)	138(34.5)	133(33.3)	68(17.0)	13(3.3)	2.66

ตาราง 7 (ต่อ)

ทัศนคติต่อรายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น อย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย
ด้านเพลงประจำรายการ (จึงเกิด)						
1. เพลงประจำรายการแสดงภาพลักษณ์ ของรายการ ได้ดี	64(16.0)	204(51.0)	110(27.5)	13(3.3)	9(2.2)	3.75
2. เพลงประจำรายการช่วยเพิ่มสีสันให้ รายการ	55(13.7)	214(53.5)	112(28.0)	11(2.8)	8(2.0)	3.74
ด้านการเล่นเกมในรายการ (ต่อ)						
1. การเล่นเกมมีบ่อยครั้งมากเกินไป	52(13.0)	166(41.5)	141(35.3)	34(8.5)	7(1.7)	2.45
2. เกมที่เล่นในรายการสนุกไม่น่าเบื่อ	33(8.3)	184(46.0)	139(34.8)	36(9.0)	8(2.0)	3.50
3. มีเกมใหม่ๆมาให้ผู้ฟังร่วมเล่นเสมอ	41(10.3)	189(47.2)	137(34.3)	25(6.2)	8(2.0)	3.57
ด้านการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการ						
1. กิจกรรมพิเศษที่ทางรายการจัดขึ้นนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่น่าสนใจ	45(11.3)	151(37.8)	128(32.0)	59(14.8)	17(4.3)	2.63
2. กิจกรรมพิเศษที่ทางรายการจัดขึ้นนั้น เป็นกิจกรรมที่สร้างประโยชน์เพื่อสังคม	52(13.0)	221(55.3)	108(27.0)	14(3.5)	5(1.3)	3.75
3. ท่านอยากให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ อย่างต่อเนื่อง	64(16.0)	212(53.0)	104(26.0)	11(2.8)	9(2.2)	3.78

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยโดยรวมของทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ทัศนคติต่อรายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ทัศนคติโดยทั่วไป	3.46	.4001
ทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ	3.43	.5439
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	.4720

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ว่า ผู้จัดรายการควรพูดให้น้อยลง และพูดในสิ่งที่มีสาระ ร้อยละ 8.0 รองลงมา ได้แก่ ควรเปิดเพลงให้มากขึ้น ร้อยละ 4.75 ควรเปิดเพลงให้ต่อเนื่องกันหลาย ๆ เพลง ร้อยละ 4.0 ควรเปิดเพลงให้หลากหลายแนว ร้อยละ 3.25 ควรเปิดเพลงตามคำขอของผู้ฟัง ร้อยละ 1.5 ควรลดจำนวนการพูดโฆษณาและเปิดสปอตโฆษณา ร้อยละ 1.5 ผู้จัดรายการไม่ควรพูดขณะที่เปิดเพลง ร้อยละ 0.75 เกมที่นำมาเล่นในรายการควรเกิดประโยชน์แก่ผู้เล่นและผู้ฟัง ร้อยละ 0.5 และผู้จัดรายการควรแนะนำเพลงที่เปิดว่าชื่อเพลงอะไร ศิลปินเป็นใคร ค่ายใด และใครเป็นผู้แต่ง ร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพูดของผู้จัดรายการ การเปิดเพลง และการเปิดสปอตโฆษณา เนื่องจากอัตราค่าเช่าเวลาทางสถานีวิทยุมีอัตราค่าเช่าเวลาที่ค่อนข้างสูง และประเทศไทยประสบปัญหาทางเศรษฐกิจมาตั้งแต่ต้นปีพุทธศักราช 2540 ส่งผลกระทบมาถึงธุรกิจทางด้านวิทยุกระจายเสียง ทำให้มีผู้อุปถัมภ์รายการวิทยุกระจายเสียงลดน้อยลง จึงต้องลดราคาค่าโฆษณา และรับโฆษณาแบบในรายการหนึ่งมีการโฆษณาสินค้าหลาย ๆ รายการในช่วงเวลาเดียวกัน จากที่เคยเป็นแบบรายการหนึ่งมีโฆษณาแบบเหมาะสมเพียงชิ้นเดียว เพื่อความอยู่รอดทางด้านธุรกิจวิทยุกระจายเสียง ทำให้ไม่ว่าจะเปิดไปในสถานีวิทยุใดก็ตามก็จะพบกับการเปิด สปอตโฆษณา และการพูดโฆษณาสินค้าแทรกในรายการเพื่อการโฆษณาสินค้าของผู้จัดรายการ ซึ่งในจังหวัดเชียงใหม่มีเพียงสถานีวิทยุ FM. 100 เท่านั้นที่มีโฆษณาต้นชั่วโมงและกลางชั่วโมง แต่ไม่มีโฆษณาคั่นในรายการ เนื่องจากนโยบายของสถานีไม่ได้หวังผลกำไร เป็นสถานีเพื่อฝึกปฏิบัติการของนักศึกษา เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และวิทยุชุมชนเท่านั้นที่อนุญาตให้มีการโฆษณาได้เพียง 5-6 นาที แต่สถานีวิทยุชุมชนเองก็ประสบ

ปัญหาเรื่องสัญญาณที่ส่งกระจายเสียงที่ไม่สามารถรับฟังได้บริเวณกว้างและไกลได้ สามารถรับฟังได้เป็นจุด ๆ ทำให้ผู้ฟังมีความเห็นว่าผู้จัดรายการพูดมากไร้สาระ ผู้จัดรายการเปิดเพลงน้อย มีการเปิด สปอตโฆษณาและการพูดโฆษณาสินค้ามากเกินไป

ตาราง 9 ข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีลีลาของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้จัดรายการควรพูดให้น้อยลงและพูดในสิ่งที่มีสาระ	32	8.0
2. ควรเปิดเพลงให้มากขึ้น	19	4.75
3. ควรเปิดเพลงต่อเนื่องกันหลาย ๆ เพลง	16	4.0
4. ควรเปิดเพลงให้หลากหลายแนว	13	3.25
5. ควรเปิดเพลงตามคำขอของผู้ฟัง	6	1.5
6. ผู้จัดรายการควรลดจำนวนการพูดโฆษณาและเปิดโฆษณา	6	1.5
7. ผู้จัดรายการไม่ควรพูดแทรกขณะที่เปิดเพลง	3	0.75
8. เกมที่เล่นควรเกิดประโยชน์ต่อผู้เล่นและผู้ฟัง	2	0.5
9. ผู้จัดรายการควรแนะนำเพลงที่เปิด	1	0.25
10. ไม่แสดงความคิดเห็น	302	75.5
รวม	400	100.0

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟังและ
ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของผู้ฟังในเขตเทศบาลเชียงใหม่

การวิจัยเรื่อง ดนตรีสี่สัปดาห์: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ได้แก่ ค่า Chi-square เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ และทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ ในการหาความสัมพันธ์ครั้งนี้ ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับได้ที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังกับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ (Chi-square)

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ฟังกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ (t-test และ One-way ANOVA)

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับฟังกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ (One-way ANOVA)

แต่เนื่องจากตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์บางตัวมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์การวิเคราะห์โดยใช้ค่า Chi-square ดังนั้น เพื่อป้องกันความผิดพลาดของการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวแปรขึ้นใหม่เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความสอดคล้องกับเงื่อนไขการวิเคราะห์ โดยใช้หลักเกณฑ์ 3 ข้อ คือ 1) ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแทนของข้อมูลปริมาณทั่ว ๆ ไปที่มีลักษณะเป็นปกติ ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่า คำว่า ค่าเฉลี่ย เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เมื่อค่าเฉลี่ยเป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมด ค่าที่แตกต่างจากค่าเฉลี่ยจึงสามารถบ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะของข้อมูลได้ 2) ใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่มในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และ 3) ใช้การยุบรวมกลุ่มข้างเคียงหรือแบ่งช่วงคะแนนของกลุ่มใหม่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อายุ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าอายุเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ คือ 1 = อายุไม่เกิน 26 ปี 2 = อายุ 27 ปีขึ้นไป

2. การศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1 = ประถมหรือมัธยม 2 = ปวช./ปวส./อนุปริญญา 3 = ปริญญาตรีขึ้นไป

3. อาชีพ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1 = นักเรียนนักศึกษา 2 = อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระรับจ้าง และแม่บ้าน

4. รายได้ต่อเดือน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้รายได้เฉลี่ยเป็นเกณฑ์ คือ 1 = รายได้ไม่เกิน 5,300 บาท, 2 = รายได้ 5,301 บาทขึ้นไป

ค่าที่ได้จากการแบ่งกลุ่มนำไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น คือ

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังกับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ กับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນ ได้แก่ ความถี่ในการรับฟังรายการ ระยะเวลาการฟังรายการ และลักษณะการฟังรายการ โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับความถี่ในการรับฟังรายการ

ผลการศึกษา (ตาราง 10) พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນจำแนกตามความถี่ในการรับฟังและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນทุกวันเป็นเพศชาย (ร้อยละ 14.47) มากกว่าเพศหญิง มีอายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 13.10) เป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 14.50) ในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา (ร้อยละ 22.09) มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 15.66)

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 5-6 วันต่อสัปดาห์ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 25.00) มากกว่าเพศชาย มีอายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 23.41) เป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 23.50) ในระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา (ร้อยละ 24.38) มีรายได้ไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 24.10)

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 3-4 วันต่อสัปดาห์ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 43.60) มากกว่าเพศชาย มีอายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 42.57) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 43.50) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 46.10) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 1-2 วันต่อสัปดาห์ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 28.07) มากกว่าเพศหญิง อายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 26.35) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 25.50) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 27.27) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป

ผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาและรายได้ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับฟังรายการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์บ่อย ๆ หรือฟังทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา หรือจัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่นซึ่งยังไม่ได้ประกอบอาชีพการงานจึงมีเวลาดังกล่าวได้บ่อยครั้ง แต่ความถี่ในการรับฟังจะลดลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาและรายได้มากขึ้น เนื่องจากมีภาระด้านการเรียน และการทำงานเพิ่มขึ้น ทำให้มีความถี่ในการรับฟังรายการน้อยลง

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ตาราง 10) โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ความถี่ในการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์มีความสัมพันธ์ (Sig.<0.05) กับระดับการศึกษา ($\chi^2 = 5.401$, Sig. = 0.022) และรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ($\chi^2 = 9.705$, Sig. = 0.021) โดยพบว่า ความถี่ในการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์จะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา หรือมีรายได้สูงขึ้น ในขณะที่เพศ อายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ (Sig.>0.05) กับความถี่ในการรับฟังรายการ

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับความถี่ในการรับฟังรายการดนตรีสีสัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	ความถี่ในการรับฟังรายการดนตรีสีสัน							
	1-2 วัน		3-4 วัน		5-6 วัน		7 วัน	
	ต่อสัปดาห์		ต่อสัปดาห์		ต่อสัปดาห์		ต่อสัปดาห์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	64	(28.07)	86	(37.72)	45	(19.74)	33	(14.47)
หญิง	37	(21.51)	75	(43.60)	43	(25.00)	17	(9.88)
	$\chi^2 = 5.401$				df = 3		Sig. 0.145	
อายุ								
ไม่เกิน 26 ปี	62	(24.60)	98	(38.89)	59	(23.41)	33	(13.10)
27 ปีขึ้นไป	39	(26.35)	63	(42.57)	29	(19.59)	17	(11.49)
	$\chi^2 = 1.237$				df = 3		Sig. 0.744	
อาชีพ								
นักเรียนนักศึกษา	50	(25.00)	74	(37.00)	47	(23.50)	29	(14.50)
อื่นๆ	51	(25.50)	87	(43.50)	41	(20.50)	21	(10.50)
	$\chi^2 = 2.749$				df = 3		Sig. 0.432	
การศึกษา								
ประถมหรือมัธยม	22	(25.58)	25	(29.07)	20	(23.26)	19	(22.09)
ปวช. ปวส. อนุปริญญา	37	(23.13)	65	(40.63)	39	(24.38)	19	(11.88)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	42	(27.27)	71	(46.10)	29	(18.83)	12	(7.79)
	$\chi^2 = 14.814$				df = 6		Sig. 0.022*	
รายได้								
ไม่เกิน 5,300 บาท	60	(24.10)	90	(36.14)	60	(24.10)	39	(15.66)
5,301 บาทขึ้นไป	41	(27.15)	71	(47.02)	28	(18.54)	11	(7.28)
	$\chi^2 = 9.705$				df = 3		Sig. 0.021*	

หมายเหตุ: * มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ

ผลการศึกษา (ตาราง 11) พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีลันจำแนกตามระยะเวลาในการรับฟังรายการและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการดนตรีลีลันมากกว่า 6 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 6.14) มีอายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 8.11) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 7.50) มีการศึกษาระดับประถมหรือมัธยมศึกษา (ร้อยละ 10.47) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 5.96)

กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการดนตรีลีลัน 5-6 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เป็นหญิง (ร้อยละ 13.95) อายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 12.70) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 12.50) มีการศึกษาระดับประถมหรือมัธยมศึกษา (ร้อยละ 13.95) มีรายได้ไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 13.25)

กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการดนตรีลีลัน 3-4 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 41.23) อายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 45.63) เป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 49.00) มีการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา (ร้อยละ 43.13) มีรายได้ไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 43.78)

กลุ่มตัวอย่างที่รับฟังรายการดนตรีลีลันน้อยกว่า 3 ชั่วโมง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 44.77) อายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 53.38) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 51.00) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 46.75) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 52.98)

ผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าอายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการโดยระยะเวลาฟังรายการดนตรีลีลันจะลดน้อยลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุนมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ไม่ได้เป็นนักเรียนนักศึกษา ส่วนใหญ่จะมีเวลาฟังรายการน้อยกว่า 3 ชั่วโมง ทั้งนี้เกิดจากภาระความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ที่ระบุว่า ความถี่ในการรับฟังรายการจะลดลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุเพิ่มขึ้น

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ตาราง 11) โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ระยะเวลาในการรับฟังรายการดนตรีลีลัน มีความสัมพันธ์ (Sig. < 0.05) กับอายุ ($\chi^2 = 15.809$, Sig. = 0.01) อาชีพ ($\chi^2 = 18.025$, Sig. = 0.000) และรายได้ต่อเดือนของ

กลุ่มตัวอย่าง ($\chi^2 = 10.048$, Sig. = 0.018) โดยพบว่า ระยะเวลาในการฟังรายการจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากขึ้น มีการประกอบอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่เพศ และการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ ($p > 0.05$) กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการดนตรีสีสัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	ระยะเวลาในการรับฟังรายการดนตรีสีสัน							
	น้อยกว่า 3 ชั่วโมง		3-4 ชั่วโมง		5-6 ชั่วโมง		มากกว่า 6 ชั่วโมง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	96	(42.11)	94	(41.23)	24	(10.53)	14	(6.14)
หญิง	77	(44.77)	62	(36.05)	24	(13.95)	9	(5.23)
	$\chi^2 = 1.936$				df = 3		Sig. 0.586	
อายุ								
ไม่เกิน 26 ปี	94	(37.30)	115	(45.63)	32	(12.70)	11	(4.37)
27 ปีขึ้นไป	79	(53.38)	41	(27.70)	16	(10.81)	12	(8.11)
	$\chi^2 = 15.809$				df = 3		Sig. 0.001*	
อาชีพ								
นักเรียนนักศึกษา	71	(35.50)	98	(49.00)	23	(11.50)	8	(4.00)
อื่นๆ	102	(51.00)	58	(29.00)	25	(12.50)	15	(7.50)
	$\chi^2 = 18.025$				df = 3		Sig. 0.000*	
การศึกษา								
ประถมหรือมัธยม	39	(45.35)	26	(30.23)	12	(13.95)	9	(10.47)
ปวช. ปวส. อนุปริญญา	62	(38.75)	69	(43.13)	21	(13.13)	8	(5.00)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	72	(46.75)	61	(39.61)	15	(9.74)	6	(3.90)
	$\chi^2 = 9.181^*$				df = 3		Sig. 0.164	
รายได้								
ไม่เกิน 5,300 บาท	93	(37.35)	109	(43.78)	33	(13.25)	14	(5.62)
5,301 บาทขึ้นไป	80	(52.98)	47	(31.13)	15	(9.93)	9	(5.96)
	$\chi^2 = 10.048$				df = 3		Sig. 0.018*	

หมายเหตุ: * มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ลักษณะทางประชากรศาสตร์กับลักษณะการรับฟังรายการดนตรีลีตัน

ผลการศึกษา (ตาราง 12) พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีลีตัน จำแนกตามลักษณะการการรับฟังรายการและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีตันตลอดไม่เปลี่ยนรายการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 21.51) อายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 25.00) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 24.50) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 23.26) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 22.52)

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีตันทุกช่วงเว้นช่วงโฆษณา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 23.25) อายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 24.21) เป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 26.50) มีการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา (ร้อยละ 24.38) มีรายได้ไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 25.30)

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีตันเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 29.82) อายุไม่เกิน 26 ปี (ร้อยละ 33.33) เป็นนักเรียนนักศึกษา (ร้อยละ 34.00) มีการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา (ร้อยละ 31.88) มีรายได้ไม่เกิน 5,300 บาท (ร้อยละ 30.92)

กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีตันในลักษณะเปิดสลับรายการไม่แน่นอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 27.33) มีอายุ 27 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.76) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานธนาคาร ธุรกิจส่วนตัว อิสระ รับจ้าง และแม่บ้าน (ร้อยละ 31.50) การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 27.92) มีรายได้ 5,301 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 31.79)

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อายุ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับลักษณะในการรับฟังรายการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อายุไม่เกิน 26 ปี ส่วนใหญ่เลือกรับฟังรายการดนตรีลีตันเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง โดยจะเปลี่ยนสถานีเมื่อเข้าสู่ช่วงโฆษณา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอายุ 27 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่รับฟังรายการแบบเปิดสลับไปมาทั้งรายการอื่น และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่จะรับฟังรายการเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง และเปลี่ยนรายการเมื่อเข้าสู่ช่วงโฆษณา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่นักศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะการรับฟังในลักษณะเปิดสลับไปมาทั้งรายการอื่น

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ตาราง 12) โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ลักษณะการรับฟังรายการดนตรีลีตันมีความสัมพันธ์ (Sig.<0.05) กับ อายุ ($\chi^2 = 8.327$, Sig. = 0.040) และอาชีพ ($\chi^2 = 10.927$, Sig. = 0.012) ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่

ที่เพศ และการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ ($p>0.05$) กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับลักษณะในการรับฟังรายการดนตรีสีตัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	ลักษณะในการรับฟังรายการดนตรีสีตัน							
	ฟังไม่แน่นอน		ฟังเฉพาะช่วงที่		ฟังทุกช่วงเว้น		ฟังตลอดไม่	
	เปิดสลับ		เปิดเพลง		โฆษณา		เปลี่ยนรายการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	61	(26.75)	68	(29.82)	53	(23.25)	46	(20.18)
หญิง	47	(27.33)	49	(28.49)	39	(22.67)	37	(21.51)
	$\chi^2 = 0.170$				df = 3		Sig. 0.982	
อายุ								
ไม่เกิน 26 ปี	61	(24.21)	84	(33.33)	61	(24.21)	46	(18.25)
27 ปีขึ้นไป	47	(31.76)	33	(22.30)	31	(20.95)	37	(25.00)
	$\chi^2 = 8.327$				df = 3		Sig. 0.040*	
อาชีพ								
นักเรียนนักศึกษา	45	(22.50)	68	(34.00)	53	(26.50)	34	(17.00)
อื่นๆ	63	(31.50)	49	(24.50)	39	(19.50)	49	(24.50)
	$\chi^2 = 10.927$				df = 3		Sig. 0.012*	
การศึกษา								
ประถมหรือมัธยม	24	(27.91)	22	(25.58)	20	(23.26)	20	(23.26)
ปวช. ปวส. อนุปริญญา	41	(25.63)	51	(31.88)	39	(24.38)	29	(18.13)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	43	(27.92)	44	(28.57)	33	(21.43)	34	(22.08)
	$\chi^2 = 2.205$				df = 6		Sig. 0.900	
รายได้								
ไม่เกิน 5,300 บาท	60	(24.10)	77	(30.92)	63	(25.30)	49	(19.68)
5,301 บาทขึ้นไป	48	(31.79)	40	(26.49)	29	(19.21)	34	(22.52)
	$\chi^2 = 4.575$				df = 3		Sig. 0.206	

หมายเหตุ: * มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง กับทัศนคติต่อรายการดนตรี สี่สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ กับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ และด้านทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ ได้แก่ การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเล่นเกมในรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการดนตรีสี่สัปดาห์ โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ One-way ANOVA และ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

เพศ

ผลการศึกษา (ตาราง 13) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เพศชายมีทัศนคติโดยรวมต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์อยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ย 3.52) เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีทัศนคติระดับดี (คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20) ต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ในประเด็น เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเปิดเพลง สภาพทั่วไป ผู้จัดรายการ (คะแนนเฉลี่ย 3.83, 3.61, 3.46 และ 3.43 ตามลำดับ) และมีทัศนคติระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40) ต่อรายการในประเด็นการจัดกิจกรรมพิเศษ และการเล่นเกม (คะแนนเฉลี่ย 3.40 และ 3.19) เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีทัศนคติโดยต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์อยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ย 3.58) เมื่อแยกพิจารณาในรายละเอียด พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เพศหญิงมีทัศนคติระดับดีต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ในประเด็น เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเปิดเพลง สภาพทั่วไป ผู้จัดรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษ (คะแนนเฉลี่ย 3.98, 3.65, 3.58, 3.53 และ 3.44 ตามลำดับ) และมีทัศนคติระดับปานกลางต่อรายการในประเด็นการเล่นเกมในรายการ (คะแนนเฉลี่ย 3.14)

เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง จำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในด้านทั่วไปของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ ($t = -2.02^*$) โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีทัศนคติเชิงบวกมากกว่าเพศชาย ส่วนระดับทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์อื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีดีต้นและเพศ

เพศ	ระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีดีต้น									
	ทั่วไป		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
ชาย	3.46	0.61	3.61	0.70	3.43	0.64	3.83	0.92	3.19	0.55
หญิง	3.58	0.55	3.65	0.63	3.53	0.67	3.98	0.71	3.14	0.72
t-value	-2.02		-0.55		-1.58		-1.76		0.77	
Sig.	0.04*		0.58		0.12		0.08		0.59	
									-0.54	
									0.33	

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

อายุ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 14) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ตามองค์ประกอบของรายการและอายุของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ พบว่า ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ($p = 0.00$) และทัศนคติโดยรวม ($p = 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่ทัศนคติโดยทั่วไป ทัศนคติต่อการเปิดเพลง ทัศนคติต่อเพลงประจำรายการ และทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 15)

1. ผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี และอายุ 21-40 ปี มีความทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุเกิน 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญ
2. ทัศนคติโดยรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21-40 ปี มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุเกิน 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างมีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยรวมแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเกิน 40 ปี มีทัศนคติเชิงบวกน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21-40 ปี เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อายุเกิน 40 ปี จะมีระดับทัศนคติต่อผู้จัดรายการดนตรีสี่สัปดาห์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่มีระดับทัศนคติไม่แตกต่างกันในด้านโดยทั่วไป การเปิดเพลง เพลงประจำรายการ การเล่นเกมในรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษ

ตาราง 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สี่ต้นและอายุ

อายุ	ระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สี่ต้น											
	ทั่วไป		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม		กิจกรรมพิเศษ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
ไม่เกิน 20 ปี	3.53	0.58	3.67	0.68	3.45 ^a	0.65	3.81	0.86	3.18	0.58	3.41	0.66
21 – 40 ปี	3.52	0.61	3.62	0.66	3.55 ^b	0.64	3.93	0.83	3.18	0.67	3.44	0.73
อายุเกิน 40 ปี	3.36	0.48	3.57	0.67	3.14 ^c	0.61	4.00	0.77	3.05	0.58	3.33	0.72
F-value	1.54		0.44		7.03		1.21		0.85		0.43	
Sig.	0.22		0.65		0.00*		0.30		0.43		0.65	

หมายเหตุ: ตัวอักษรต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตาราง 15 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสี่สັນและอายุ

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	1.06	0.53	1.54
	ภายในกลุ่ม	397	136.92	0.34	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.39	0.20	0.44
	ภายในกลุ่ม	397	176.85	0.45	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.80	2.90	7.03 *
	ภายในกลุ่ม	397	163.84	0.41	
	รวม	399			
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.69	0.84	1.21
	ภายในกลุ่ม	397	276.69	0.70	
	รวม	399			
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.68	0.34	0.85
	ภายในกลุ่ม	397	157.10	0.40	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.21	0.43
	ภายในกลุ่ม	397	195.01	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.84	0.92	3.12*
	ภายในกลุ่ม	397	117.35	0.30	
	รวม	399			

หมายเหตุ: * $p < 0.05$

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

ระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 16) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນจำแนกตามองค์ประกอบของรายการและระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สັນ พบว่า ทัศนคติโดยโดยทั่วไป ($p = 0.99$) ทัศนคติต่อการเปิดเพลง ($p = 0.16$) ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ($p = 0.91$) ทัศนคติต่อเพลงประจำรายการ ($p = 0.69$) ต่อการเล่นเกมในรายการ ($p = 0.29$) และทัศนคติต่อกิจกรรมพิเศษ ($p = 0.29$) ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນโดยภาพรวม และทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สັນแตกต่างกัน

อาชีพ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 17) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัณจำแนกตามองค์ประกอบของรายการและอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัณโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณ พบว่า ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ($p = 0.00$) และทัศนคติโดยรวม ($p = 0.03$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่ทัศนคติโดยทั่วไป ทัศนคติต่อการเปิดเพลง ทัศนคติต่อเพลงประจำรายการ และทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 18)

1. ผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ รับจ้าง และนักเรียนนักศึกษา มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการรายการดนตรีสี่สัณน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญ
2. ทัศนคติโดยรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพประกอบอาชีพรับจ้างมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัณน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง มีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัณโดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/วิสาหกิจมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัณมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัณน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาระดับทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณด้านผู้จัดรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัณมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ นักเรียนนักศึกษา และรับจ้าง มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัณน้อยที่สุด สำหรับระดับทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณโดยทั่วไป การเปิดเพลง เพลงประจำรายการ การเล่นเกม และการจัดกิจกรรมพิเศษ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกกลุ่มอาชีพ

ตาราง 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีดีถิ่นและอาชีพ

อาชีพ	ระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีดีถิ่น											
	ทั่วไป		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม		กิจกรรมพิเศษ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.50	0.51	3.65	0.59	3.70 ^{ns}	0.73	4.10	0.97	3.15	0.59	3.65	0.75
พนักงานบริษัทเอกชน	3.69	0.61	3.78	0.60	3.70 ^{ns}	0.72	4.04	0.67	3.13	0.65	3.52	0.75
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3.40	0.49	3.67	0.52	3.33 ^{ns}	0.64	3.86	0.86	3.16	0.69	3.42	0.76
นักเรียน/นักศึกษา	3.50	0.58	3.61	0.70	3.43 ^{ns}	0.63	3.81	0.88	3.21	0.61	3.40	0.67
รับจ้าง	3.45	0.64	3.51	0.68	3.38 ^{ns}	0.59	3.95	0.76	3.09	0.66	3.34	0.70
แม่บ้าน	3.71	0.49	4.14	0.69	4.00 ⁿ	0.58	4.29	0.49	3.29	0.49	3.57	0.53
F-value	1.65		1.95		3.79		1.40		0.45		0.95	
Sig.	0.15		0.09		0.00*		0.22		0.81		0.45	

หมายเหตุ: ตัวอักษรต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตาราง 18 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสีสันและอาชีพ

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	5	2.83	0.57	1.65
	ภายในกลุ่ม	394	135.15	0.34	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	5	4.28	0.86	1.95
	ภายในกลุ่ม	394	172.96	0.44	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	5	7.78	1.56	3.79*
	ภายในกลุ่ม	394	161.86	0.41	
	รวม	399			
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	5	4.88	0.98	1.40
	ภายในกลุ่ม	394	273.50	0.69	
	รวม	399			
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	5	0.90	0.18	0.45
	ภายในกลุ่ม	394	156.88	0.40	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	5	2.33	0.47	0.95
	ภายในกลุ่ม	394	193.11	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.62	0.72	2.47*
	ภายในกลุ่ม	394	115.57	0.29	
	รวม	399			

หมายเหตุ: *p < 0.05

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

รายได้ต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 19) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ตามองค์ประกอบของรายการและรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ พบว่า ทัศนคติโดยทั่วไป ($p = 0.84$) ทัศนคติต่อการเปิดเพลง ($p = 0.88$) ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ($p = 0.19$) ทัศนคติต่อเพลงประจำรายการ ($p = 0.82$) ทัศนคติต่อการเล่นเกม ($p = 0.55$) และทัศนคติต่อกิจกรรมพิเศษ ($p = 0.55$) ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

สรุปได้ว่า รายได้ต่อเดือนไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยภาพรวม และทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการฟังรายการกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ในการรับฟังรายการ ระยะเวลาการรับฟังรายการ และลักษณะการรับฟัง กับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ และด้านทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ ได้แก่ การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเล่นเกมในรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการดนตรีสี่สัปดาห์ โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ความถี่ในการรับฟังรายการ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 20) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์จำแนกตามองค์ประกอบของรายการและความถี่ในการรับฟังรายการ โดยใช้โดยสถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ พบว่า ทัศนคติโดยทั่วไป ($p = 0.02$) ทัศนคติต่อการเปิดเพลง ($p = 0.01$) และทัศนคติต่อผู้จัดรายการ ($p = 0.02$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่ทัศนคติต่อเพลงประจำรายการ ทัศนคติต่อการเล่นเกม และทัศนคติต่อการจัดกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 21)

1. โดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 1-2 วันต่อสัปดาห์ และ 7 วันต่อสัปดาห์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสภาพทั่วไปของรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 5-6 วันต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญ
2. การเปิดเพลง กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 วันต่อสัปดาห์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดเพลงของรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 1-2 วันต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญ
3. ผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 วันต่อสัปดาห์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 7 วันต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า ความถี่ในการรับฟังรายการดนตรีลีลันของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีลีลันโดยภาพรวมแตกต่างกัน แต่มีผลทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 5-6 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีลีลันมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 1-2 วันต่อสัปดาห์ และ 7 วันต่อสัปดาห์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสภาพทั่วไปของรายการดนตรีลีลันน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีลีลันด้านการเปิดเพลง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 3-4 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดเพลงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 1-2 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดเพลงน้อยที่สุด ด้านผู้จัดรายการพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 3-4 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีลีลัน 7 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการน้อยที่สุดในขณะที่ทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีลีลันด้านเพลงประจำรายการ การเล่นเกมในรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในทุกกลุ่มความถี่ในการรับฟังรายการ

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจําแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ชิ้นและความถี่ในการฟัง

ความถี่ในการฟังรายการดนตรีสี่ชิ้น	ทั่วไป	ระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่ชิ้น									
		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม		กิจกรรมพิเศษ	
		ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
1-2 วันต่อสัปดาห์	3.39 ^a	0.57	3.47 ^a	0.73	3.43 ^{ab}	0.77	3.78	0.90	3.21	0.67	3.43
3-4 วันต่อสัปดาห์	3.56 ^{ab}	0.58	3.74 ^a	0.59	3.59 ^b	0.60	3.98	0.68	3.23	0.60	3.48
5-6 วันต่อสัปดาห์	3.61 ^b	0.61	3.61 ^{ab}	0.69	3.39 ^{ab}	0.61	3.90	0.82	3.09	0.58	3.31
7 วันต่อสัปดาห์	3.40 ^a	0.57	3.64 ^{ab}	0.69	3.32 ^b	0.59	3.82	1.12	3.02	0.68	3.40
F-value	3.42		3.58		3.40		1.32		2.03		1.24
Sig.	0.02*		0.01*		0.02*		0.27		0.11		0.29

หมายเหตุ: ตัวอักษรต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตาราง 21 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสีสันและความถี่ในการฟัง

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	3.48	1.16	3.42*
	ภายในกลุ่ม	396	134.49	0.34	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	3	4.68	1.56	3.58*
	ภายในกลุ่ม	396	172.56	0.44	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.26	1.42	3.40*
	ภายในกลุ่ม	396	165.38	0.42	
	รวม	399			
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.77	0.92	1.32
	ภายในกลุ่ม	396	275.61	0.70	
	รวม	399			
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.39	0.80	2.03
	ภายในกลุ่ม	396	155.38	0.39	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.82	0.61	1.24
	ภายในกลุ่ม	396	193.62	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.19	0.73	2.47
	ภายในกลุ่ม	396	117.00	0.30	
	รวม	399			

หมายเหตุ: * $p < 0.05$

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

ระยะเวลาในการรับฟังรายการ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 22) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ตามองค์ประกอบของรายการและระยะเวลาในการรับฟังรายการ โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการรับฟังรายการแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ พบว่า องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไป ($p = 0.01$) ผู้จัดรายการ ($p = 0.01$) การเล่นเกม ($p = 0.03$) และรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยรวม ($p = 0.02$) มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่องค์ประกอบด้านการเปิดเพลงเพลงประจำรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 23)

1. โดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อสภาพทั่วไปของรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน อย่างมีนัยสำคัญ
2. ผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 5-6 ชั่วโมงต่อวัน อย่างมีนัยสำคัญ
3. การเล่นเกม กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน และ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการดนตรีสี่สัปดาห์ มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน อย่างมีนัยสำคัญ
4. ทัศนคติโดยรวม กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากที่สุด

สรุปได้ว่า ระยะเวลาในการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างมีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยทั่วไปและภาพรวมแตกต่างกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ด้านผู้จัดรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 3-4 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติต่อผู้จัดรายการในเชิงบวกมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 5-6 ชั่วโมงต่อวันมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด ในด้านการเล่นเกมในรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟัง

รายการดนตรีสีสันน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน และ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการมากที่สุดและกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสีสันมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด

ตาราง 23 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสี่สัปดาห์และระยะเวลาในการฟัง

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	3.62	1.21	3.55 *
	ภายในกลุ่ม	396	134.36	0.34	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	3	2.78	0.93	2.10
	ภายในกลุ่ม	396	174.46	0.44	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.86	1.62	3.89 *
	ภายในกลุ่ม	396	164.78	0.42	
	รวม	399	169.64		
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.92	1.31	1.89
	ภายในกลุ่ม	396	274.46	0.69	
	รวม	399	278.38		
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.66	1.22	3.13 *
	ภายในกลุ่ม	396	154.12	0.39	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.75	0.58	1.19
	ภายในกลุ่ม	396	193.69	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.87	0.96	3.26 *
	ภายในกลุ่ม	396	116.32	0.29	
	รวม	399			

หมายเหตุ: * $p < 0.05$

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

ลักษณะการรับฟังรายการ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 24) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ตามองค์ประกอบของรายการและลักษณะการรับฟังรายการ โดยใช้โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะการรับฟังรายการแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p>0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ พบว่า องค์ประกอบด้านการเล่นเกม ($p=0.02$) มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$) ในขณะที่องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไป การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ และการจัดกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p>0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 25)

1. การเล่นเกม กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์เฉพาะช่วงที่เปิดเพลง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการตลอดโดยไม่เปลี่ยนไปรายการอื่น และผู้ฟังที่ฟังไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่น อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า ลักษณะการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ด้านการเล่นเกมในรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์เฉพาะช่วงเปิดเพลง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมของรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่นมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการน้อยที่สุด ในขณะที่ทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ ด้านสภาพทั่วไป การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ และกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของการดนตรีลีตันและลักษณะการรับฟังรายการ

ลักษณะการฟัง รายการดนตรีลีตัน	ระดับทัศนคติต่อการดนตรีลีตัน											
	ทั่วไป		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม		กิจกรรมพิเศษ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
ไม่แน่นอนเปิดสลับ	3.55	0.54	3.54	0.74	3.53	0.66	3.83	0.84	3.06 ^u	0.62	3.53	0.72
ฟังเฉพาะช่วงเปิดเพลง	3.50	0.58	3.66	0.60	3.44	0.70	3.91	0.75	3.28 ⁿ	0.63	3.35	0.69
ฟังทุกช่วงเว้นโฆษณา	3.50	0.56	3.61	0.69	3.41	0.56	3.93	0.87	3.24 ^{uv}	0.60	3.37	0.66
ฟังตลอดไม่เปลี่ยนรายการ	3.48	0.69	3.73	0.61	3.49	0.67	3.90	0.91	3.06 ^u	0.65	3.43	0.74
F-value	0.23		1.49		0.61		0.27		3.52		1.41	
Sig.	0.88		0.22		0.61		0.85		0.02*		0.24	

หมายเหตุ: ตัวอักษรต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แสดงถึงความมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตาราง 25 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสี่ต้นและลักษณะการรับฟังรายการ

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	0.24	0.08	0.23
	ภายในกลุ่ม	396	137.74	0.35	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	3	1.98	0.66	1.49
	ภายในกลุ่ม	396	175.26	0.44	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.78	0.26	0.61
	ภายในกลุ่ม	396	168.86	0.43	
	รวม	399			
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.57	0.19	0.27
	ภายในกลุ่ม	396	277.8	0.07	
	รวม	399			
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.10	1.37	3.52*
	ภายในกลุ่ม	396	153.68	0.39	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.07	0.69	1.41
	ภายในกลุ่ม	396	193.37	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.40	0.13	0.45
	ภายในกลุ่ม	396	118.79	0.30	
	รวม	399			

หมายเหตุ: * $p < 0.05$

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

พฤติกรรมการฟังรายการดนตรีสี่สัณ

ผลการวิเคราะห์ (ตาราง 26) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัณจำแนกตามองค์ประกอบของรายการและพฤติกรรมการฟังรายการดนตรีสี่สัณ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการฟังรายการดนตรีสี่สัณแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัณโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณ พบว่า องค์ประกอบด้านผู้จัดรายการ ($p = 0.01$) และการเล่นเกม ($p = 0.00$) มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในขณะที่องค์ประกอบโดยทั่วไป ด้านการเปิดเพลง ด้านเพลงประจำรายการ และด้านกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน ($p > 0.05$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า (ตาราง 27)

1. ผู้จัดรายการ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัณมาก มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการรายการดนตรีสี่สัณน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัณปานกลาง และน้อย อย่างมีนัยสำคัญ
2. การเล่นเกม กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัณมาก มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการดนตรีสี่สัณน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัณปานกลาง และน้อย อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการฟังรายการดนตรีสี่สัณไม่มีผลต่อทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อรายการดนตรีสี่สัณโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณ พบว่า พฤติกรรมการฟังรายการดนตรีสี่สัณมีผลต่อระดับทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และการเล่นเกมในรายการดนตรีสี่สัณ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สัณน้อย และปานกลาง จะมีทัศนคติเชิงบวก มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังดนตรีสี่สัณมาก หรือฟังบ่อย อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัณโดยทั่วไป การเปิดเพลง เพลงประจำรายการ และกิจกรรมพิเศษ ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่ชิ้นและพฤติกรรมการฟังรายการ

การฟังรายการ ดนตรีสี่ชิ้น	ระดับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่ชิ้น											
	ทั่วไป		การเปิดเพลง		ผู้จัดรายการ		เพลงประจำรายการ		การเล่นเกม		กิจกรรมพิเศษ	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย**	SD	ค่าเฉลี่ย	SD
ฟังน้อย	3.49	0.55	3.55	0.65	3.47 ⁿ	0.69	3.86	0.77	3.17 ⁿ	0.62	3.49	0.69
ฟังปานกลาง	3.54	0.60	3.68	0.70	3.54 ⁿ	0.65	3.93	0.82	3.25 ⁿ	0.64	3.39	0.69
ฟังมาก	3.46	0.63	3.67	0.61	3.28 ^h	0.54	3.88	0.99	2.94 ^h	0.55	3.35	0.73
F-value	0.55		1.60		4.38		0.28		6.34		1.20	
Sig.	0.57		0.20		0.01*		0.76		0.00*		0.30	

หมายเหตุ: ตัวอักษรต่างกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตาราง 27 ผลวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนระดับทัศนคติจำแนกตามองค์ประกอบของ
รายการดนตรีสี่สัณและการฟังรายการ

ทัศนคติ	แหล่งความแปรปรวน	df	S.S.	M.S.	F
สภาพทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.55
	ภายในกลุ่ม	397	137.59	0.35	
	รวม	399			
การเปิดเพลง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.42	0.71	1.60
	ภายในกลุ่ม	397	175.82	0.44	
	รวม	399			
ผู้จัดรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.66	1.83	4.38*
	ภายในกลุ่ม	397	165.98	0.42	
	รวม	399			
เพลงประจำรายการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.39	0.20	0.28
	ภายในกลุ่ม	397	277.99	0.70	
	รวม	399	278.38		
การเล่นเกม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.88	2.44	6.34*
	ภายในกลุ่ม	397	152.89	0.39	
	รวม	399			
กิจกรรมพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	1.20
	ภายในกลุ่ม	397	194.26	0.49	
	รวม	399			
ทัศนคติรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.02	0.08
	ภายในกลุ่ม	397	119.14	0.30	
	รวม	399			

หมายเหตุ: * $p < 0.05$

df = degree of freedom

S.S. = Sum of Square

M.S. = Mean Square

สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับฟังรายการ อายุ อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ และอาชีพกับอายุมีความสัมพันธ์กับลักษณะในการรับฟังรายการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษราคัม เอี่ยมอำไพ (2540) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสถานีวิทยุ จส.100 และการเป็นสมาชิกชมรม จส.100 พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากรายการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาพรณ ลิมสุขศิริ (2543) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับและการเลือกใช้ประโยชน์จากข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ของนักธุรกิจภาคอุตสาหกรรม พบว่า รายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการอ่านข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์รายวัน และรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฤดี วานิกานุกุล (2545) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานีในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค โดยระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสารที่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของศราณี มณีโชติ (2545) ได้วิจัยเรื่อง การเปิดรับ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการความรู้ทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนเกษตรผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ จะเห็นได้ว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ นั้นถือเป็นปัจจัยที่ค่อนข้างอิสระ ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ และทัศนคติต่อรายการ เนื่องมาจากพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการ ความสะดวก และโอกาสในการเปิดวิทยุกระจายเสียง บางคนต้องการฟังเพลงเพื่อผ่อนคลายความเครียดก็อาจจะเปิดมาฟัง บางคนมีเวลาว่างมาก ก็อาจจะเปิดวิทยุกระจายเสียงบ่อย หรือบางคนมีเวลาว่างน้อยก็อาจจะไม่ค่อยเปิดวิทยุกระจายเสียงมากนัก ทำให้มีความถี่ และระยะเวลาในการฟังน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีด้านประชากรศาสตร์ที่บุคคล เบ็ญจรงค์กิจ (2534) กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป โดยถ้ามนุษย์มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มนุษย์ก็จะมีพฤติกรรมที่ต่างกันไปด้วย โดยการสื่อสารก็เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมทั่วไปที่

แตกต่างกัน ดังนั้นนักวิชาการบางส่วนจึงเชื่อว่า บุคคลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ก็น่าจะมีพฤติกรรมการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปด้วย โดยกาญจนา แก้วเทพ (2541) กล่าวว่า อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความเหมือนหรือแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะแบบแผนความคิด ภูมิหลังและประสบการณ์ของบุคคลนั้นมักจะถูกกำหนดมาจากบริบทสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ โดยใช้อายุเป็นตัวแปรหนึ่งในการจัดกลุ่มของผู้รับสารก็เนื่องมาจากความเชื่อที่ว่า คนในรุ่นราวคราวเดียวกันจะผ่านประสบการณ์ทางสังคมที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสารของ Wilbur Schramm (1973) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรของมนุษย์ไว้ว่า ประสบการณ์ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง ภูมิหลังที่แตกต่างกัน ทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างทางพฤติกรรม的开รับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร

ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับทัศนคติต่อรายการ จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อรายการ กล่าวคือ เพศที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการแตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการและทัศนคติโดยรวมต่อรายการแตกต่างกัน และอาชีพที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการและทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เพศหญิงมีทัศนคติเชิงบวกมากกว่าเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเกิน 40 ปี มีทัศนคติเชิงบวกน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21-40 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑาภา ปุณณะหิตานนท์ (2541) เรื่อง การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการรับฟังรายการเรดิโอโนฟรอมเบลิ้ม สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่ เอฟเอ็ม 88.0 เมกะเฮิร์ต ของผู้ฟังในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ฟังที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีทัศนคติต่อรายการที่ดีกว่าเพศชาย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันจะมีทัศนคติต่อรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 12-24 ปีจะมีทัศนคติต่อรายการดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยทัศนคติต่อการรับฟังรายการนั้นก็ขึ้นอยู่กับความชอบและรสนิยมในการฟังเพลงของแต่ละบุคคล เช่น บางคนชอบฟังเพลงช้า บางคนชอบฟังเพลงเร็ว หรือบางคนเป็นวัยรุ่นก็อาจจะชอบผู้จัดรายการที่พูดภาษาแบบไม่เป็นทางการค่อนข้างวัยรุ่น ซึ่งจะไม่เหมือนวัยทำงานที่จะชอบผู้จัดรายการที่พูดภาษาที่ค่อนข้างเป็นทางการ เป็นต้น ซึ่งอาจจะมีผู้เข้าใจว่า การที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ใกล้เคียงกันจะทำให้มีพฤติกรรม的开รับ และทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ปัจจุบันนี้วิถีการดำเนินชีวิตของคนเราเปลี่ยนแปลงไปและแตกต่างกันออกไปเป็นอย่างมาก เพราะสภาพสังคม สภาพวัฒนธรรมและสภาพทางเศรษฐกิจนั้นเปลี่ยนไป

และเป็นตัวกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะส่งผลให้ พฤติกรรมการเปิดรับสารต่าง ๆ และทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามวิถีชีวิต และการดำเนินชีวิตของแต่ละคน ซึ่งตรงกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลของ Melvin L. DeFleur (1966) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้รับสารจากสื่อมวลชนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในทาง จิตวิทยา เช่น ทัศนคติ ค่านิยมและความเชื่อ ทำให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารหรือ ตีความหมายข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน และจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วยความแตกต่าง ดังกล่าวนี้อาจกลายเป็นสภาวะเงื่อนไข (conditioning) ที่กำหนดการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน

และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการรับฟังรายการและทัศนคติ ต่อรายการ จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมในการรับฟังรายการ ได้แก่ ความถี่ในการรับฟัง รายการ ระยะเวลาในการรับฟังรายการ ลักษณะในการรับฟังรายการ และพฤติกรรมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อรายการ กล่าวคือ ความถี่ในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ ทัศนคติต่อการเปิดเพลง และทัศนคติต่อผู้จัดรายการแตกต่างกัน ระยะเวลาในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ ทัศนคติต่อผู้จัด รายการ ทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการ และทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน ลักษณะในการรับฟัง รายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการแตกต่างกัน และพฤติกรรมการรับฟัง รายการโดยรวมที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการและทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการ แตกต่างกัน และพฤติกรรมการรับฟังรายการโดยรวมที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อรายการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ จินาพงษ์ (2535) เรื่อง การศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อ รายการโรงเรียนการเกษตรทางอากาศของสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร พบว่า ทัศนคติ ต่อรายการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับฟังรายการ

โดยการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความถี่ในการรับฟังรายการ 3-4 วันต่อ สัปดาห์ มีระยะเวลาในการรับฟังรายการ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีลักษณะในการรับฟังรายการ แบบ ฟังเฉพาะช่วงเปิดเพลง และฟังทุกช่วงเว้นโฆษณาจะมีทัศนคติต่อด้านต่างๆของรายการดีกว่ากลุ่ม ตัวอย่างที่ฟังน้อยหรือฟังมากกว่า และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังน้อยจะมีทัศนคติต่อรายการในด้านต่าง ๆ ดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังมากทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ฟังน้อยหรือฟังในระดับปานกลางอาจจะ เปิดมาเจอรายการในช่วงที่มีสาระ ในช่วงที่เปิดเพลงพอดิ หรือเปิดมาเจอรายการในช่วงที่พอใจ โดยระยะเวลาหรือความถี่ในการฟังนั้นไม่นานจึงไม่เจอช่วงอื่น ๆ ที่ไม่พอใจจึงมีทัศนคติที่ดี และ กลุ่มตัวอย่างที่ฟังนาน ๆ จะเห็นจุดอ่อน หรือข้อเสียของรายการมาก เพราะว่าฟังระยะเวลา ติดต่อกันเป็นเวลานาน และมีความถี่ในการฟังมากทำให้เห็นจุดด้อยของรายการมากและได้ฟัง

หลากหลายช่วงจึงอาจจะมีช่วงที่ไม่พอใจหรือไม่ชอบบ้างทำให้มีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อรายการ หรือมีทัศนคติต่อรายการทางลบมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังน้อยหรือฟังปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสารของ Joseph T. Klapper (1960) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้รับสารจะเลือกสนใจและเลือกเปิดรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจที่มีอยู่เดิมและพยายามหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติและความคิดเห็นของบุคคล และไม่สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมที่ขนิษฐา เบญจาทิกุล (2532) กล่าวไว้ว่า ทัศนคติและพฤติกรรมต่างก็มีความสัมพันธ์และมีผลซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ทัศนคติเกี่ยวข้องกับบุคคล ความรู้สึกและความต้องการที่จะปฏิบัติหรือกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งกับสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรมและการปฏิบัติของมนุษย์มาจากทัศนคติและบรรทัดฐานของสังคม ถือว่าทัศนคติเป็นตัวแปรที่อยู่ระหว่างการรับและการตอบสนองต่อข่าวหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ฟังมากและมีทัศนคติต่อรายการในทางลบก็ยังฟังรายการเป็นระยะเวลานาน และมีความถี่ในการรับฟังรายการมากอยู่ เป็นเพราะว่ารายการดนตรีสี่สັນมีการกระจายเสียงหลายสถานี มีความถี่ในการกระจายเสียงสูงและรายการวิทยุส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ก็มีลักษณะในการจัดรายการ หรือการผลิตรายการไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีการเปิดเพลงน้อย มีการใช้สเปคโตรัมโฆษณามาก และผู้จัดรายการก็ยังต้องพูดโฆษณาสินค้าไปด้วยขณะจัดรายการ และถึงแม้ว่าจะมีการกระจายเสียงจากสถานีวิทยุจากกรุงเทพมหานครที่ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่บ้าง แต่คลื่นเหล่านี้ก็จะประสบปัญหาเมื่อมีฝนฟ้าคะนองทำให้สัญญาณไม่ชัดเจน หรือบางที่ก็ขาดหายไปเลยไม่สามารถที่จะรับฟังได้ ทำให้ผู้ฟังไม่มีทางเลือกในการฟังมากนัก

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง คนตรีลีลาวดี: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่ ได้รวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนธันวาคม 2547 ถึงเดือนมกราคม 2548 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสำรวจ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา ของผู้ฟังรายการคนตรีลีลาวดีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
2. พฤติกรรมการรับฟังของผู้ฟังรายการคนตรีลีลาวดีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
3. ทัศนคติต่อรายการคนตรีลีลาวดีของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
4. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟัง และทัศนคติต่อรายการคนตรีลีลาวดีของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งไม่ได้จำกัดเพศและอายุของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการรับฟังรายการ และทัศนคติต่อรายการคนตรีลีลาวดี รวมไปถึงข้อเสนอแนะต่อรายการด้วย

แบบสอบถามที่นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลนั้นได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจพิจารณา และเนื้อหาที่ใช้ในแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วไปทำการทดสอบ (pretest) กับกลุ่มคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 57.0 และเพศหญิง ร้อยละ 43.0 มีอายุอยู่ในช่วง 21-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 52.0 มีการศึกษาระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา มากที่สุดร้อยละ 40.0 มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 50.0 และมีรายได้เฉลี่ย 5280.85 บาท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນ

กลุ่มตัวอย่างรู้จักรายการดนตรีสี่สັນโดยหมุนคลื่นมาพบโดยบังเอิญมากที่สุด ร้อยละ 67.2 ฟังอยู่ที่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 52.98 ในช่วงวันจันทร์-วันศุกร์รับฟังผ่านสถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สท.ร.11) คลื่น 88.0 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 32.56 ในช่วงวันเสาร์-วันอาทิตย์รับฟังรายการผ่านสถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ คลื่น 98.75 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 34.53 และในช่วงวันจันทร์-วันอาทิตย์ รับฟังรายการผ่านสถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่ คลื่น 98.75 MHz. มากที่สุด ร้อยละ 33.82 มีความถี่ในการรับฟังรายการโดยฟังบ้าง (3-4 วัน/สัปดาห์) มากที่สุด ร้อยละ 40.3 รองลงมา มีระยะเวลาในการรับฟังรายการ 1-2 ชั่วโมง/วัน มากที่สุด ร้อยละ 43.3 และมีลักษณะในการรับฟังรายการโดยฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลงมากที่สุดร้อยละ 29.3 โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.1317

ตอนที่ 3 ทักษะการเลือกรายการดนตรีสี่สັນ

กลุ่มตัวอย่างมีทักษะที่ดีต่อทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.46 มีทัศนคติที่ดีต่อการเปิดเพลง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45 มีทัศนคติปานกลางต่อผู้จัดรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.38 มีทัศนคติที่ดีต่อเพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 มีทัศนคติปานกลางต่อการเล่นเกมในรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.17 และมีทัศนคติปานกลางต่อกิจกรรมในรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.39

สรุปโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อทัศนคติโดยทั่วไปและต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.45

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อรายการดนตรีสี่ส้น

กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นร้อยละ 24.5 ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 75.5 โดยแสดงความคิดเห็นให้ผู้จัดรายการพูดให้น้อยลงและควรพูดในสิ่งที่มีสาระ มากที่สุด ร้อยละ 8.0

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง พฤติกรรมการรับฟังและทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่ส้น

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ฟังกับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่ส้น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ กับพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่ส้น ได้แก่ ความถี่ในการรับฟังรายการ ระยะเวลาการฟังรายการ และลักษณะการฟังรายการ โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ระดับการศึกษาและรายได้ของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการรับฟังรายการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่ส้นบ่อย ๆ หรือฟังทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา จัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่นซึ่งยังไม่ได้ประกอบอาชีพการงานจึงมีเวลาฟังรายการได้บ่อยครั้ง และความถี่ในการรับฟังจะลดลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาและรายได้มากขึ้น

อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาในการรับฟังรายการ โดยระยะเวลาฟังรายการดนตรีสี่ส้นจะลดน้อยลงเมื่อกลุ่มตัวอย่างมีอายุมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ไม่ได้เป็นนักเรียนนักศึกษา ส่วนใหญ่จะมีเวลาฟังรายการน้อยกว่า 3 ชั่วโมง

อายุ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับลักษณะในการรับฟังรายการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อายุไม่เกิน 26 ปี ส่วนใหญ่เลือกรับฟังรายการดนตรีสี่ส้นเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 27 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่รับฟังรายการแบบเปิดสลับไปมากับรายการอื่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่จะรับฟังรายการเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง และเปลี่ยนรายการเมื่อเข้าสู่ช่วงโฆษณา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ นักศึกษาส่วนใหญ่มีลักษณะการรับฟังในลักษณะเปิดสลับไปมากับรายการอื่น

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ฟัง กับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ กับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ และด้านทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ ได้แก่ การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเล่นเกมในรายการ ดนตรีสี่สัปดาห์ และการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการดนตรีสี่สัปดาห์ โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรม การเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ One-way ANOVA และ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถสรุปได้ดังนี้

เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อรายการโดยทั่วไปต่อรายการแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีทัศนคติเชิงบวกมากกว่าเพศชาย

อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และทัศนคติโดยรวมแตกต่างกัน โดยอายุของกลุ่มตัวอย่างมีผลทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และทัศนคติโดยรวมต่อรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกน้อยกว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุต่ำกว่า 41 ปี เมื่อแยกพิจารณาในองค์ประกอบของรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จะมีระดับทัศนคติต่อผู้จัดรายการดนตรีสี่สัปดาห์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์โดยรวมแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับราชการ/วิสาหกิจมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในระดับทัศนคติต่อองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สัปดาห์ด้านผู้จัดรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์มากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ นักเรียนนักศึกษา และรับจ้าง มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการฟังรายการกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สัปดาห์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการรับฟังรายการดนตรีสี่สัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ในการรับฟังรายการ ระยะเวลาการรับฟังรายการ และลักษณะการรับ

ฟัง กับทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນของผู้ฟังในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านทัศนคติ โดยทั่วไปต่อรายการ และด้านทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการ ได้แก่ การเปิดเพลง ผู้จัดรายการ เพลงประจำรายการ (จิงเกิ้ล) การเล่นเกมในรายการดนตรีสี่สັນ และการจัดกิจกรรมพิเศษในรายการดนตรีสี่สັນ โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติ One-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถสรุปได้ดังนี้

ความถี่ในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 5-6 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการดนตรีสี่สັນมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 1-2 วันต่อสัปดาห์ และ 7 วันต่อสัปดาห์ มีทัศนคติเชิงบวกต่อสภาพทั่วไปของรายการดนตรีสี่สັນน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สັນด้านการเปิดเพลง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 3-4 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดเพลงมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 1-2 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเปิดเพลงน้อยที่สุด ด้านผู้จัดรายการพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 3-4 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 7 วันต่อสัปดาห์มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้จัดรายการน้อยที่สุด

ระยะเวลาในการรับฟังรายการดนตรีสี่สັນที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติต่อรายการดนตรีสี่สັນโดยทั่วไปและภาพรวมแตกต่างกัน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของรายการดนตรีสี่สັນด้านผู้จัดรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 3-4 ชั่วโมงต่อวันและมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติต่อผู้จัดรายการในเชิงบวกมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນ 5-6 ชั่วโมงต่อวันมีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด ในด้านการเล่นเกมในรายการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน และ 3-4 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการมากที่สุดและกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນมากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อรายการน้อยที่สุด

ลักษณะในการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນเฉพาะช่วงเปิดเพลง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมของรายการดนตรีสี่สັນมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สັນไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่นมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเล่นเกมในรายการน้อยที่สุด

พฤติกรรมการรับฟังรายการที่แตกต่างกันทำให้ทัศนคติต่อผู้จัดรายการ และทัศนคติต่อการเล่นเกมในรายการแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ฟังรายการดนตรีสี่สันน้อย และปานกลาง จะมีทัศนคติเชิงบวกมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ฟังดนตรีสี่สันมาก หรือฟังบ่อย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ดนตรีสี่สัณ: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารบริษัท ดนตรีสี่สัณ จำกัด มีข้อเสนอแนะ 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านการจัดรายการให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 สถานีของดนตรีสี่สัณที่ทำการกระจายเสียง ดังนี้

สถานีที่ 1 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารเรือ เชียงใหม่ 88.0 MHz, City Life FM. สีสันสำหรับเพื่อคนทันสมัย รูปแบบชีวิตใหม่ในเมือง ควรนำเสนอสาระเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในเมืองใหญ่ เทคโนโลยีใหม่ที่น่าสนใจ และข่าวสารรอบๆตัว

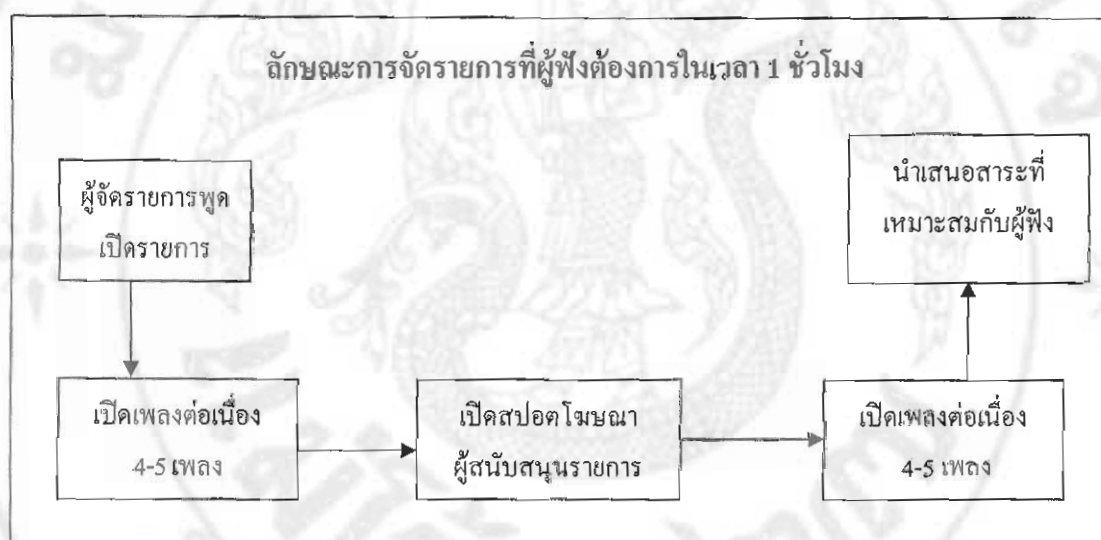
สถานีที่ 2 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพอากาศที่ 3 เชียงใหม่ 101.5 MHz. Trendy FM. สีสันเพื่อวัยรุ่น ควรนำเสนอสาระที่เป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับกลุ่มวัยรุ่น เช่น นำเสนอเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อการเรียน เคล็ดลับในการเรียน การแต่งกาย และข่าวสารต้วร่ง ๆ ที่สามารถสอนหรือเป็นแบบอย่างของวัยรุ่นได้

สถานีที่ 3 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ เชียงใหม่ 102.5 MHz. สีสันสำหรับคนทำงาน แม่บ้าน และนักศึกษา สถานีนี้มีกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย สามารถนำเสนอสาระที่ดีในทุก ๆ ด้านได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงาน การเรียน การทำอาหาร หรือการแต่งกาย

สถานีที่ 4 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงเสียงสามยอดเชียงใหม่ 105.75 MHz. สีสันสำหรับคนรุ่นใหม่ ควรนำเสนอสาระที่ทันสมัยในทุกๆด้าน เช่น ค้านเทคโนโลยี ด้านการแต่งกาย

1.2 การปรับผังรายการในแต่ละสถานีให้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนมากขึ้น โดยอาจจะแยกสถานีหนึ่งเป็นสถานีวิทยุเพื่อข้อมูลข่าวสาร สถานีวิทยุสำหรับวัยรุ่นเพื่อความบันเทิง สถานีวิทยุประเภทพูดคุยเพื่อเน้นการสัมภาษณ์บุคคลเพื่อซักถามในเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้นเป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป หรือรายการวิทยุประเภทร่วมด้วยช่วยกันแจ้งข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นต้น เพื่อจะได้มีกลุ่มผู้ฟังในแต่ละกลุ่มที่ชัดเจน มีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น และง่ายต่อการผลิตรายการให้ต่อเนื่องตลอดทั้งวัน ดังดูกลุ่มผู้ฟังกลุ่มเดียวได้ตลอด และจะได้ผลิตรายการให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละสถานี

1.3 การเปลี่ยนแปลงลักษณะในการจัดรายการ จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ผู้จัดรายการพูดน้อยลง เปิดเพลงมาก และเปิดเพลงต่อเนื่องกัน ซึ่งในปัจจุบันนี้ลักษณะในการจัดรายการของดนตรีสี่สัสนั้นมีลักษณะการจัดรายการ คือ ให้ผู้จัดรายการพูดโฆษณา และเปิดสปอตโฆษณาจำนวนมากสลับกับการเปิดเพลง ทำให้ผู้ฟังได้ฟังเพลงน้อย ขาดอารมณ์ต่อเนื่องในการฟังเพลง ดังนั้นอาจจะปรับเปลี่ยนในการจัดรายการใหม่ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ฟัง คือ ไม่ต้องให้ผู้จัดรายการพูดโฆษณาสั้นๆ เปิดแต่สปอตโฆษณาเท่านั้น เปิดเพลงต่อเนื่องกัน 4-5 เพลง โดยในเวลา 1 ชั่วโมง มีเวลาเปิดเพลง 4-5 นาที มีเวลาให้ผู้จัดรายการพูดสาระต่าง ๆ และเปิดสปอตโฆษณา 10 นาที ซึ่งจากความต้องการของผู้ฟังสามารถเขียนออกมาเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพ 4 ลักษณะการจัดรายการ

2. ข้อเสนอแนะต่อนักจัดรายการดนตรีสี่สัสน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะด้านการจัดรายการของนักจัดรายการมากที่สุดว่า นักจัดรายการควรพูดให้น้อยลง พูดในสิ่งที่มีสาระ ไม่ควรพูดแทรกขณะที่เปิดเพลง รองลงมา คือ ด้านการเปิดเพลง ควรเปิดเพลงให้มากขึ้น โดยเปิดเพลงให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้นนักจัดรายการควรมีความพึงพอใจ และปรับปรุงในการจัดรายการอยู่ 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการพูดในขณะจัดรายการ ควรลดปริมาณในการพูดขณะจัดรายการลง ไม่พูดเรื่องที่ไม่มีความหมาย ไม่พูดแทรกในขณะที่เปิดเพลงอยู่ เพราะการพูดมากจะทำให้ปริมาณในการเปิดเพลงลดลง ผู้ฟังอาจจะเกิดความเบื่อหน่ายและรำคาญได้

2.2 ด้านการเปิดเพลง ควรเปิดเพลงให้มากขึ้น เปิดเพลงในรายการอย่างน้อย 45 นาที – 50 นาที ในเวลา 1 ชั่วโมง เปิดเพลงต่อเนื่องกัน 4-5 เพลง เพื่อผู้ฟังจะเกิดอารมณ์ต่อเนื่องในการฟังเพลง

2.3 ด้านลักษณะการจัดรายการ ควรจัดรายการโดยเน้นที่การเปิดเพลงเป็นหลัก ผู้จัดรายการควรมีลักษณะการจัดรายการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้จัดรายการเอง ไม่จำเป็นจะต้องจัดรายการให้มีลักษณะเหมือนกันทุกคน เพราะการที่ผู้จัดรายการมีลักษณะในการพูด การจัดรายการของตัวเองจะเป็นลักษณะเด่น เป็นที่สนใจและดึงดูดผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ทำให้ลักษณะการจัดรายการคนตรีลีตันไม่ซ้ำกับรายการอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยในพื้นที่ที่กว้างขึ้น อาจจะขยายจากเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นทั้งจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาลึกลงในรายละเอียด วิเคราะห์ด้านเนื้อหาของรายการด้วย
3. ควรมีการติดตามและประเมินผลรายการคนตรีลีตันอยู่เสมอและต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงรายการให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของผู้ฟังมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. 2541. การวิเคราะห์สื่อ แนวคิด และเทคนิค. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขนิษฐา เบญจจาริกุล. 2532. ทักษะการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมต่อรายการสารคดีหนึ่งในร้อย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทร์เพ็ญ ปริญญาวิวัฒน์กุล. 2542. การเปิดรับสาร การจดจำ และทัศนคติเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้าในกิจกรรมเกมทางรายการวิทยุของกลุ่มวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จระไน แก้วโกศล. 2536. “พฤติกรรมการรับฟังวิทยุของชาวกรุงเทพมหานคร”. กรุงเทพฯ: นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2540. หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุฑาภา ปุณณะหิตานนท์. 2541. การสำรวจทัศนคติ และพฤติกรรมการรับฟังรายการเรดิโอโนฟลอบเบิ้ลล์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่เอฟเอ็ม 88.0 เมกะเฮิรตซ์ ของผู้ฟังในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยบุษ เลาหะนงกุล. 2540. ปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมกาเปิดรับฟัง รายการวิทยุทางสถานี 98.0 กรีด เอฟ.เอ็ม. สไมล์เรดิโอ ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เดชอนันต์ บุญค้น. 2547. “วิทยุกระจายเสียง”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.riudon.ac.th/~boonpan/1031204/Mass08.html> (5 กันยายน 2547).
- เทศบาลนครเชียงใหม่. 2547. “ตำบล ชุมชนในเขตเทศบาล”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.cmcity.org/city.htm> (15 กันยายน 2547).
- นภาพร อัจฉริยะกุล. 2531. การจัดรายการวิทยุกระจายเสียง. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. 2535. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุและโทรทัศน์. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เนาวรัตน์ โรจน์วิทยา. 2534. ทักษะการอ่านที่ประชาชนที่มีต่อรายการเพื่อแผ่นดินไทย. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญเกื้อ คอราหาเวช. 2539. การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุเพื่อการศึกษาและวิทยุโรงเรียน.

พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุษราคัม เอี่ยมอำไพ. 2540. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารจากสถานีวิทยุ จส. 100 และการเป็นสมาชิกชมรม จส. 100. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปรมะ สตะเวทิน. 2539. การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ประภาพรรณ ถิมสุขศิริ. 2543. พฤติกรรมการเปิดรับและการเลือกใช้ประโยชน์จากข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ของนักธุรกิจภาคอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทักษะการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: พีรพัทธนา.

ปัญญา เป้นเพชร. 2541. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชนเขตกรุงเทพมหานครต่อรายการวิทยุที่ผลิตโดยศูนย์ผลิตรายการและข่าวกรมตำรวจ. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัชรินทร์ เสวตสุทธิพันธ์. 2537. การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าวทางโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิเชศ รุ่งสว่าง. 2542. พฤติกรรมการรับข่าวสารความรู้จากสื่อมวลชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประจำจังหวัดในจังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยุคล เบ็ญจรงค์กิจ. 2534. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา ภัทรชนากานต์. 2539. ปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครสนใจรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่น เอฟเอ็ม 104.5 เมกะเฮิร์ต. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนภรณ์ สุวคนธ์. 2544. ความพึงพอใจและความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. เชียงใหม่: ปัญหาพิเศษปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ฤทัย คำแพ. 2538. ปัจจัยที่นำไปสู่ความมีชื่อเสียงของนักจัดรายการวิทยุ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรพล พรหมิกบุตร. 2538. เรดิโอ 2000. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

วิจิตร ภักดีรัตน์. 2530. การจัดรายการวิทยุกระจายเสียง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช.

ศราณี มณีโชติ. 2545. การเปิดรับ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากการรับฟังรายการความรู้
ทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนเกษตรทางอากาศผ่านทางหอ
กระจายข่าวประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. 2537. การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบูรณ์ อีชวารกุล. 2541. ทักษะคิดของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการเสนอภาพข่าว
หมิ่นเหม่ทางศีลธรรมบนหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สายฤดี วานิกานุกุล. 2545. ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของประชาชนชาว
จังหวัดปทุมธานีในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุชา จันทรเฒ. 2533. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุทธิพันธ์ สยามคำไพ. 2539. ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงระบบเอฟ.เอ็ม. ของนิสิต
นักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุภาพงษ์ ระรวยทรง. 2535. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารความรู้ ทักษะคิดต่อการเสนอ
ข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนน อยู่สิน. 2531. การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อนันต์ธนา อิงกิ้นันท์. 2532. สื่อมวลชนและการประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อุษณีย์ จินาพงษ์. 2535. การศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อรายการโรงเรียนการเกษตรทางอากาศ
ของสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญชนา จันทรสุข. 2538. การศึกษารูปแบบการจัดรายการวิทยุของเครือข่าย "สไมล์ เรดิโอ".
กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Berlo, David K. 1960. **The Process of Communication**. New York: Holt, Rineheart and Winston.
- Burgoon, Michael. 1974. **Approaching Speech Communication**. New York: Holt, Rineheart and Winston.
- Greenberg, Bradley S. and Hideya Kumata. 1968. "National Sample Predictors of Mass Media Use Journalism Quarterly". อ้างถึงใน ประมะ สตะเวทิน. 2539. การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- Jack K. McLeod, and Garrett J. O'Keefe. 1972. **Current Perspective in Mass Communications Research**. London: Sage Publication. อ้างถึงใน ปัญญา เป้นเพชร. 2541. การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชนเขตกรุงเทพมหานครต่อรายการวิทยุที่ผลิตโดยศูนย์ผลิตรายการและข่าวกรมตำรวจ. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Klapper, Joseph T. 1960. **The Effect of Mass Communication**. New York: The Free Press.
- Lasswell, Harold D. 1964. **The Structure and Function of Communication in Society**. New York: Cooper Square.
- Melvin L. DeFleur. 1970. **Theories of Mass Communication**. Second Edition. New York: David McKay Co. อ้างถึงใน ชูคาภา ภูณะหิตานนท์. 2541. การสำรวจทัศนคติ และพฤติกรรมการรับฟังรายการเรดิโอโนฟล๊อบเบิ้ลส์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่นความถี่เอฟเอ็ม 88.0 เมกะเฮิรตซ์ ของผู้ฟังในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Milton J. Rosenberg and Carl I. Hovland. 1960. **Attitude Organization and Change**. New Haven: Yale University Press. อ้างถึงใน สมบูรณ์ อิชยาวกุล. 2541. ทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการเสนอภาพข่าวหมิ่นเหม่ทางศีลธรรมบนหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Schramm, Wilbur. 1973. **Channels and Audience**. In *Handbook of Communication*. Chicago: Ran.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis**. Tokyo: Harper International.

ภาคผนวก

หน้า ๒๔๓
สำนักหอสมุด

ภาคผนวก ก

ผังรายการ

สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11) คลื่น 88.0 MHz. (City Life FM.)

วัน	เวลา	ผู้จัดรายการ (ดีเจ)
จันทร์-ศุกร์	8.30 น.- 9.00 น.	อดุลย์เดช ปิ่นจรรยา
จันทร์-ศุกร์	10.30 น.- 11.00 น.	ชวิศา สุริยมณี
	11.30 น.- 12.30 น.	
จันทร์-ศุกร์	14.00 น.- 14.30 น.	เขาวนา อาทิตยธรรม
เสาร์-อาทิตย์	8.30 น.- 9.00 น.	ชนพล ไตรเวท
เสาร์-อาทิตย์	10.30 น.- 11.00 น.	กฤษฎา ธงตะทบ
	11.30 น.- 12.30 น.	

สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่คลื่น 98.75 MHz. (Modern Life FM.)

วัน	เวลา	ผู้จัดรายการ (ดีเจ)
จันทร์-ศุกร์	6.00 น.- 7.00 น.	เขาวนา อาทิตยธรรม
จันทร์-ศุกร์	8.00 น.- 11.00 น.	อดุลย์เดช ปิ่นจรรยา
จันทร์-ศุกร์	11.00 น.- 14.00 น.	นัท ปรีดกร
จันทร์-ศุกร์	14.00 น.- 17.00 น.	อารีญา พุ่มไโอกาส
จันทร์-ศุกร์	17.00 น.- 19.00 น.	สายัณห์ ปัญโญ
จันทร์-ศุกร์	19.00 น.- 22.00 น.	อภิรักษ์ ฝ่ายนันทชัย
จันทร์-ศุกร์	22.00 น.- 24.00 น.	น้อยหน้า นรากร
เสาร์-อาทิตย์	6.00 น.- 7.00 น.	เขาวนา อาทิตยธรรม
เสาร์-อาทิตย์	8.00 น.-12.00 น.	นัท ปรีดกร
เสาร์-อาทิตย์	12.00 น.- 15.00 น.	น้อยหน้า นรากร
เสาร์	15.00 น.- 19.30 น.	อารีญา พุ่มไโอกาส
อาทิตย์	15.00 น.- 19.30 น.	อนงค์กร ศรีเจริญ
เสาร์	19.30 น.- 21.00 น.	ชัยรัตน์ ชัยเจริญ
อาทิตย์	19.30 น.- 21.00 น.	วรุฒ วลิตาภกร
เสาร์	21.00 น.- 24.00 น.	วรุฒ วลิตาภกร
อาทิตย์	21.00 น.- 24.00 น.	ชัยรัตน์ ชัยเจริญ

สถานีกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้าจังหวัดเชียงใหม่ (ทภ.3) คลื่น 101.5 MHz. (Trendy FM.)

วัน	เวลา	ผู้จัดรายการ (ดีเจ)
จันทร์-ศุกร์	8.00 น.- 10.30 น.	ณัฐพร สารสุวรรณ
จันทร์-ศุกร์	13.30 น.- 16.00 น.	ชวิศา สุริยมณี
จันทร์-ศุกร์	20.00 น.- 22.00 น.	วสันต์ มโนเรือง
เสาร์-อาทิตย์	20.00 น.- 22.00 น.	กฤษฎา ชงตะทาบ

สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.) คลื่น 102.5 MHz. (Easy FM.)

วัน	เวลา	ผู้จัดรายการ (ดีเจ)
จันทร์-ศุกร์	8.00 น.- 10.00 น.	ณัชชา ดิยวรรณบุญ
จันทร์-ศุกร์	11.30 น.- 12.00 น.	วรุฒ วลิตภากร
จันทร์-ศุกร์	13.30 น.- 15.00 น.	ไปป์ ปริญา
จันทร์-ศุกร์	15.00 น.- 17.00 น.	เขาวนา อาทิตย์ธรรม
จันทร์-ศุกร์	17.00 น.- 18.00 น.	ทศดาว ประเทืองบุญ
จันทร์-ศุกร์	20.00 น.- 22.00 น.	ณัชชา ดิยวรรณบุญ วสันต์ ปัญโญ
เสาร์-อาทิตย์	8.30 น.- 10.00 น. 11.30 น.- 12.00 น.	อารีญา พุ่มโอภาส
เสาร์	13.30 น.- 17.00 น.	ณัฐพร สารสุวรรณ
อาทิตย์	13.30 น.- 17.00 น.	กฤษฎา ฝ่ายนันทชัย
เสาร์-อาทิตย์	17.00 น.- 18.00 น.	วรุฒ วลิตภากร
เสาร์-อาทิตย์	20.00 น.- 22.00 น.	อารีญา พุ่มโอภาส

ภาคผนวก ข
ข้อมูลผู้จัดรายการ

ดีเจ อุดเดช ปิ่นจรรยา

อายุ 38 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สาขานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน บริษัท บายฮาร์ท จำกัด และสถานีวิทยุ อสมท.ลำพูน

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 7 ปี

ดีเจ ธีรพร สารสุวรรณ

อายุ 29 ปี

สถานภาพ สมรส

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงราย

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน อาจารย์ และผู้สื่อข่าวโทรทัศน์

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 4 ปี

ดีเจณัษตา ดิยวรรณ

อายุ 25 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน -

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 6 ปี

ดีเจ วสันต์ มโนเรือง

อายุ 28 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงราย

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน ดีเจเนชั่นเบอร์วันมีเดีย

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสี่สัปดาห์ 2 ปี

ดีเจ อารีญา พุ่มไธสง

อายุ 26 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน -

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสีสันมา 5 ปี

ดีเจ สายัณห์ ปัญโญ

อายุ 27 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดเชียงใหม่

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สาขานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน ดีเจนมัเบอร์วันมีเดีย

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสีสันมา 3 ปี

ดีเจ วสันต์ แก้วมะคำ

อายุ 28 ปี

สถานภาพ โสด

ภูมิลำเนา จังหวัดลำพูน

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สาขานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏ เชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน ดีเจนมัเบอร์วันมีเดีย

ทำงานเป็นดีเจรายการดนตรีสีสันมา 3 ปี

ดีเจ. ไข่

ดีเจ. โต้ง

ดีเจ. หนึ่ง

ดีเจ. อาร์ต

ดีเจ. อาร์ม

ดีเจ. เก้ง

ดีเจ. ตี๋

ดีเจ. อ้อ

ดีเจ. กุ้ง

ดีเจ. แยม

ภาคผนวก ค

เว็บไซต์บริษัท คนตรีสีสัน จำกัด

(WWW.DSEASON.COM)

Don Tree Season : บริษัทดนตรีอีสาน - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites

Address http://www.dseason.com/modernlife/ Links

Home About Us Entertainment Radio Program Activity Webboard Member

ดนตรีอีสาน DON TREE SEASON

Dseason Station Modern Life

Modern Life FM 98.75 MHz

DON TREE SEASON Modern Life FM 98.75 MHz

Modern Life Chart

DONTREE SEASON MODERN LIFE CHART 20th AUGUST 2005

อันดับ 1 เพลงใหม่จากค่ายเพลงอีสาน

N.O	SONG CHANGE	ARTIST	ALBUM	LABEL	PEAK ON CHART	LAST WEEK ON CHART	WEEKS ON CHART	PLAY
1	ใหม่	The Potato Life	Music Cream		1	2	3	🎵
2	เดิม	เมย์	Model Notes Go Dang		1	1	2	🎵
3	ใหม่	Blackhead Ten	More Music		3	File Entry	2	🎵
4	เดิม	So Cool So Hot	Up G		1	5	6	🎵
5	Miss Dal	อัญญาณี อัญญาณี	Gene Records		1	3	8	🎵

หมายเหตุ

อันดับ 1 ใน chart เพลงใหม่จากค่ายเพลงอีสาน
อันดับ 1 ใน chart เพลงใหม่จากค่ายเพลงอีสาน
อันดับ 1 ใน chart เพลงใหม่จากค่ายเพลงอีสาน

Modern Life FM
Trendy FM
Easy FM
Season FM

Copyright © 2005 Dontree Season Co., Ltd.
บริษัท ดอนทรีซีซั่น จำกัด 18/24 ซ.พหลโยธิน 2 ซอย 9 กรุงเทพฯ 10200 : TEL / FAX 053-202218-9 Mobile 01-5687275

Done Start Don Tree Season : บริษัทดนตรีอีสาน Document1 - Microsoft Word

Don Tree Season : บริษัทดนตรีอีสาน - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Search Favorites

Address http://www.dseason.com/trendy/ Links

Home About Us Entertainment Radio Program Activity Webboard Member

ดนตรีอีสาน DON TREE SEASON

Dseason Station Trendy FM

Trendy FM 101.5 MHz

DON TREE SEASON Trendy FM 101.5 MHz

Trendy Chart

DONTREE SEASON TRENDY CHART 20th AUGUST 2005

อันดับ 1 เพลงใหม่จากค่ายเพลงอีสาน

N.O	SONG CHANGE	ARTIST	ALBUM	LABEL	PEAK ON CHART	LAST WEEK ON CHART	WEEKS ON CHART	PLAY
1	ใหม่	อัญญาณี	KALe aNti	Gene Records	1	8	2	🎵
2	เดิม	So Cool	So Hot	Up G	1(2)	1	3	🎵
3	ใหม่	อัญญาณี	อัญญาณี	Maker Head	1	2	7	🎵
4	ใหม่	Blackhead Ten	More Music		4	0	3	🎵
5	ใหม่	อัญญาณี	May Love Remains	Grammy Grand	1(2)	3	10	🎵
6	Miss Dal	อัญญาณี	อัญญาณี	Gene Records	4	File Entry	4	🎵
7	ใหม่	อัญญาณี	NJ Together	Grammy Grand	4	4	2	🎵
8	ใหม่	อัญญาณี	Bird Volume 1	Grammy	2	9	1	🎵

Copyright © 2005 Dontree Season Co., Ltd.
บริษัท ดอนทรีซีซั่น จำกัด 18/24 ซ.พหลโยธิน 2 ซอย 9 กรุงเทพฯ 10200 : TEL / FAX 053-202218-9 Mobile 01-5687275

Start Don Tree Season : บริษัทดนตรีอีสาน Document1 - Microsoft Word Document1 - Microsoft Word

Don Tree Season : เว็บไซต์ดนตรี - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address http://www.dseason.com/easy/

Home About Us Entertainment Radio Program Activity Webboard Member

ดนตรีดีสิบ
DONTREE SEASON

Useason Station Easy FM

Easy FM 102.5 MHz

DON TREE SEASON Easy FM 102.5 MHz

Easy Chart

DONTREE SEASON EASY CHART 20th AUGUST 2005

* บันทึกข้อมูลไว้ใช้ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง *

NO	SONG CHANGE	ARTIST	ALBUM	LABEL	PEAK ON CHART	LAST WEEK ON CHART	WEEKS ON CHART	PLAY
1	รักเธอคนเดียว	เนย	สบาย	Genie Records	1	New	1	🔊
2	ปากดี	The Potato Life	Magic Cream		2	New	1	🔊
3	โหล่นดอกไม้	Bird	Bird Volume 1	Genie Grammy	1 (2)		5	🔊
4	รักเธอคนเดียว	เนย	สบาย	Genie Records	4	New	1	🔊
5	Is This Love	Linda	Linda	Genie Records	3	Re-Entry	2	🔊

* หมายเหตุ *

- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง
- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง
- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง

Copyright © 2005 Dontree Season Co., Ltd.
โทรศัพท์ 08-118-1824 โทรสาร 08-118-1824 โทรสาร 08-118-1824 TEL / FAX 053-202218-9 Mobile 01-5687275

Done Start Don Tree Season : เว็บไซต์ดนตรี Document1 - Microsoft ... Internet 11:35

Don Tree Season : เว็บไซต์ดนตรี - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address http://www.dseason.com/season/

Home About Us Entertainment Radio Program Activity Webboard Member

ดนตรีดีสิบ
DONTREE SEASON

Useason Station Season FM

Season FM 88.0 MHz

DON TREE SEASON SEASON FM 88.0 MHz

Season Fm Chart

DONTREE SEASON SEASON FM CHART 2nd JULY 2005

* บันทึกข้อมูลไว้ใช้ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง *

NO	SONG CHANGE	ARTIST	ALBUM	LABEL	PEAK ON CHART	LAST WEEK ON CHART	WEEKS ON CHART	PLAY
1	ใจเย็นๆ	So Cool	So Hot	Up B	1	3	2	🔊
2	รักเธอคนเดียว	เนย	สบาย	Genie Records	2	New	1	🔊
3	รักเธอคนเดียว	เนย	สบาย 2	Platinum	3	New	1	🔊
4	ปากดี	The Potato Life	Magic Cream		4	New	1	🔊
5	โหล่นดอกไม้	Bird	Bird Volume 1	Genie Grammy	1	1	3	🔊

* หมายเหตุ *

- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง
- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง
- บันทึกใน chart ที่มีการเปลี่ยนแปลง

Copyright © 2005 Dontree Season Co., Ltd.
โทรศัพท์ 08-118-1824 โทรสาร 08-118-1824 โทรสาร 08-118-1824 TEL / FAX 053-202218-9 Mobile 01-5687275

Done Start Don Tree Season : เว็บไซต์ดนตรี Document1 - Microsoft ... Internet 11:35

แบบสอบถาม**เรื่อง****ดนตรีสี่สັນ: รายการวิทยุกระจายเสียงตามทัศนคติของชาวเชียงใหม่**

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาปัญหาพิเศษในระดับปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยมุ่งเน้นเก็บข้อมูลจากผู้รับฟังรายการดนตรีสี่สັນ ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ผลิตรายการวิทยุ โดยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการผลิตรายการวิทยุให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟังได้ต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่า ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

นภาพร ปิงคำ

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน หรือเติมความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ .
  - ☐ ชาย
  - ☐ หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. ระดับการศึกษาในปัจจุบัน หรือระดับการศึกษาสูงสุด
  - ☐ 1. ประถมศึกษา
  - ☐ 2. มัธยมศึกษา
  - ☐ 3. ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา
  - ☐ 4.ปริญญาตรี
  - ☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
  - ☐ 1. ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
  - ☐ 2. พนักงานบริษัทเอกชน / พนักงานธนาคาร
  - ☐ 3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว / อาชีพอิสระ
  - ☐ 4. นักเรียน / นักศึกษา
  - ☐ 5. รับจ้าง
  - ☐ 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. รายได้ต่อเดือนประมาณ.....บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรับฟังรายการดนตรีสีสัน

6. ท่านรู้จักรายการดนตรีสีสันได้อย่างไร
  - ☐ เพื่อนแนะนำให้ฟัง
  - ☐ หมุนคลื่นมาเจอโดยบังเอิญ
  - ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ส่วนใหญ่ท่านฟังรายการดนตรีี่สนัขณะอยู่ที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ที่บ้าน
- ☐ ที่ทำงาน
- ☐ ในรถยนต์
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านรับฟังรายการดนตรีี่สนัผ่านทางสถานีวันไหนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่วงที่ฟัง

สถานีวิทยุ	จันทร์ - ศุกร์	เสาร์ - อาทิตย์
88.0 MHz. สถานีวิทยุเสียงจากทหารเรือ (สทร.11)		
98.75 MHz. สถานีวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชนเชียงใหม่		
101.5 MHz. สถานีวิทยุกองทัพอากาศที่ 3 ส่วนหน้า จังหวัด เชียงใหม่ (ทอ.3)		
102.5 MHz. สถานีวิทยุทหารอากาศ 013 จังหวัดเชียงใหม่ (ทอ.)		

9. ท่านรับฟังรายการดนตรีี่สนับ่อยครั้งเพียงใด

- ☐ ฟังทุกวัน (7 วัน / สัปดาห์)
- ☐ ฟังบ่อยๆ (5-6 วัน / สัปดาห์)
- ☐ ฟังบ้าง (3-4 วัน / สัปดาห์)
- ☐ ไม่ค่อยได้ฟัง (1-2 วัน / สัปดาห์)

10. ท่านใช้เวลาในการฟังรายการดนตรีี่สนันานเท่าใดในแต่ละวัน

- ☐ มากกว่า 6 ชั่วโมง / วัน
- ☐ 5-6 ชั่วโมง / วัน
- ☐ 3-4 ชั่วโมง / วัน
- ☐ น้อยกว่า 3 ชั่วโมง / วัน

11. ส่วนใหญ่แล้วท่านจะรับฟังรายการดนตรีชิ้นในลักษณะใด

- ☐ ฟังตลอดไม่เปลี่ยนไปรายการอื่น
- ☐ ฟังทุกช่วงยกเว้นโฆษณา
- ☐ ฟังเฉพาะช่วงที่เปิดเพลง
- ☐ ไม่แน่นอนเปิดสลับกันไปมากับรายการอื่น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อรายการดนตรีสีสัน

ท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความเหล่านี้อย่างไร

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ

ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. เป็นรายการที่ท่านชื่นชอบ					
2. เป็นรายการที่นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดรายการ					
3. เป็นรายการที่น่าสนใจและน่าติดตามฟัง					
4. เป็นรายการที่ให้ทั้งสาระ ความรู้ และความบันเทิง					
5. เป็นรายการที่ให้ความรู้ และข้อคิดที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
6. เป็นรายการที่เหมาะสมกับผู้ฟังทุกเพศทุกวัย					
7. เป็นรายการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม					
8. เป็นรายการที่ไม่ค่อยมีการพัฒนาปรับปรุง					
9. เป็นรายการที่ท่านจะติดตามฟังต่อไป					
10. เป็นรายการที่ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของวงการเพลงได้ดี					
11. เป็นรายการที่ซ้ำซากจำเจไม่ต่างจากรายการอื่น					

ทัศนคติโดยทั่วไปต่อรายการ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
12. เป็นรายการที่น่าเบื่อ					
13. เป็นรายการที่ไม่ให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง					
14. เป็นรายการที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม					
15. เป็นรายการที่ไม่ได้รับความนิยม					

2. ทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆของรายการ

การเปิดเพลง	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. เปิดเพลงที่มาจากหลายค่าย					
2. เปิดเพลงน้อยเกินไป					
3. เปิดเพลงที่ไพเราะถูกใจ					
4. เปิดเพลงได้อารมณ์ต่อเนื่อง					

ดีเจ.	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. ดีเจมีความสามารถสูงในการจัดรายการ					
2. ดีเจจัดรายการได้อย่างเป็นธรรมชาติ					
3. ดีเจใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม					
4. ดีเจพูดกระชับกระเจงมีชีวิตชีวา					
5. ดีเจมีข้อมูลที่น่าสนใจมาบอกกล่าวกับผู้ฟังเสมอ					
6. ดีเจไม่ก๊อชสุภาพกับผู้ฟัง					
7. ดีเจไม่เป็นกันเองกับผู้ฟัง					
8. ดีเจพูดเล่นมากเกินไปทำให้ไม่น่าเชื่อถือ					
9. ดีเจพูดมากจนรำคาญ					

เพลงประจำรายการ (จึงเกิด)	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. เพลงประจำรายการแสดงภาพลักษณ์ ของรายการ ได้ดี					
2. เพลงประจำรายการช่วยเพิ่มสีสันให้ รายการ					

การเล่นเกมส์ในรายการคนตรีลีลี	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. การเล่นเกมส์ในรายการมีบ่อยครั้งมาก เกินไป					
2. เกมส์ที่เล่นในรายการสนุกไม่น่าเบื่อ					
3. มีเกมส์ใหม่ๆมาให้ผู้ฟังร่วมเล่นเสมอ					

การจัดกิจกรรมพิเศษในรายการคนตรีลีลี	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. กิจกรรมพิเศษที่ทางรายการจัดขึ้นนั้นเป็น กิจกรรมที่น่าสนใจ					
2. กิจกรรมพิเศษที่ทางรายการจัดขึ้นนั้นเป็น กิจกรรมที่สร้างประโยชน์เพื่อสังคม					
3. ท่านอยากให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษอย่าง ต่อเนื่อง					

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ท่านคิดว่ารายการคนตรีลีลีควรปรับปรุงในเรื่องใดต่อไปนี้ อย่างไร

☐ การเปิดเพลง โปรกระบุ.....

- ☐ ดีเจ. โปรดระบุ.....
- ☐ เพลงประจำรายการ โปรดระบุ.....
- ☐ การเล่นเกมส่ในรายการ โปรดระบุ.....
- ☐ กิจกรรมพิเศษในรายการ โปรดระบุ.....
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ขอขอบคุณ ที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าของท่านในการกรอกแบบสอบถามนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นางสาวนภาพร ปิงคำ

เกิดเมื่อ

30 กันยายน 2524

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2541 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคาราวิตวิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่พ.ศ. 2545 ปริญญาตรี สาขาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

เมษายน — มิถุนายน พ.ศ. 2548 ผู้ประกาศ สำนักงานเทศบาลตำบล
ยางเนิ้ง อำเภอสарภัก จังหวัดเชียงใหม่